

**Akademia
Sztuk
Teatralnych**

im. St. Wyspiańskiego
w Krakowie

Ocena programowa Profil ogólnoakademicki **Raport samooceny**

Akademia Sztuk Teatralnych im. Stanisława Wyspiańskiego w Krakowie
ul. Floriana Straszewskiego 21-22, 31-109 Kraków

<http://www.ast.wroc.pl/studenci/wydzial-lalkarski/raport-samooceny/>

Nazwa ocenianego kierunku studiów: reżyseria

1. Poziom studiów: jednolite studia magisterskie
2. Forma studiów: stacjonarne
3. Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek¹
sztuki filmowe i teatralne

---

¹Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz. U. 2018 poz. 1818).

W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny:

- a. Nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku.

Nazwa dyscypliny wiodącej	Punkty ECTS	
	liczba	%

b.

- b. Nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku.

L.p.	Nazwa dyscypliny	Punkty ECTS	
		liczba	%

c.

Na studiach prowadzone jest kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela

TAK NIE

W przypadku zaznaczenia opcji TAK, proszę wskazać rodzaj zawodu nauczyciela, w zakresie którego prowadzone jest kształcenie (można zaznaczyć więcej niż jedną opcję):

- nauczyciel przedmiotu .....²
- nauczyciel teoretycznych przedmiotów zawodowych .....²
- nauczyciel praktycznej nauki zawodu .....²
- nauczyciel prowadzący zajęcia .....²
- nauczyciel psycholog
- nauczyciel przedszkola i edukacji wczesnoszkolnej
- nauczyciel pedagog specjalny
- nauczyciel logopeda
- nauczyciel prowadzący zajęcia wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka

² Należy podać nazwę przedmiotu/zawodu/zajęć

Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów

Nazwa kierunku studiów	reżyseria
Poziom Polskiej Ramy Kwalifikacji	PRK 7
Poziom studiów	jednolite magisterskie
Profil studiów	ogólnoakademicki
Tytuł zawodowy uzyskiwany przez absolwenta	magister
Dyscypliny naukowe	sztuki filmowe i teatralne

Symbol efektów dla kierunku	po ukończeniu studiów na kierunku REŻYSERIA	Odniesienie do: uniwersalnych charakterystyk poziomów w PRK	Odniesienie do charakterystyk drugiego stopnia uczenia się PRK
WIEDZA: absolwent/absolwentka zna i rozumie			
w zakresie wiedzy o realizacji prac artystycznych			
KR_W01	poprzez indywidualną pracę i poszukiwania osiąga gruntowną znajomość repertuaru związanego ze specjalnością w perspektywie porównawczej	P7U_W	P7S_WG P7S_WK
KR_W02	posiada wiedzę z zakresu środków warsztatowych w stopniu niezbędnym do realizacji własnych projektów artystycznych	P7U_W	P7S_WG
KR_W03	zna style i estetyki teatralne (w tym najnowsze trendy z zakresu określonych kierunków sztuki i osiągnięcia najwybitniejszych przedstawicieli różnych specjalności)	P7U_W	P7S_WG
W zakresie rozumienia kontekstu dyscyplin artystycznych			
KR_W04	posiada świadomość funkcji społecznej, ideowej i estetycznej postaci kreowanych w realizowanej przez siebie scenie	P7U_W	P7S_WK P7S_WG,
KR_W05	wykazuje głębokie zrozumienie wzajemnych relacji pomiędzy teoretycznymi i praktycznymi aspektami studiów, a także wykorzystuje tę wiedzę dla dalszego artystycznego rozwoju	P7U_W	P7S_WG
KR_W06	zna podstawowe zagadnienia techniki dramaturgicznej oraz sposoby budowania dramaturgii spektaklu	P7U_W	P7S_WG
KR_W07	zna i rozumie podstawowe linie rozwojowe w historii teatru i filmu oraz posiada orientację w piśmiennictwie związanym z tymi zagadnieniami	P7U_W	P7S_WG
KR_W08	dysponuje poszerzoną wiedzą na temat kontekstu historycznego i kulturowego sztuki i jej związków z innymi dziedzinami współczesnego życia, potrafi samodzielnie rozwijać tę wiedzę w sposób odpowiadający swojej specjalności	P7U_W	P7S_WG PS7_WK
KR_W09	ma szeroką orientację w zakresie problematyki związanej z technologiami stosowanymi w teatrze i filmie (w ujęciu całościowym) i jest świadomy/świadoma rozwoju technologicznego związanego ze swoją specjalnością	P7U_W	P7S_WG

KR_W10	posiada zakres wiedzy dotyczący finansowych, marketingowych i prawnych aspektów zawodu reżysera/reżyserki gwarantujący samodzielne funkcjonowanie na rynku pracy	P7U_W	P7S_WG, P7S_WK
UMIEJĘTNOŚCI: absolwent/absolwentka potrafi			
W zakresie umiejętności ekspresji artystycznej			
KR_U01	posiada rozwiniętą osobowość artystyczną, umożliwiającą tworzenie, realizowanie i wyrażanie własnych koncepcji artystycznych	P7U_U	P7S_UW P7S_UO
W zakresie umiejętności realizacji prac artystycznych			
KR_U02	wykazuje umiejętność rozumienia istoty konstrukcji scenariusza, samodzielnego oceniania tekstu literackiego i możliwości jego adaptacji dla teatru i filmu	P7U_U	P7S_UW P7S_UU
KR_U03	posiada umiejętność praktycznego wykorzystania walorów interpretacji literackiej poszczególnych scen, dialogów, postaci dramatycznych	P7U_U	P7S_UW
KR_U04	posiada zdolność rozumienia technologii realizacji teatralnych, telewizyjnych i filmowych oraz pokrewnych gatunków sztuk widowiskowych; stosowania zasad i technik adaptacji utworów literackich i ich przekształcania na różne formy artystyczne	P7U_U	P7S_UW
KR_U05	posiada zdolność kreatywnego myślenia o tekście, a także wypracowywania własnych sposobów wyróżniania i interpretowania tworzywa dramatycznego, dokonywania analizy treściowej i porównawczej	P7U_U	P7S_UW P7S_WK
KR_U06	posiada wyspecjalizowane umiejętności w aspekcie rzemieślniczym i twórczym związane z kierunkiem studiów	P7U_U	P7S_UW
KR_U07	jest przygotowany/przygotowana do współdziałania z innymi osobami w ramach prac zespołowych (także o charakterze interdyscyplinarnym) i zdolny/zdolna do podjęcia wiodącej roli w takich zespołach	P7U_U	P7S_UO P7S_UK P7S_KR
W zakresie umiejętności warsztatowych			
KR_U08	posiada umiejętności z zakresu warsztatu w stopniu niezbędnym do realizacji własnych projektów artystycznych	P7U_U	P7S_UW P7S_UU

KR_U09	posiada umiejętność samodzielnej analizy, interpretacji i adaptacji tekstu literackiego	P7U_U	P7S_UW P7S_WK
KR_U10	posiada umiejętność zrozumienia i zdefiniowania specyfiki sytuacji dramatycznej oraz statusu postaci w tej sytuacji	P7U_U	P7S_UW
KR_U11	posiada umiejętność zbudowania zadania dla aktora/aktorki	P7U_U	P7S_UW P7S_UO
KR_U12	posiada umiejętność konstruowania sceny lub sekwencji scen w praktycznej realizacji z uwzględnieniem oprawy plastycznej i muzycznej	P7U_U	P7S_UW P7S_WK P7S_UO
KR_U13	zna techniki warsztatowe, umożliwiające ciągły rozwój poprzez samodzielną pracę; przez dalsze indywidualne studia powinien/powinna rozwijać nabyte umiejętności służące tworzeniu, realizowaniu i wyrażaniu własnych koncepcji artystycznych	P7U_U	P7S_UW P7S_UU
W zakresie umiejętności werbalnych			
KR_U14	posiada umiejętności tworzenia rozbudowanych prezentacji słownych w formie ustnej i pisemnej na tematy związane z ich specjalnością, wykorzystaniem podstawowych ujęć teoretycznych i różnych źródeł	P7U_U	P7S_UK
KR_U15	potrafi formułować i testować hipotezy związane z prostymi problemami badawczymi w dziedzinie sztuki	P7U_U	P7S_UW P7S_UU
KR_U16	potrafi komunikować się na tematy specjalistyczne ze zróżnicowanymi kręgami odbiorców	P7U_U	P7S_UK
KR_U17	potrafi dyskutować na temat specjalistycznych zagadnień sztuk filmowych i teatralnych oraz prowadzić debatę w zróżnicowanym środowisku z zachowaniem szacunku dla wzajemnych poglądów	P7U_U	P7S_UK P7S_UW P7S_KO
KR_U18	posługuje się językiem obcym na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego oraz specjalistyczną terminologią	P7U_U	P7S_UK P7S_UW P7S_UU
W zakresie umiejętności w zakresie publicznych prezentacji			
KR_U19	przyswoił/przyswoiła sobie formy zachowań związane z występami publicznymi	P7U_U	P7S_UK
W zakresie umiejętności improwizacyjnych			
KR_U20	posiada umiejętności kształtowania i tworzenia w sposób umożliwiający odejście od zapisanego tekstu dramatu/scenariusza/partytury działań	P7U_U	P7S_UW

KOMPETENCJE SPOŁECZNE: absolwent/absolwentka jest gotów/gotowa do			
W zakresie niezależności			
KR_K01	kompetentnego, samodzielnego i świadomego wykorzystania zdobytej wiedzy (także pochodzącej od ekspertów) w obrębie kierunku oraz w ramach innych działań kulturotwórczych, także w warunkach ograniczonego dostępu do potrzebnych informacji	P7U_K	P7S_KR P7S_KO
KR_K02	inicjowania działań artystycznych oraz podejmowania projektów o charakterze interdyscyplinarnym we współpracy z przedstawicielami innych dziedzin sztuki i nauki	P7U_K	P7S_KO P7S_KR
KR_K03	świadomego i odpowiedzialnego przewodniczenia różnorodnym działaniom zespołowym w obrębie sztuk teatralnych i filmowych	P7U_K	P7S_KK P7S_KO P7S_KR
KR_K04	świadomego zaplanowania swojej ścieżki kariery zawodowej w oparciu o zdobyte na studiach umiejętności i wiedzę, z wykorzystaniem wiedzy zdobytej w procesie ustawicznego samokształcenia	P7U_K	P7S_KR P7S_UU
KR_K05	przewodzenia negocjacji i koordynowania organizacji przedsięwzięcia, także w roli lidera/liderki	P7U_K	P7S_KR P7S_UO
KR_K06	ciągłego rozwoju przez samodzielną pracę oraz inspirowania i organizowania procesu doskonalenia umiejętności warsztatowych innych osób	P7U_K	P7S_KR P7S_UU P7S_KK P7S_KO
KR_K07	formułowania krytycznej oceny własnych działań twórczych i artystycznych oraz poddania takiej ocenie innych przedsięwzięć z zakresu kultury i sztuki	P7U_K	P7S_KK
W zakresie uwarunkowań psychologicznych			
KR_K08	wykorzystywania mechanizmów psychologicznych wspomagających jego/jej działania w obrębie twórczości własnej i bezpiecznego funkcjonowania na współczesnym rynku pracy	P7U_K	P7S_KK P7S_KO
W zakresie komunikacji społecznej			
KR_K09	funkcjonowania w społeczeństwie w zakresie wykonywania własnych działań artystycznych i swobodnego komunikowania się w rzeczywistości zawodowej artysty/artystki sztuki filmowej i teatralnej	P7U_K	P7S_KO P7S_KR

KR_K10	prezentowania skomplikowanych i specjalistycznych zadań i treści w przystępnej formie, w sposób zrozumiały dla osób niemających doświadczenia w pracy nad projektami artystycznymi, w tym z zastosowaniem technologii informacyjnych	P7U_K	P7S_KO P7S_KR
KR_K11	podejmowania refleksji na temat społecznych, naukowych i etycznych aspektów związanych z własną pracą i etosem zawodu	P7U_K	P7S_KO P7S_KR

Skład zespołu przygotowującego raport samooceny

Imię i nazwisko	Tytuł lub stopień naukowy/stanowisko/funkcja pełniona w uczelni
Ewelina Ciszewska	dr hab./Dziekanek Wydziału Lalkarskiego
Karolina Maciejaszek	mgr/Prodziekanek Wydziału Lalkarskiego
Katarzyna Kostenko	mgr/Z-czyni Kanclerza
Cecylia Kominiarczyk	mgr inż./Kierowniczką Dziekanatu
Marzanna Baziukiewicz	mgr/Specjalistka
Aneta Wysoczańska	mgr/Starsza specjalistka
Anna Wodzisławska	mgr/Główna specjalistka ds. Nauki i rozwoju naukowego we Wrocławiu

Spis treści

Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów	3
Wskazówki ogólne do raportu samooceny	10
Prezentacja uczelni	11
Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu ogólnoakademickim	12
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	12
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	19
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	32
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	40
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	44
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	51
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	61
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	66
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	80
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	82
Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów	89
Część III. Załączniki	91

Wskazówki ogólne do raportu samooceny

Raport samooceny przygotowywany przez uczelnię jest jednym z podstawowych źródeł informacji wykorzystywanych przez zespół oceniający Polskiej Komisji Akredytacyjnej w procesie oceny programowej. Jego głównym celem jest prezentacja koncepcji i programu studiów, uwarunkowań jego realizacji oraz miejsca i roli kształcenia w otoczeniu społecznym i gospodarczym, w odniesieniu **do szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia** określonych w załączniku do Statutu Polskiej Komisji Akredytacyjnej, a także refleksja nad stopniem spełnienia tych kryteriów.

Istotnymi cechami raportu samooceny jest analityczne i autorefleksyjne podejście do prezentowanych w nim treści oraz poparcie przedstawianych w raporcie aspektów programu studiów i jego realizacji specyficznymi przykładami stosowanych rozwiązań, ze szczególnym uwzględnieniem wyróżniających je cech oraz dobrych praktyk. Raport powinien być zwięzły. W części I jego objętość nie powinna przekraczać 40 000 znaków.

We wzorze raportu samooceny zawarte zostały wskazówki mówiące o tym, co warto rozważyć i do czego odnieść się w raporcie. Zwrócono w nich uwagę na te elementy, odpowiadające szczegółowym kryteriom oceny programowej i przyjętym standardom jakości, do których odniesienie się umożliwi dokonanie pełnej samooceny, a następnie przeprowadzenie rzetelnej oceny przez zespół oceniający PKA.

Wskazówek tych nie należy traktować jako obligatoryjnych dla uczelni przygotowującej raport samooceny. Uczelnia w samoocenie każdego kryterium ma prawo w pełni autonomicznie przedstawiać kluczowe czynniki uwiarygadniające jego spełnienie. Wyłącznym celem wskazówek jest pomoc w zrozumieniu istoty każdego z kryteriów, wskazanie informacji najważniejszych dla procesu oceny oraz zainspirowanie do formułowania pytań, na które warto poszukiwać odpowiedzi w procesie samooceny i opracowywania raportu, a także w celu doskonalenia jakości kształcenia na ocenianym kierunku.

Należy pamiętać, że zgodnie z § 17 ust. 3 statutu PKA z dnia 13 grudnia 2018 r. ze zm., Uczelnia powinna opublikować raport samooceny na swej stronie internetowej przed wizytacją zespołu oceniającego.

Prezentacja uczelni

Akademia Sztuk Teatralnych im. Stanisława Wyspiańskiego w Krakowie (AST) została założona w 1946 roku przez Juliusza Osterwę w wyniku połączenia trzech działających w Krakowie studiów: Studia Aktorskiego przy Starym Teatrze, Studia Aktorskiego przy Teatrze im. J. Słowackiego oraz Studia Dramatycznego Iwo Galla. W pierwszym okresie swego istnienia, pod nazwą Państwowa Szkoła Dramatyczna, Uczelnia kształciła aktorów dramatycznych w toku trzyletnich studiów. W 1948 roku zmieniono nazwę na Państwową Wyższą Szkołę Aktorską, wtedy też przedłużono okres studiów do czterech lat. W 1954 r. zmieniono nazwę na: Państwowa Wyższa Szkoła Teatralna, a w 1955 r. Ludwik Solski został patronem PWST. W latach 1954-1964 Uczelnia kształciła również aktorów na Oddziale Lalkarskim w Krakowie. Obecna nazwa: Akademia Sztuk Teatralnych im. Stanisława Wyspiańskiego w Krakowie, obowiązuje od 1 października 2017 r.

Początki wrocławskiej filii AST sięgają 1972 roku, kiedy rozpoczął swoją działalność Wydział Lalkarski – jedyna wówczas uczelnia w Polsce kształcąca aktorów teatru lalek na poziomie akademickim. 15 czerwca 1979 r. Ministerstwo Kultury i Sztuki powołało we Wrocławiu filię krakowskiej Państwowej Wyższej Szkoły Teatralnej. Od tego momentu, obok już istniejącego Wydziału Lalkarskiego, rozpoczął swoją działalność Wydział Aktorski.

W 2006 powstała we Wrocławiu specjalność reżyseria teatru lalek funkcjonująca przy ówczesnym Wydziale Reżyserii Dramatu w Krakowie (obecnie Wydział Reżyserii i Dramaturgii). Od 2012 roku stała się częścią Wydziału Lalkarskiego we Wrocławiu jako odrębny kierunek *reżyseria* o specjalności *reżyseria teatru lalek*.

Obecnie Akademia kształci studentów w ramach stacjonarnych, jednolitych studiów magisterskich, które na kierunku *reżyseria* trwają 10 semestrów. Uczelnia posiada 5 wydziałów: Wydział Aktorski i Wydział Reżyserii i Dramaturgii w Krakowie, Wydział Aktorski i Wydział Lalkarski w Filii we Wrocławiu oraz Wydział Teatru Tańca w Filii w Bytomiu. Filia AST we Wrocławiu prowadzi również kształcenie w ramach Studiów Podyplomowych Reżyserii Teatru Dzieci i Młodzieży.

Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu ogólnoakademickim

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Koncepcja i cele kształcenia

Aktualny program studiów kierunku *reżyseria* Wydziału Lalkarskiego został wprowadzony Uchwałą nr 2/2020-2024 Senatu AST z 14 września 2020 r. W kolejnych latach następowały niewielkie korekty poszczególnych elementów programu, służącego wyedukowaniu świadomych uczestników życia artystycznego, z łatwością odnajdujących się w podlegającej ciągłym zmianom rzeczywistości artystycznej naszego kraju. Model nauczania ukształtowany na Wydziale Lalkarskim jest sumą zebranych doświadczeń i poszukiwań skutecznych metod kształcenia wszechstronnych i kreatywnych artystów.

Celem kształcenia na kierunku *reżyseria* o specjalności *reżyseria teatru lalek* jest przygotowanie artystek i artystów dla współczesnego teatru lalek - teatru interdyscyplinarnego, łączącego klasyczną animację z działaniami w planie żywym, sztukami wizualnymi, plastyką ruchu scenicznego i śpiewem. Studenci kierunku otrzymują profesjonalne przygotowanie w każdej z tych dziedzin.

Absolwenci kierunku *reżyseria* to osoby przygotowane do podjęcia pracy w teatrach lalkowych i dramatycznych, do inicjowania autorskich projektów artystycznych, otwarte na różnorodne wyzwania rynku pracy w obrębie dziedziny współczesnego teatru. Sprawnie odnajdują się w zmieniającej się rzeczywistości teatralnej, gdzie prosty podział między teatrem lalek a teatrem dramatycznym często zanika, a współczesny teatr cechuje daleko posunięta interdyscyplinarność. W tym kontekście szerokie kompetencje w zakresie operowania narzędziami teatru formy i narracji wizualnej stanowią dodatkowy atut, świadcząc o oryginalności języka teatralnego młodych twórców. W związku z ofertą repertuarową teatrów lalek, opartą w dużej mierze na literaturze dziecięcej i zapotrzebowaniem z tym związanym, absolwentki i absolwenci kierunku gotowi są także do realizacji przedstawień dla młodych widzów. Kompetencje w tej dziedzinie sprawiają, że część osób po ukończeniu studiów na reżyserii oprócz działań artystycznych, podejmuje też działalność teatralno-pedagogiczną, prowadząc warsztaty dla dzieci lub grup wykluczonych społecznie. Osoby kończące studia kierunku *reżyseria* posiadają także rzetelną wiedzę teoretyczną pozwalającą przygotować się do konkretnej realizacji scenicznej oraz twórczo odwoływać się do tradycji teatralnej.

Koncepcja kształcenia na kierunku *reżyseria* specjalność *reżyseria teatru lalek* nawiązuje do misji Uczelni poprzez:

- kształcenie osób studiujących jako artystów, poszukujących śmiałych, niestandardowych rozwiązań scenicznych, zarówno w ramach klasycznych narracji teatru ożywionej materii, jak i w formach eksperymentalnych teatru autorskiego, korzystającego z unikalnych możliwości interdyscyplinarnego dialogu teatru z szeroko pojętymi sztukami wizualnymi;
- zaznajamianie z tendencjami rozwoju sztuki i kultury, ze szczególnym uwzględnieniem twórczości dla widowni dziecięcej i młodzieżowej, będącej podstawą repertuarów instytucjonalnych teatrów lalki i aktora;
- dbanie o indywidualny i wszechstronny rozwój studentów, rozwijanie wyobraźni, wrażliwości, pasji twórczej, zmysłu estetyki i piękna, kształtowanie postaw aktywnego i twórczego angażowania się w realizację zadań, nabywanie umiejętności pracy z zespołem;
- rozbudzanie zamiłowania do pracy w bardzo trudnej dziedzinie sztuki, jaką jest sztuka lalkarska, jednocześnie stymulowanie do indywidualnych poszukiwań i rozwijania własnych zainteresowań twórczych;
- dążenie do tego, aby po zakończeniu cyklu kształcenia absolwentki i absolwenci cechowali się wysokimi kwalifikacjami zawodowymi, pozwalającymi na bezproblemowe odnalezienie się w teatrach instytucjonalnych, prywatnych, bądź też na podjęcie własnej działalności artystycznej;
- kształcenie oraz promowanie kadry artystycznej i naukowej;
- prowadzenie działalności naukowej w zakresie badań nad sztuką i twórczością artystyczną.

Koncepcja kształcenia w ramach strategii kierunku *reżyseria* o specjalności *reżyseria teatru lalek* jest realizowana poprzez:

- budowanie koncepcji kształcenia na założeniach ujętych w Krajowych Ramach Kwalifikacji;
- nieustanną obserwację tendencji w sztuce i wdrażanie niezbędnych, wynikających z tego faktu modyfikacji w procesie uczenia studentów - dotyczy to przede wszystkim nowych technologii, używanych przy konstrukcji lalek, rozszerzanie wiedzy na temat wykorzystania w sztuce multimediiów, światła oraz technik audiowizualnych;
- utrzymywanie kontaktów i współpracy z Akademią Muzyczną im. Karola Lipińskiego we Wrocławiu i Akademią Sztuk Pięknych im. Eugeniusza Gepperta we Wrocławiu w ramach kształcenia integracyjnego wrocławskich uczelni artystycznych, polegającego na wspólnym tworzeniu dzieł teatralnych, konfrontowaniu koncepcji artystycznych, wymianie doświadczeń i poszukiwań twórczych;

- rozszerzenie współpracy z wrocławskimi instytucjami kulturalnymi takimi jak np. Wrocławski Teatr Lalek czy Instytut im. Jerzego Grotowskiego oraz nawiązanie współpracy z Wro Art Center;
- organizację spotkań szkół teatralnych, które stanowią okazję do przyjrzenia się kondycji szkolnictwa lalkarskiego w Polsce i na świecie, prowadzenie warsztatów, szkoleń i sympozjów o zasięgu ogólnopolskim i międzynarodowym;
- udział w festiwalach teatralnych krajowych i zagranicznych;
- podnoszenie kwalifikacji kadry pedagogicznej;
- wspieranie inicjatyw artystycznych studentów, nie tylko w ramach zajęć obowiązkowych, ale także poprzez projekty realizowane w kołach naukowych, czy udział w konkursach ogłaszanych przez teatry instytucjonalne;
- nawiązywanie współpracy z teatrami instytucjonalnymi m.in. w celu umożliwienia studentom realizowania asystentur, praktyk zawodowych, spektakli dyplomowych, rezydencji teatralnych czy zagranicznych staży;
- twórcze odwoływanie się do historii i tradycji teatru lalkowego oraz do kulturotwórczej tradycji awangardy teatralnej XX wieku, szeroko korzystającej z narzędzi teatru ożywionej materii.

Oczekiwania wobec osób kandydujących na studia

Postępowanie kwalifikacyjne na kierunek *reżyseria* jest kilkuetapowe. Kandydaci składają pracę pisemną w formie egzemplarza reżyserskiego, zawierającą autorską koncepcję wystawienia wybranego tekstu dramatycznego spośród zaproponowanych tytułów. Komisja rekrutacyjna ocenia zaprezentowaną interpretację tekstu, oryginalność i spójność koncepcji inscenizacyjnej oraz wrażliwość na plastykę i umiejętność budowania sensów za pomocą narracji wizualnej. Etap ten jest selekcyjny i odbywa się bez udziału osób kandydujących. Następnym etapem jest rozmowa z komisją na temat złożonej pracy. Podczas tego etapu badane są nie tylko predyspozycje kandydatów do formułowania interesujących koncepcji inscenizacyjnych, wyobrażenia i wrażliwość na formę plastyczną, ale również umiejętności komunikacyjne oraz zdolność modyfikowania i rozwijania na bieżąco własnych pomysłów artystycznych. W ostatnim etapie rekrutacji osoby kandydujące wykonują dwa zadania. Pierwszym jest realizacja etudy teatralnej, z elementami animacji, na zadany temat. Zadanie to pozwala sprawdzić sposób konstruowania narracji, umiejętność budowania dramaturgii wydarzenia scenicznego, pracy z aktorem oraz wyobraźnię plastyczną. Drugim zadaniem jest zbudowanie narracji na zadany temat (znana baśń, mit itp.) za pomocą serii zdjęć, tworzących swoisty storyboard. W ten sposób sprawdzana jest umiejętność operowania narracją wizualną i plastyczną metaforą oraz wrażliwość na obraz i jego kompozycję - niezbędne ze względu na specyfikę kształcenia na wydziale. Następnie, przed komisją, odbywa się „obrona” obydwu praktycznych prac. Rozmowa ta pozwala skonfrontować efekt pracy

kandydatów z ich reżyserskimi założeniami. Zadania rekrutacyjne pozwalają na wnikliwą obserwację predyspozycji osób kandydujących: sposób interpretowania materiału dramatycznego, oryginalność artystycznych koncepcji, wyobraźnię sceniczną, wrażliwość na plastykę teatralną, umiejętność pracy z aktorem i przewodzenia grupie.

Koncepcja kształcenia na kierunku *reżyseria* w zakresie *reżyserii teatru lalek* jest ściśle związana z obszarem badań i działalnością artystyczną pedagogów zatrudnionych do prowadzenia zajęć na kierunku. Działalność badawczo-dydaktyczna całej Akademii jest przypisana do dziedziny sztuki, dyscypliny sztuk filmowych i teatralnych. Większość pracowników badawczo-dydaktycznych zatrudnionych na wydziale, jest aktywnymi zawodowo reżyserami lub aktorami. Stale ewoluująca sztuka reżyserii oraz zmieniający się kontekst społeczno-gospodarczy wymuszają elastyczność i kreatywność na wszystkich poziomach procesu kształcenia - od autorskich programów nauczania po realizowane projekty badawcze. Dlatego tak istotną kwestią pozostaje dla władz AST oraz wydziału osobiste doświadczenie zawodowe pedagogów, ich udział w inicjatywach artystycznych i społecznych bardzo różnego rodzaju, znajomość różnorodnych środowisk twórczych a tym samym realiów pracy i preferowanych kompetencji społecznych.

Badania naukowe prowadzone na Wydziale Lalkarskim dotyczą przede wszystkim współczesnych metod pracy aktora, reżysera i dramaturga oraz specyfiki gatunkowej kierunków, prowadzonych na tym wydziale. Ponieważ kadra dydaktyczna obu kierunków Wydziału Lalkarskiego (*reżyserii* i *aktorstwa teatru lalek*) jest wspólna, wspólne są również realizowane projekty badawcze.

Spśród najważniejszych osiągnięć naukowych wydziału z okresu ostatnich 5 lat można wymienić:

- organizację Międzynarodowej Konferencji Performatywnej „LALKA NOVA” (2021, 2023) oraz publikacją pokonferencyjną „IMPULSY. Mapowanie nowego teatru lalek” (2022);
- publikację książki autorstwa prof. dra hab. Aleksandra Maksymiaka „Semantyka przestrzeni scenicznej w relacji lalka – aktor w teatrze lalek”, stanowiącą kompendium wiedzy dotyczącej tematyki teatru lalek (2023);
- realizację projektu badawczego „Laboratorium światła” AST/PB/2021/17;
- organizację kolejnych edycji Międzynarodowych Spotkań Szkół Lalkarskich METAFORMY (2019, 2022) oraz wydanie publikacji naukowej w formie elektronicznej i książkowej - Międzynarodowe Spotkania Szkół Lalkarskich, numer projektu badawczego: AST/PB/2021/16;
- realizację projektu badawczego „Ankietowe badanie statystyczne środków wyrazowych stosowanych współcześnie w instytucjonalnych teatrach lalek w Polsce” numer: AST/PB/2021/18;

- realizację projektu badawczego „Badania metod pracy ze studentami reżyserii, czyli jak uczyć skuteczniej?” PB/WL/2019/26
- realizację projektu „Integracja społeczna dzieci z dysfunkcją słuchu i dzieci słyszących poprzez uczestnictwo w spektaklu teatralnym”. W ramach realizacji projektu studentka kierunku *reżyseria*, imię i nazwisko osoby studiującej wyreżyserowała spektakl „Laboratorium powietrza” grany w połowie w Polskim Języku Migowym; realizacja dofinansowana była z programu Kultura Dostępna MKiDN a partnerem projektu był Polski Związek Głuchych Oddział we Wrocławiu (rok 2018);
- nagrody teatralne zdobywane przez pedagogów, w tym m.in.:
  - Wrocławską Nagrodę Teatralną przyznana dr hab. Agacie Kucińskiej (2019);
  - Nagrodę HENRYK przyznana dr hab. Agacie Kucińskiej przez Sekcję Teatrów Lalek ZASK (2019);
  - Grand Prix oraz nagroda za reżyserię dla dr hab. Agaty Kucińskiej XXIV Międzynarodowego Festiwalu Teatrów Lalek "Spotkania" w Toruniu za spektakl "W środku słońca gromadzi się popiół";
  - Pierwsza nagroda dla dra hab. Tomasza Maśląkowskiego za reżyserię spektaklu KULKA i TATA na XXXI Festiwalu Teatrów Lalek w Opolu (2023);
  - Nagroda dla dra hab. Tomasza Maśląkowskiego za reżyserię spektaklu TATA na 14 Międzynarodowym Festiwalu Katowice - Dzieciom w Katowicach (2022);
  - GRAND PRIX 13. Międzynarodowego Festiwalu Teatralnego "Mała Boska Komedia" w Krakowie za spektakl „Rutka” w reżyserii mgr Karoliny Maciejaszek, choreografii dr hab. Eweliny Ciszewskiej, (2020).

Studenci kierunku *reżyseria* biorą czynny udział w realizacji projektów badawczych, a wyniki projektów, a także wyniki działalności artystycznej prowadzonej przez pedagogów bezpośrednio wpływają na realizację i kształt programu studiów oraz metody pracy ze studentami. Dzięki nabytym w trakcie studiów kompetencjom wielu studentów i absolwentów kierunku *reżyseria* może się pochwalić znacznym dorobkiem artystycznym i nagrodami teatralnymi o dużym znaczeniu, np.:

- imię i nazwisko osoby studiującej (student IV roku) otrzymał nagrodę im. Roberta Paluchowskiego w kategorii sztuki scenicznej na Festiwalu Kultury Studenckiej FAMA za

- spektakl „Herstorie Różewicza”; spektakl zrealizowany w ramach Koła naukowego AST, prezentowany był na festiwalach w całej Polsce (2021);
- imię i nazwisko osoby studiującej (student IV roku) otrzymał główną nagrodę TUKAN OFF na 41. Przeglądzie Piosenki Aktorskiej we Wrocławiu za spektakl „Najczęściej zadawane pytania. Rewia Drag Queen” (2021);
- WARTO Wrocławska Nagroda Kulturalna, nagroda zespołowa w kategorii Teatr dla reżyserów i reżyserów spektaklu „Zjemy wasze dzieci z cebulą”, m.in. dla absolwentów mgra imię i nazwisko absolwenta i mgra imię i nazwisko absolwenta (2021);
- Imię i nazwisko absolwentki (absolwentka) otrzymała główną nagrodę dramaturgiczną w konkursie TR Warszawa za tekst „Nigdy nie będziesz szła sama” (2021);
- absolwentki kierunku imię i nazwisko absolwentki, mgr imię i nazwisko absolwentki i imię i nazwisko absolwentki, dostały się na rezydencję w projekcie Scena Nowej Dramaturgii w Rzeszowie, którego celem jest rozwój nowych modeli współpracy między reżyserami i dramaturgami, (2024).

Efekty uczenia się

Senat AST Uchwałą nr 1/2020-2024 z dnia 14 września 2020 r., wprowadził nowe efekty uczenia się dla dyscypliny sztuki filmowe i teatralne, biorąc pod uwagę wnioski wyciągnięte z procesu akredytacji dokonanej przez zespoły oceniające Polskiej Komisji Akredytacyjnej na kierunku *aktorstwo* na wydziałach prowadzonych we wrocławskiej Filii Akademii – Lalkarskim i Aktorskim. Uporządkowano tym samym i dostosowano do obowiązujących przepisów efekty kierunkowe.

Za kluczowe efekty uczenia się, zgodne z koncepcją, profilem i dyscypliną, do której kierunek *reżyseria* został przyporządkowany, uznajemy:

- posiadanie rozwiniętej osobowości artystycznej, umożliwiającej tworzenie, realizowanie i wyrażanie własnych koncepcji artystycznych;
- posiadanie zdolności rozumienia technologii realizacji widowisk teatralnych, telewizyjnych i filmowych; stosowania zasad i technik adaptacji utworów literackich i ich przekształcania na język filmowy i teatralny;
- posiadanie zdolności kreatywnego myślenia o tekście a także wypracowywania własnych sposobów wyróżniania i interpretowania twórcy dramatycznego, dokonywania analizy treściowej i porównawczej;
- wiedzę w zakresie finansowych, marketingowych i prawnych aspektów zawodu reżysera i reżyserki, gwarantującą samodzielne funkcjonowanie na rynku pracy;

- wykazywanie głębokiego zrozumienia wzajemnych relacji pomiędzy teoretycznymi i praktycznymi aspektami studiów, a także wykorzystywanie tej wiedzy dla dalszego artystycznego rozwoju;
- znajomość podstawowych zagadnień techniki dramaturgicznej oraz sposoby budowania dramaturgii spektaklu;
- umiejętność zbudowania zadania dla aktora, aktorki;
- umiejętność konstruowania sceny lub sekwencji scen w praktycznej realizacji z uwzględnieniem oprawy plastycznej i muzycznej;
- umiejętność rozumienia specyfiki różnych form dramatycznych oraz istoty konstrukcji scenariusza, samodzielnego oceniania tekstu literackiego i możliwości jego adaptacji dla teatru, filmu i innych pokrewnych gatunków sztuki widowiskowej;
- znajomość technik ćwiczenia umiejętności warsztatowych, umożliwiających ciągły rozwój poprzez samodzielną pracę; przez dalsze indywidualne studia absolwenci powinni rozwijać nabyte umiejętności służące tworzeniu, realizowaniu i wyrażaniu własnych koncepcji artystycznych;
- świadome zaplanowanie swojej ścieżki kariery zawodowej w oparciu o zdobyte na studiach umiejętności i wiedzę, z wykorzystaniem wiedzy zdobytej w procesie ustawicznego samokształcenia;
- formułowanie krytycznej oceny własnych działań twórczych i artystycznych oraz umiejętność poddania takiej ocenie przedsięwzięć z zakresu kultury i sztuki.

Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym

Dzięki rozbudowanej i różnorodnej współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym to jest: z teatrami, instytucjami kultury, fundacjami, firmami, organizacjami pozarządowymi, studenci *reżyserii* mają szansę poszerzyć spektrum swoich umiejętności o pracę w innych warunkach niż sale ćwiczeniowe oraz dla innego odbiorcy, niż wywodzący się zazwyczaj z grona społeczności akademickiej lub blisko z nią związanego. Tym samym działania te mają istotne znaczenie dla osiągnięcia efektów uczenia się wymaganych na kierunku, takich jak m.in.:

- bycie przygotowanym do współdziałania z innymi osobami w ramach prac zespołowych (także o charakterze interdyscyplinarnym) i bycie zdolnym do podjęcia wiodącej roli w takich zespołach;
- posiadanie umiejętności z zakresu warsztatu w stopniu niezbędnym do realizacji własnych projektów artystycznych;
- przyswojenie sobie formy zachowań związanych z występami publicznymi;

- w świadomy sposób, w oparciu o posiadaną wiedzę i umiejętności, wykorzystywanie mechanizmów psychologicznych wspomagających działania w obrębie twórczości własnej, jak też funkcjonowania na współczesnym rynku pracy;
- wykazanie się umiejętnością funkcjonowania w społeczeństwie w zakresie wykonywania własnych działań artystycznych, jak też umiejętnością swobodnego komunikowania się w rzeczywistości zawodowej artysty sztuki reżyserii.

Kontakty z otoczeniem społeczno-gospodarczym bezpośrednio wpływają na poprawę jakości kształcenia na kierunku *reżyseria* i stanowią źródło potencjalnych korekt programu studiów. Władze wydziału monitorują współpracę z instytucjami, prowadząc rozmowy ewaluacyjne poszczególnych projektów lub zbierając informacje od pedagogów sprawujących nad nimi opiekę. W niektórych przypadkach udaje się także uzyskać feedback od widowni spektakli studenckich.

Szczególnie cenne w procesie ewaluacji kontaktów z otoczeniem społeczno-gospodarczym są także konsultacje prowadzone w szerszym gronie eksperckim. Przykładem może być Spotkanie Stowarzyszenia Dyrektorów Teatrów przy udziale władz Akademii Sztuk Teatralnych Filia we Wrocławiu i Akademii Teatralnej im. Aleksandra Zelwerowicza Filia w Białymstoku oraz Polskiego Ośrodka Lalkarskiego POLUNIMA, które odbyło się na Zamku Książ we wrześniu 2023 roku.

Warto dodać, że od ponad 30 lat Wydział Lalkarski prowadzi również dwuletnie Studia Podyplomowe Reżyserii Teatru Dzieci i Młodzieży, kształcące edukatorów teatralnych, twórców amatorskich teatrów, nauczycieli prowadzących teatry szkolne. Są to unikatowe wyjątkowe w skali kraju studia, które dają jednocześnie uczelni bezpośredni dostęp do zupełnie innej grupy uczestników i twórców życia kulturalnego.

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Treści programowe

Studia na kierunku *reżyseria* o specjalności *reżyseria teatru lalek* są prowadzone na poziomie studiów jednolitych magisterskich o profilu ogólnoakademickim, w formie studiów stacjonarnych, trwających 10 semestrów. W tym czasie szacowany nakład pracy studentów, a także liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich, mierzone liczbą punktów ECTS, zapewniają osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się wymaganych dla tego kierunku.

Program dydaktyczny kierunku *reżyseria* o specjalności *reżyseria teatru lalek* zawiera ponad 60 przedmiotów kształcenia kierunkowego, podstawowego i ogólnego. Program studiów obejmuje

szereg przedmiotów praktycznych, funkcjonujących na wszystkich wydziałach prowadzących kierunek *reżyseria*, takich jak: podstawy reżyserii, praca z aktorem, scenografia, dramaturgia czy praca z kompozytorem, rozszerzony jest jednak o przedmioty stanowiące o specyfice reżyserii teatru lalek np.: współczesne i klasyczne techniki teatru lalek, plastyka teatralna, reżyseria teatru lalek, reżyseria teatru formy czy scenografia teatru lalek.

Podstawę nauczania kierunkowego na pierwszym roku stanowią przedmioty: Propedeutyka reżyserii teatru lalek i Reżyseria form animowanych. Celem zajęć jest osiągnięcie podstawowej wiedzy i artystycznej świadomości w pojmowaniu teatru lalek jako odrębnej koncepcji teatru, którego istotą jest narracja wizualna oraz praktyczne sprawdzanie narzędzi teatru formy podczas tworzenia pierwszych autorskich etiud teatralnych (Propedeutyka reżyserii teatru lalek) oraz animacji poklatkowych (Reżyseria form animowanych). Istotą zajęć praktycznych jest w dużej mierze samodzielna praca osób studiujących pod opieką pedagogów oraz realizacja praktycznych pokazów, z semestru na semestr coraz dłuższych i bardziej złożonych. Na drugim roku podstawę kierunkową stanowią dwa semestry Reżyserii teatru lalek, zróżnicowane pod względem zadań i repertuaru. Na trzecim roku podobnie zróżnicowane dwa semestry Reżyserii teatru formy oraz całoroczny kurs Reżyserii teatru lalek - kompozycji spektaklu. Ułożone w tej sekwencji przedmioty pozwalają nie tylko na gradację trudności w podejmowanych przez studentów zadaniach twórczych, ale również na ewolucję teatralnego języka - od klasycznego podejścia do teatru lalek po eksperymenty w dziedzinie teatru formy. Podczas zajęć osoby studiujące nabywają umiejętności tworzenia form teatralnych na podstawie różnorodnego materiału literackiego (klasyka, dramat współczesny, literatura dla dzieci i młodzieży), co pozwala im zdobyć kompetencje pozwalające na podejmowanie w przyszłości różnorodnych zobowiązań zawodowych w teatrach o zróżnicowanym repertuarze. Cykl kształcenia domykają przedmioty: Spektakl warsztatowy na czwartym roku oraz Spektakl dyplomowy na roku piątym, prowadzący już do pełnowymiarowej realizacji teatralnej opartej na w pełni autonomicznych wyborach artystycznych osób studiujących.

Grupę przedmiotów związanych z kierunkiem dopełniają praktyczne przedmioty reżyserskie takie jak: Propedeutyka reżyserii, Reżyserska analiza tekstu, Czytanie performatywne czy Praca z aktorem (Sceny klasyczne, Sceny współczesne), pozwalające testować własne interpretacje i strategie reżyserskie w obrębie teatru dramatycznego. Zagadnienia związane z materiałem literackim i dramaturgią poruszane są na przedmiotach: Dramaturgia, Adaptacja i scenariusz, Zagadnienia z literatury i dramatu dla dzieci i młodzieży, Dramaturgia spektaklu oraz Warsztat dramaturga.

Duży nacisk w programie kładziemy na przedmioty związane z plastyką teatralną i narracją wizualną, takie jak: Podstawy inscenizacji - historia i współczesność plastyki teatralnej, Scenografia teatru lalek, Scenografia, Narracja wizualna, Reżyseria światła, Techniki multimedialne w sztuce oraz na

przedmioty teoretyczne poszerzające wrażliwość na sztuki plastyczne takie jak Historia sztuki, Wybrane zagadnienia ze sztuki współczesnej czy Performance w sztuce. Sztuki wizualne stanowią bowiem szczególnie istotny kontekst dla współczesnego teatru formy, którego istotą jest intermedialność.

Postrzegając współczesny teatr lalek jako fuzję różnych dziedzin sztuki oraz dbając o rozwój przyszłych reżyserów, staramy się „sieciować” przedmioty praktyczne w taki sposób, by doświadczenia zdobywane przez osoby studiujące na różnych zajęciach mogły się sumować w ich twórczej pracy. W swoistym dialogu funkcjonują ze sobą przedmioty takie jak: Reżyseria teatru lalek i Scenografia teatru lalek na drugim roku, Reżyseria teatru lalek - kompozycja spektaklu i Dramaturgia spektaklu na trzecim roku oraz Spektakl warsztatowy i Warsztat dramaturga na roku czwartym. Na przedmiotach dramaturgicznych studenci pracują nad materiałem tekstowym, który jest później punktem wyjścia do pracy reżyserskiej i pracy z aktorami, natomiast na przedmiocie Scenografia teatru lalek rozwijają wizje plastyczne, które realizują w praktyce w ramach pokazów etiid egzaminacyjnych. Wsparciem od strony technicznej są przedmioty Budowa lalek i Technologia lalki i maski, na których osoby studiujące mogą z pomocą pedagoga wykonać samodzielnie formy plastyczne potrzebne do realizacji swoich scenicznych wizji. „Sieciowanie” jest odpowiedzią na zapotrzebowanie zgłaszane przez studentów, nadmiernie obciążonych wieloma zadaniami twórczymi. Zaplanowany dialog między poszczególnymi przedmiotami, pozwala patrzeć na wyznaczane na nich zadania jako na komplementarne składowe warsztatu reżysera, korzystającego ze wsparcia specjalistów z różnych dziedzin w realizacji twórczego projektu, którym jest finałowy pokaz egzaminacyjny.

Ze względu na zapotrzebowanie związane z repertuarową działalnością teatrów lalek opartą w dużej mierze na produkcjach kierowanych do młodego widza oraz na dynamiczny rozwój pedagogiki teatru, program studiów obejmuje takie przedmioty jak Zagadnienia z literatury i dramatu dla dzieci i młodzieży, Arteterapia, czy Teatr dla najmłodszych. Umiejętności warsztatowe pozwalające na realizację atrakcyjnych spektakli dla widowni dziecięcej pomagają naszym absolwentom wejść na rynek pracy. W funkcjonowaniu w instytucjonalnym obiegu teatralnym wspierają ich także przedmioty takie jak: Technika i technologia produkcji, Organizacja pracy w teatrze czy Prawo autorskie.

Dużą grupę przedmiotów w programie studiów stanowią zajęcia z technik lalkowych w znakomitej większości realizowane wspólnie dla studentów obu prowadzonych na wydziale kierunków: Elementarne zadania aktorskie w planie lalkowym, Klasyczne techniki teatru lalek, Gra aktorska w masce, Lalka przed kamerą, oraz warsztatu aktora: Plastyka ruchu scenicznego, Interpretacja prozy, Dubbing i praca przed kamerą, Sceny współczesne, Improwizacja - podstawy, Piosenka aktorska, w których osoby studiujące *reżyserię* biorą udział razem ze studentami *aktorstwa teatru lalek*, realizując

drobne zadania reżyserskie i poznając tajniki warsztatu aktora i aktora-lalkarza; część z tych przedmiotów jest obowiązkowa, część natomiast znajduje się w puli przedmiotów fakultatywnych.

O ogólnoakademickim charakterze studiów na kierunku *reżyseria* świadczy szerokie spektrum przedmiotów teoretycznych o profilu teatralnym lub ogólnohumanistycznym takich jak: Historia teatru i dramatu powszechnego, Historia teatru i dramatu polskiego, Historia muzyki, Historia kultury, Współczesny teatr na świecie, Antropologia teatru czy Psychologia.

Dopełnieniem programu studiów są obowiązkowe asystentury teatralne i praktyki zawodowe odbywane przez osoby studiujące w teatrach instytucjonalnych i innych instytucjach kultury. Studenci zobowiązani są do zrealizowania co najmniej dwóch asystentur w toku studiów (rozliczanych w 7 i 8 semestrze) oraz odbycia 160 godzin praktyk zawodowych (rozliczanych w semestrze 10). Praktyczna wiedza na temat procesu produkcji profesjonalnego przedstawienia teatralnego, którą studenci zdobywają terminując jako asystenci uznanych twórców teatralnych stanowi bardzo istotną część procesu dydaktycznego. Doświadczenie to pozwala nie tylko poznać metody pracy wybitnych twórców współczesnego teatru w Polsce, ale także zapoznać się ze skomplikowanym procesem powstawania dzieła i nabrać umiejętności funkcjonowania w zespole oraz komunikacji z różnymi pionami produkcji spektaklu (artystycznym, technicznym, administracyjnym). Studenci bardzo cenią sobie ten sposób pozyskiwania zawodowego doświadczenia i często samodzielnie wychodzą z inicjatywą i propozycjami asystentur teatralnych u twórców, których szczególnie cenią. Nie zawsze są to reżyserzy realizujący przedstawienia związane z teatrem formy czy teatrem lalkowym, co świadczy o szerokim spektrum zainteresowań teatralnych osób asystujących. W ostatnich latach realizowane były asystentury u tak uznanych artystek i artystów jak: Paweł Miśkiewicz, Weronika Szczawińska, Wojciech Kościelniak, Mariusz Treliński, Anna Smolar, Duda Paiva, Marcin Liber, Magdalena Miklasz, Marek Zakostelecky, Lena Frankiewicz, Konrad Dworakowski, Bojana Lazić, czy Jakub Krofta. W ramach praktyk zawodowych osoby studiujące podejmują szereg innych aktywności realizując własne projekty artystyczne, wykraczające poza program studiów, biorą udział w rezydencjach artystycznych czy prowadząc warsztaty teatralne. Zakres tych działań jest bardzo szeroki i zależy od indywidualnych zainteresowań osób studiujących.

Moduły przedmiotów

Zgodnie w wieloletnią, doskonałą stale i znakomicie sprawdzającą się wszystkich kierunkach prowadzonych w AST zasadą przedmioty ujęte programem studiów dla kierunku *reżyseria* o specjalności reżyseria teatru lalek zostały zgrupowane w moduły, w celu osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się wspólnych dla danej grupy przedmiotów. Takie grupowanie przedmiotów

pozwała w sposób konstruktywny i efektywny wypracować wspólną strategię przy osiągnięciu efektów uczenia się.

Moduł I - Reżyseria związana z kierunkiem studiów

Celem modułu jest: przekazanie osobom studiującym elementarnej wiedzy oraz niezbędnych umiejętności reżyserskich, ćwiczenie dramaturgicznej interpretacji tekstu, nauka konstruowania relacji pomiędzy postaciami oraz kreowanie okoliczności zadań aktorskich, zapoznanie z przestrzenią sceniczną i podstawami technik realizacji teatralnej, uświadomienie szerokiego wachlarza zagadnień związanych z budowaniem sytuacji scenicznej.

Dzięki modułowi studenci są w stanie zinterpretować tekst dramatyczny, dokonać świadomej obsady z uwzględnieniem potrzeb inscenizacji, wykonać niezbędne zabiegi adaptacyjne i organizacyjne z uwzględnieniem funkcji scenografii, muzyki, światła i innych efektów w celu zrealizowania etiudy. Poznają mechanizmy współpracy z aktorami oraz pozostałymi współtwórcami, są w stanie samodzielnie przeprowadzić cały cykl prób doprowadzając do pokazu końcowego. Nabywają umiejętności analitycznych oraz kompetencji umożliwiających skuteczną realizację scen oraz wyboru zróżnicowanych środków dla osiągnięcia wyznaczonych celów artystycznych.

Końcowym celem modułu jest rozwinięcie osobowości artystycznej zdolnej do tworzenia, realizowania i wyrażania własnych kompetencji artystycznych, świadomej kontekstu społecznego i kulturowego oraz potrzeb publiczności.

Przedmioty modułu I: Propedeutyka reżyserii (I rok), Reżyserska analiza tekstu (I rok), Metody aktorskie (II rok), Sceny współczesne (III rok), Sceny klasyczne/Praca z aktorem (III rok).

Moduł II - Reżyseria teatru lalek związana ze specjalnością studiów

Celem modułu jest osiągnięcie przez osoby studiujące podstawowej wiedzy i artystycznej świadomości w pojmowaniu teatru lalek jako odrębnej koncepcji teatru, stopniowe przyswajanie elementów warsztatu reżyserskiego oraz zdobycie umiejętności wyrażania myśli poprzez formę w narracji plastycznej. Świadoma praca na rzecz kształcenia swojego warsztatu reżyserskiego służy osiągnięciu biegłości w uzasadnionym używaniu materii w teatrze. Wypracowanie u osób studiujących samodzielności w realizacji przedsięwzięć artystycznych oraz zdolności bycia liderem a jednocześnie współpracownikiem dla scenografa, kompozytora, czy aktora. Istotnymi kompetencjami zdobywanymi przez osoby studiujące w trakcie zajęć z tego modułu są: praca z aktorem, świadome używanie znaku, metafory teatralnej, uzasadnione korzystanie z lalki, maski, obiektu, przedmiotu, reżyserska interpretacja tekstu literackiego.

Końcowym celem modułu jest rozwinięcie osobowości artystycznej zdolnej do tworzenia, realizowania i wyrażania własnych kompetencji artystycznych, świadomej kontekstu społecznego i kulturowego oraz potrzeb publiczności.

Przedmioty modułu II: Propedeutyka reżyserii teatru lalek (I rok), Reżyseria form animowanych (I rok), Reżyseria teatru lalek (II rok), Reżyseria teatru formy (III rok), Reżyseria teatru lalek - kompozycja spektaklu (III rok), Spektakl warsztatowy (IV rok), Przedstawienie dyplomowe (V rok).

Moduł III - Praca z aktorem w technikach klasycznych teatru lalek

Celem zajęć jest wprowadzenie osób studiujących w świat materii nieożywionej poprzez kontakt z teatrem przedmiotu, teatrem plastycznej metafory, a następnie teoretyczne i praktyczne zapoznanie się z poszczególnymi technikami lalkowymi. Studenci i studentki *reżyserii*, uczęszczając na zajęcia razem ze studentami kierunku *aktorstwo teatru lalek*, uzyskują podstawową wiedzę na temat poszczególnych technik teatru lalek (II rok) oraz zgłębiają wybrane przez siebie techniki, specjalizując się w nich zależnie od indywidualnych zainteresowań w ramach zajęć fakultatywnych (rok III).

Końcowym celem modułu są umiejętności z zakresu warsztatu w stopniu niezbędnym do realizacji własnych projektów artystycznych oraz znajomość technik warsztatowych, służąca tworzeniu, realizowaniu i wyrażaniu własnych koncepcji artystycznych. Nie do przecenienia jest także aspekt integrujący studentów podczas wspólnie prowadzonych zajęć.

Przedmioty modułu III: Elementarne zadania aktorskie w planie lalkowym (I rok), Klasyczne techniki teatru lalek (I i II rok), Współczesne techniki teatru lalek (II rok), Praca z aktorem w technikach klasycznych teatru lalek (II rok), Gra aktorska w masce (III rok), Lalka hybrydowa (III rok), Lalka przed kamerą, Lalka stolikowa, Gra aktorska kukłą, Gra aktorska marionetką, Gra aktorska jawajką, Gra aktorska pacynką (do wyboru - III rok), Teatr dla najniższych (IV rok).

Moduł IV - Dramaturgia

Celem zajęć jest zdobycie umiejętności wnikliwej scenicznej lektury tekstu, znajomości struktur narracyjnych, praktycznej umiejętności stworzenia adaptacji scenicznej i budowania przemyślanej dramaturgii spektaklu, zastosowania adekwatnych strategii dramaturgicznych w zależności od wyjściowego tematu, tworzenia własnego tekstu teatralnego lub budowania autorskiego komunikatu scenicznego: scenariusza, montażu tekstów, kolażu.

Moduł obejmuje takie zagadnienia jak dramaturgia spektaklu i procesu twórczego, kreatywne czytanie, research i teczka dramaturgiczna, współpraca reżysersko-dramaturgiczna. Warsztatowe ćwiczenia pozwalają na pracę nad językiem, postaciami oraz strukturą tekstu. Praca nad kolejnymi

projektami wymaga pogłębionej refleksji na temat używanych w nich struktur dramaturgicznych i gestów narracyjnych.

Celem końcowym modułu są umiejętności z zakresu warsztatu w stopniu niezbędnym do realizacji własnych projektów artystycznych.

Przedmioty modułu IV: Dramaturgia (I rok), Adaptacja i scenariusz (II rok), Zagadnienia z literatury i dramatu dla dzieci i młodzieży (II rok), Czytanie performatywne (1 sem. II rok), Dramaturgia spektaklu (III rok), Warsztat dramaturga (IV rok), Analiza tekstów literackich (IV rok).

Moduł V - Współpraca ze scenografem związana ze specjalnością studiów

Celem modułu jest osiągnięcie artystycznej świadomości w pojmowaniu współczesnego teatru lalek jako odrębnej kategorii teatru, z niezwykle istotną rolą sztuki obrazu. Jednocześnie ma on przygotować reżysera do współpracy ze scenografem na podstawie własnej koncepcji scenograficzno-inscenizacyjnej. Rozumienie głównych zagadnień związanych z tworzeniem artystycznej i często unikalnej wizji rzeczywistości scenicznej, wraz z użyciem nowoczesnych środków animacji i wyrazu teatru formy plastycznej, ma rozwinąć kreatywność studenta, jako twórcy widowiska. Bazę winna stanowić fundamentalna wiedza z zakresu historii, jak i współczesnej scenografii teatru lalek, ze szczególnym uwzględnieniem tendencji, kierunków i estetyk oraz interdyscyplinarności dzisiejszej scenografii, a także podstaw projektowania przestrzeni scenicznej.

Przygotowanie do partnerskiej współpracy ze scenografem w tworzeniu dzieła teatralnego w wymiarach praktycznych (warsztatowych) obejmuje wiedzę na temat budowy oraz technologii lalki i maski, kompozycji obrazu, wyboru oraz kształtowania przestrzeni jako gestu twórczego, operowania kreacyjną rolą światła, a także narracji wizualnej opartej na multimedialności. Zmierza zatem do poszukiwania dla osobistej wypowiedzi jak najlepszej ekspresji plastycznej. Uwzględniono również performatywne podejście do działań plastycznych jako wyrazu jedności obecnej plastyki teatralnej z ogólnym rozwojem sztuki nowoczesnej. Połączenie wiedzy o klasycznych technikach teatru lalek z nowym spojrzeniem na teatr animacji i formy stawia sobie za cel pobudzenie i rozszerzenie wyobraźni osoby studiującej, której przyjdzie stać się w przyszłości artystą działającym w hybrydycznym świecie współczesnego widowiska teatralnego.

Przedmioty modułu V: Podstawy inscenizacji - historia i współczesność plastyki teatralnej (I rok), Budowa lalek (I i II rok), Scenografia teatru lalek (II rok), Technologia lalki i maski (II rok), Technika i technologia sceny (II rok), Narracja wizualna (III rok), Plastyka teatralna (III rok), Praca ze scenografem (III rok), Reżyseria światła (IV rok), Techniki multimedialne w sztuce (IV rok), Przestrzeń w teatrze (IV rok).

Moduł VI - Muzyka w teatrze

Celem zajęć jest zapoznanie studenta z wielowymiarowością zjawiska, jakim jest muzyka w teatrze. Studenci poznają zagadnienia związane z jej historią, a także problematyką artystyczną i techniczną wykorzystania muzyki i efektów dźwiękowych w spektaklu oraz rolę muzyki w tworzeniu dramaturgii przedstawienia. Moduł zawiera przedmioty teoretyczne pozwalające zdobyć wiedzę na temat rozwoju tej dziedziny sztuki oraz poznać różne konwencje muzyczne w teatrze, jak również przedmioty praktyczne pozwalające na samodzielne budowanie fonosfery własnych projektów artystycznych oraz uczące komunikacji z potencjalnym zespołem współtwórców odpowiedzialnych za kompozycję muzyki do spektaklu.

Celem końcowym modułu jest głębokie zrozumienie wzajemnych relacji pomiędzy teoretycznymi i praktycznymi aspektami studiów, a także wykorzystanie tej wiedzy dla dalszego artystycznego rozwoju oraz przygotowanie do współdziałania z innymi osobami w ramach prac zespołowych (także o charakterze interdyscyplinarnym) i zdolność do podjęcia wiodącej roli w takich zespołach.

Przedmioty modułu VI: Historia muzyki (I rok), Zagadnienia muzyczne w teatrze (I rok), Praca z kompozytorem (II rok), Muzyka w teatrze (II rok), Interpretacja piosenki (IV rok).

Moduł VII - Słowo na scenie

Celem zajęć z modułu jest uzyskanie praktycznych narzędzi do pracy z aktorem oraz uświadomienie sobie funkcji słowa w komunikacji scenicznej, poszerzając świadomość jego wymagań i możliwości. Moduł zapoznaje studentów z aktorską interpretacją wiersza i prozy. Uczy także podstaw pracy w studio nad słuchowiskiem i teatrem radiowym oraz elementów dubbingu. Moduł zawiera wyłącznie przedmioty fakultatywne, do wyboru przez studenta.

Szczególnie istotnymi efektami uczenia są tu: kreatywne myślenie o tekście, a także wypracowywanie własnych sposobów wyróżniania i interpretowania tworzywa dramatycznego, dokonywania analizy treściowej i porównawczej, umiejętność budowania zadań dla aktora i aktorki, rozumienie technologii realizacji teatralnych, telewizyjnych i filmowych oraz pokrewnych gatunków sztuk widowiskowych; stosowania zasad i technik adaptacji utworów literackich i ich przekształcania na różne formy artystyczne.

Przedmioty modułu VII: Interpretacja prozy (III rok), Interpretacja wiersza (III rok), Dubbing i praca przed mikrofonem (III rok).

Moduł VIII - Teatr i dramat

Celem zajęć z modułu jest zapoznanie osób studiujących z dziejami teatru polskiego i powszechnego oraz literatury dramatycznej od średniowiecza do współczesności. Zajęcia mają pozwolić studentowi rozumieć tekst dramatyczny, prześledzić ewolucję konwencji teatralnych, przybliżyć zagadnienia związane ze współczesnym teatrem w Polsce i na świecie, ze szczególnym uwzględnieniem teatru lalek.

Osoby studiujące zapoznają się z najistotniejszymi tendencjami rozwoju dramaturgii światowej i polskiej na przestrzeni wieków, poznają najważniejsze konwencje i twórców teatralnych. Celem zajęć jest również zaznajomienie studentów z genezą teatru lalek, kierunkami rozwoju teatru lalkowego na przestrzeni dziejów i współcześnie, sylwetkami głównych twórców tego teatru w Polsce i na świecie oraz z nowymi zjawiskami w teatrze ożywionej materii.

Szczególnie istotnymi efektami uczenia się dla modułu są: znajomość podstawowych linii rozwojowych w historii teatru i filmu oraz wybranych gatunkach sztuk widowiskowych i literatury związanej z tymi zagadnieniami, poszerzona wiedza na temat kontekstu historycznego i kulturowego sztuki lalkarskiej i jej związków z innymi dziedzinami sztuki, głębokie zrozumienie wzajemnych relacji pomiędzy teoretycznymi i praktycznymi aspektami studiów.

Przedmioty modułu VIII: Teatr i dramat powszechny (I rok), Konwersatorium z historii współczesnego teatru lalek (I rok), Historia i współczesność teatru lalek (I rok), Dramaturgia i historia teatru lalek (I i II rok), Konwersatorium z historii teatru (II, IV rok – do wyboru), Teatr i dramat polski (II rok), Antropologia teatru (II, IV rok – do wyboru), Teatr we współczesnym świecie, Współczesny teatr na świecie, Performatyka (V rok).

Moduł IX - Historia sztuki oraz filozofia i psychologia

Celem zajęć jest uzyskanie przez osoby studiujące kompetencji swobodnego poruszania się w istotnych kontekstach historii sztuki, filozofii i psychologii, niezbędnych, aby patrzeć na sztukę teatru formy w szerszej perspektywie. Kurs dotyczący sztuk plastycznych zawiera zarówno ujęcie w perspektywie historycznej, interpretację sztuki współczesnej jak i analizę form hybrydalnych, będących efektem fuzji sztuk performatywnych (happening, performens). Zajęcia stanowią nie tylko istotne zaplecze teoretyczne reżysera teatru lalek, ale także inspirują do autorskich, niekonwencjonalnych, interdyscyplinarnych działań artystycznych.

Przedmioty zawarte w module przygotowują studentki i studentów do rozumienia przemian kulturowych i zjawisk szeroko rozumianej kultury oraz myśli ludzkiej w kontekście społecznym, politycznym, wyznaniowym i intelektualnym. Za szczególnie ważne uznaje się zapoznanie studentów z podstawami wiedzy o arteterapii, a w szczególności arteterapii przez teatr dla osób i społeczności zagrożonych wykluczeniem, wskazanie na możliwości wykorzystania technik teatralnych w pracy

arteterapeutycznej oraz ćwiczenie praktycznych umiejętności pracy warsztatowej z grupą osób zagrożonych wykluczeniem społecznym

Szczególnie istotnym efektem uczenia się dla modułu jest głębokie zrozumienie wzajemnych relacji pomiędzy teoretycznymi i praktycznymi aspektami studiów.

Przedmioty modułu IX: Historia sztuki (I rok), Historia kultury (I, II rok), Psychologia, Psychologia dziecka (II rok), Wybrane zagadnienia ze sztuki współczesnej (II rok), Etyka (II, III, IV rok – do wyboru), Performance w sztuce (II, III, IV rok – do wyboru), Arteterapia (IV rok).

Moduł X - Organizacja pracy i zarządzanie w teatrze

Celem modułu jest zapoznanie osób studiujących z podstawowymi zagadnieniami z zakresu organizacji pracy w teatrze, zarządzania instytucją artystyczną, prawa autorskiego oraz nauka warsztatu poprzez obserwację procesu artystycznego w czasie realizacji przedstawienia w profesjonalnym teatrze. Student po zakończeniu przedmiotów w ramach modułu powinien być przygotowany do podejmowania wiodącej roli w zespołach realizujących projekty artystyczne, posiadać pewien zakres wiedzy dotyczącej aspektów organizacyjnych, prawnych i finansowych regulujących funkcjonowanie instytucji artystycznej a także samodzielnego działania w zawodzie reżysera. Znajomość podstawowych zagadnień prawa autorskiego, procesu produkcji przedstawienia teatralnego pozwoli na praktyczne ich zastosowanie we własnej działalności twórczej i pozwoli ustrzec się przed nieetycznymi zachowaniami na rynku pracy

Celem końcowym modułu jest gotowość do świadomego zaplanowania swojej ścieżki kariery zawodowej w oparciu o zdobyte na studiach umiejętności i wiedzę oraz funkcjonowania w społeczeństwie w zakresie wykonywania własnych działań artystycznych i swobodnego komunikowania się w rzeczywistości zawodowej artysty sztuki filmowej i teatralnej.

Przedmioty modułu X: Prawo autorskie (II rok), Organizacja pracy w teatrze (IV rok) Zarządzanie instytucjami kultury (IV rok), Asystentura w teatrze (IV rok), Technika i technologia produkcji (V rok), Praktyka zawodowa (V rok).

Moduł XI Lektorat

Celem modułu jest podniesienie kompetencji językowych osób studiujących, z uwzględnieniem słownictwa, związanego z kierunkiem studiów i dyscypliną. Wszystkie zadania zarówno gramatyczne, leksykalne oraz opisowe oparte są na wiedzy zdobytej podczas innych zajęć kierunkowych. Studenci piszą scenariusze, recenzje budują postacie oraz tworzą fabułę, piszą teksty krytyczne oraz czytają teksty naukowe.

Po ukończeniu całego kursu absolwent będzie posiadać umiejętności w zakresie biegłego posługiwania się językiem na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.

Przedmioty modułu XI: Język angielski (I i II rok).

Moduł XII - Przedstawienie dyplomowe i pisemna praca dyplomowa

Nadrzędną ideą seminarium dyplomowego jest wykorzystanie teoretycznej i praktycznej wiedzy o teatrze w kolejnych etapach przygotowania pisemnej pracy dyplomowej: wybór tematu, zebranie i selekcja materiałów źródłowych, napisanie pracy dyplomowej i jej obrona. Program seminarium dyplomowego obejmuje zagadnienia dobrane indywidualnie do preferencji, zainteresowań i tematu pracy oraz wiedzy studenta. Pozwala rozwijać umiejętności w zakresie operowania terminologią naukową, zdobywać wiedzę i umiejętność przeprowadzenia wywodu naukowego, metodologii i jej wyboru w kontekście projektowanego tematu oraz w sposób komunikatywny formułować swoje sądy i opinie, uzasadniając je merytorycznie.

Składową pracy dyplomowej jest przedstawienie dyplomowe, realizowane samodzielnie w wybranym przez osobę studiującą teatrze lub w innej instytucji kultury.

Szczególnie istotnymi efektami uczenia się dla modułu są: umiejętności tworzenia rozbudowanych prezentacji słownych w formie ustnej i pisemnej na tematy związane ze specjalnością, z wykorzystaniem podstawowych ujęć teoretycznych i różnych źródeł oraz formułowanie i testowanie hipotez związanych z prostymi problemami badawczymi w dziedzinie sztuki.

Przedmioty modułu XIII: Seminarium dyplomowe (IV i V rok), Przedstawienie dyplomowe (V rok).

Moduł XIII - Kultura fizyczna i wyrazistość ciała

Celem zajęć zawartych w module jest wszechstronne przygotowanie przyszłego reżysera pod względem świadomości ciała, wzmacniania ciała i rozwijania jego możliwości poprzez dedykowane ćwiczenia zręcznościowe, poszerzenia potencjałów i możliwości ruchowych, wzmacniania korelacji, dyscypliny ruchowej oraz plastyki i estetyki ruchu scenicznego. Moduł gwarantuje zapoznanie studentów z zagadnieniami zależności gestu oraz ruchu scenicznego, wzmacnia kompetencje w zakresie współdziałania z innymi osobami w ramach improwizacji i prac zespołowych.

Przedmioty zawarte w module pozwalają na holistyczne podejście do ciała oraz wspomagają szeroko pojęty dobrostan osób studiujących. Tradycyjne przedmioty ruchowe wzbogacone zostają o nowatorskie podejście do kultury fizycznej wspomagające ekspresję, obecność i kreatywność wywiedzioną z ciała.

Przedmioty: Kultura ciała - trening (I rok), Joga (I rok), Wychowanie fizyczne (II rok), Ruch sceniczny (III rok), Improwizacja – podstawy, Taniec (IV rok).

Formy zajęć oraz organizacja procesu nauczania i uczenia się

Kształcenie na kierunku *reżyseria* oparte jest w przeważającej mierze na zajęciach praktycznych lub łączących cechy zajęć warsztatowych i konwersatorium. Zajęcia mają formę ćwiczeń praktycznych, bazujących na aktywnych metodach dydaktycznych, zawierających elementy dyskusji, pracy projektowej czy analizy. Taką formę mają wszystkie przedmioty kierunkowe z zakresu reżyserii i reżyserii teatru lalek oraz inne przedmioty praktyczne z zakresu pracy z aktorem, dramaturgii a także przedmioty dotyczące użycia roli muzyki i scenografii w teatrze. Przedmioty teoretyczne prowadzone są przeważnie w formie konwersatoriów, czasem z elementami wykładu.

Większość zajęć odbywa się w kilku- lub kilkunastoosobowych grupach, w przypadku przedmiotów, w których uczestniczą także studenci kierunku *aktorstwo teatru lalek*. Zajęcia prowadzone wyłącznie dla osób studiujących *reżyserię* (limit 4 osób na roku) są najbardziej kameralne i pozwalają na bardzo indywidualne podejście do studentów, dogłębną analizę ich koncepcji artystycznych, udzielanie pedagogicznego wsparcia w realizacji autorskich projektów. Taką formę mają zajęcia najczęściej z przedmiotów kierunkowych, na których osoby studiujące rozwijają swoje koncepcje teatralne jeszcze bez współpracy z aktorami.

Dużą część zajęć stanowią kursy, na które studenci *reżyserii* uczęszczają razem ze studentami *aktorstwa teatru lalek*, dołączając do grup ćwiczeniowych liczących 10-11 osób. W takich kilkunastoosobowych grupach osoby studiujące pracują na zajęciach z zakresu pracy z aktorem czy technik lalkowych. Szczególnie ciekawym przykładem współpracy w ramach jednej grupy ćwiczeniowej studentów *reżyserii* i *aktorstwa teatru lalek* są zajęcia z przedmiotów: *Reżyseria teatru lalek* i *Reżyseria teatru formy*. W ramach tych przedmiotów realizowana jest Praca z reżyserem z programu studiów kierunku *aktorstwa teatru lalek*. Dzięki takiemu połączeniu osoby studiujące *reżyserię* mają łatwiejszy dostęp do aktorów i tworzenia obsad swoich egzaminów praktycznych. Pomysł na takie połączenie grup reżyserskich i aktorskich był odpowiedzią na zgłaszane od lat trudności ze zgromadzeniem obsady dla egzaminów reżyserskich oraz możliwością pracy praktycznej z aktorami na najważniejszych przedmiotach kierunkowych i weryfikacji efektów uczenia się przez pedagoga w trakcie zajęć.

Twórcza symbioza między kierunkami i rocznikami zapewnia wszechstronny rozwój osób studiujących, wyzwala kreatywność i poszerza kompetencje zawodowe poprzez wspólne uczestnictwo w procesie twórczym. Zdarza się, że zawiązane w ramach zajęć artystyczne zespoły kontynuują swoją działalność w ramach kół naukowych, podczas realizacji dyplomów indywidualnych studentów *aktorstwa teatru lalek*, spektakli warsztatowych studentów kierunku *reżyseria*, a nawet po ukończonych studiach. Zespołowość jest wartością szczególnie cenioną na wydziale -

kolektywność działań w procesie twórczym ma więc odzwierciedlenie w formie i sposobie prowadzenia zajęć. Osoby studiujące, w ramach powierzonego zadania, wspierają się nawzajem w realizacji światła, dźwięku czy projekcji. Ta współpraca ma na celu praktyczne zrozumienie procesu produkcji, który w zawodowym teatrze opiera się na koordynacji pracy wszystkich pionów a w przypadku osób reżyserskich także na pełnieniu roli lidera projektów artystycznych.

W grupach liczących maksymalnie 25 osób odbywa się część zajęć teoretycznych, mających formę wykładu lub wykładu z elementami konwersatorium.

Na kierunku *reżyseria* stawiamy na różnorodność metod i sposobów kształcenia, dlatego pedagodzy prowadzący zajęcia zmieniają się najczęściej po semestrze lub dwóch, dzięki czemu osoby studenckie mają kontakt z różnymi metodami pracy i wieloma uznanymi twórcami z różnych dziedzin sztuki.

Zajęcia prowadzone są przez artystki i artystów czynnych zawodowo (reżyserów, scenografów, dramaturgów, kompozytorów, twórców sztuk audiowizualnych) z różnych środowisk artystycznych, takich jak teatry dramatyczne, lalkowe czy muzyczne.

Zajęcia odbywają się zgodnie z harmonogramem podawanym do wiadomości studentów na tydzień przed rozpoczęciem zajęć. Plan zajęć przesyłany jest za pośrednictwem poczty elektronicznej oraz wywieszany na tablicy ogłoszeń w budynku Akademii. Zasady dotyczące uczestnictwa w zajęciach ustala pedagog prowadzący i podaje do wiadomości studentów podczas pierwszych zajęć; prezentuje także studentom sylabus przedmiotu oraz sposób weryfikacji efektów. Sylabus jest publikowany na stronie uczelni.

Studenci mogą studiować według indywidualnego planu studiów na zasadach określonych przez dziekana w uzgodnieniu z radą pedagogiczną. Studiowanie według indywidualnego planu przysługuje w szczególności: osobom z niepełnosprawnością, studentom szczególnie uzdolnionym, studiującym na dwóch kierunkach. Realizowanie indywidualnych ścieżek kształcenia - ze względu na zaproszenie studenta do realizacji spektaklu w teatrze instytucjonalnym, udział w konferencji międzynarodowej czy realizację projektu artystycznego na skalę ogólnopolską jest coraz częstszą potrzebą, którą władze wydziału wraz z pedagogami starają się umożliwić, wspólnie ustalając najlepszą z możliwych metodę i czas zaliczeń oraz egzaminów, z dbałością o najwyższą jakość kształcenia i realizację efektów uczenia się.

W czasie pandemii COVID-19 zajęcia na uczelni odbywały się zdalnie z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość przy pomocy platformy internetowej MS Teams. Platforma okazała się bardzo pomocna i do dziś służy pedagogom, studentom, władzom wydziału i administracji w sytuacjach wymagających szybkiej komunikacji, konsultacji, transferu materiałów dydaktycznych i służbowych spotkań.

Władze wydziału nadal dopuszczają prowadzenie niektórych zajęć online w wyjątkowych przypadkach, np. sytuacjach wymagających izolacji studenta lub pedagoga ze względów zdrowotnych.

Ze wspierającym wykorzystaniem metod i technik prowadzenia zajęć na odległość odbywa się też część zajęć na roku IV i V. Organizacja tych zajęć w formie online pomaga studentom ostatnich roczników studiów w organizacji czasu pracy - na tym etapie często osoby studiujące łączą studia z realizacją własnych projektów artystycznych poza uczelnią albo z asystenturami poza Wrocławiem.

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 2:

Nad realizacją zasad polityki dostępności AST wobec potrzeb osób z niepełnosprawnościami i osób ze szczególnymi potrzebami czuwa Pełnomocnik Rektora ds. osób z niepełnosprawnościami prowadzący działania o charakterze systemowym w celu zwiększania dostępności AST dla osób ze szczególnymi potrzebami. Zasady działania Pełnomocnika określają procedury ogólnouczelniane.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Przyjęcie na studia

Wydział prowadzi konsultacje dla osób kandydujących na kierunek *reżyseria*, które odbywają się w formie spotkań online aż do wrześniowych egzaminów wstępnych. Terminy spotkań podawane są na stronie AST oraz na oficjalnych stronach w socialmediach. Podczas indywidualnych rozmów z pedagogami, można uzyskać szczegółowe informacje dotyczące procesu rekrutacji, skonsultować pracę pisemną oraz otrzymać wskazówki odnośnie zadań w dalszych etapach rekrutacji. Kandydaci mogą wielokrotnie uczestniczyć w konsultacjach, co pozwala na uzyskanie wsparcia pedagogicznego na każdym etapie przygotowania do egzaminów. Od 2023 roku dopełnieniem konsultacji prowadzonych przez kadrę pedagogiczną AST, są konsultacje studenckie uruchomione z inicjatywy osób studiujących na kierunku *reżyseria*, w ramach których kandydaci mają szansę rozmowy ze studentkami i studentami naszego kierunku - zarówno na temat egzaminów, jak i samej specyfiki kształcenia na *reżyserii*.

Warunki i tryb rekrutacji na studia na kierunek *reżyseria* specjalność *reżyseria teatru lalek* na Wydziale Lalkarskim we Wrocławiu zatwierdza Senat Akademii, a dokument ten jest zamieszczony na stronie internetowej uczelni w zakładce Kandydaci.

Osoby ubiegające się o przyjęcie na I rok studiów zobowiązane są do dokonania zgłoszenia w systemie Internetowej Rejestracji Kandydatów (IRK), wniesienia opłaty rekrutacyjnej, przystąpienia do egzaminu wstępnego oraz dostarczenia wymaganych dokumentów w wyznaczonych terminach.

Warunkiem przyjęcia na studia jest legitymowanie się świadectwem dojrzałości oraz uzyskanie pozytywnych wyników w trakcie postępowania kwalifikacyjnego. Przyjęcie w poczet studentów AST następuje z chwilą złożenia ślubowania o treści określonej w Statucie.

W trakcie postępowania rekrutacyjnego kandydaci przystępują do egzaminu wstępnego, składającego się z trzech etapów. Po zakończeniu każdego z etapów kandydaci są informowani o zakwalifikowaniu lub niezakwalifikowaniu do kolejnego etapu. Informacja ta jest zamieszczana bezpośrednio na indywidualnych kontaktach w systemie IRK.

Etap I odbywa się bez udziału kandydatów i polega na zapoznaniu się komisji egzaminacyjnej z pisemną pracą (egzemplarzem reżyserskim), przygotowaną według zaleceń spisanych w zasadach rekrutacji na podstawie listy utworów podanych do wiadomości kandydatów wraz z rozpoczęciem rekrutacji. Etap I ma charakter selekcyjny i nie jest punktowany. W trakcie etapu II komisja dokonuje indywidualnej oceny kandydatów przy zastosowaniu systemu punktowego. Każda osoba ubiegająca się o przyjęcie może uzyskać maksymalnie 50 punktów, z czego maksymalnie 10 punktów z części teoretycznej oraz maksymalnie 40 punktów z obrony pracy pisemnej. Część teoretyczna polega na przypisaniu kandydatom punktów z przeliczenia wyników z egzaminu maturalnego z języka polskiego. Obrona koncepcji pisemnej pracy kandydatów polega na prezentacji głównych założeń pracy podczas spotkania z komisją egzaminacyjną. Do III etapu kwalifikowane są osoby, które uzyskują powyżej 50% możliwych do zdobycia punktów w etapie II.

Etap III ma charakter praktyczny i sprawdza umiejętności oraz predyspozycje kandydatów do zawodu reżysera teatru lalek. Kandydat przygotowuje i prezentuje storyboard oraz etiudę przy udziale studentów kierunku aktorstwo teatru lalek, na tematy zadane przez komisję egzaminacyjną. Komisja po zapoznaniu się z przygotowanymi materiałami przeprowadza rozmowy z kandydatami. Maksymalna liczba punktów do zdobycia w tej części egzaminu wstępnego wynosi 50.

Egzamin wstępny jest zdany w przypadku uzyskania wyniku końcowego o wartości co najmniej 60 punktów, na 100 możliwych do zdobycia. W oparciu o wynik końcowy postępowania rekrutacyjnego Wydziałowa Komisja Rekrutacyjna ustala listę osób przyjętych na I rok w ramach limitu miejsc zatwierdzonych uchwałą Senatu. W ostatnich latach na kierunku *reżyseria* o specjalności *reżyseria teatru lalek* limit miejsc wynosił 4.

W przypadku rezygnacji z podjęcia studiów przez osoby przyjęte, Wydziałowa Komisja Rekrutacyjna może podjąć decyzję o przyjęciu kandydatów z listy osób nieprzyjętych, które zdały egzamin, według kolejności uzyskanych punktów. Szczegółowe informacje dotyczące punktacji kandydata podawane są w decyzjach o nieprzyjęciu na studia.

W związku z pandemią wirusa SARS-Cov2 od roku 2020 postępowanie rekrutacyjne prowadzone było w sposób zdalny lub częściowo zdalny.

Oczekiwania formułowane wobec kandydatów na studia zostały opisane w Kryterium 1.

Weryfikacja osiągnięcia przez studenta efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów

W procesie kształcenia dokonywana jest regularna, co semestralna ocena postępów studentów w nauce. W zależności od typu zajęć brane są pod uwagę różne kryteria oceny. Przy przedmiotach praktycznych ocenie podlegają: systematyczność i dyscyplina pracy, aktywność na zajęciach, postępy w zdobywaniu umiejętności, kreatywność, praca zespołowa, inwencja twórcza, umiejętność wykorzystania zdobytej wiedzy. Znajomość zagadnień z przedmiotów teoretycznych oceniana jest na podstawie wyniku zaliczenia lub egzaminu końcowego. Przy ocenie wszystkich przedmiotów jest brana pod uwagę frekwencja na zajęciach. Szczegółowe warunki zaliczenia zajęć w danym semestrze ustala pedagog prowadzący zajęcia w porozumieniu z dziekanem i podaje do wiadomości studentom na początku semestru. Informacja ta znajduje się także w sylabusie przedmiotu. Podstawą uzyskania zaliczeń i weryfikacji efektów uczenia się są prace zaliczeniowe. W zależności od tematyki i charakteru zajęć wymagane na nich prace etapowe mają formę realizacji pracy praktycznej, w formie publicznej prezentacji przed widownią społeczności akademickiej (realizacja etiud teatralnych, scen dialogowych), pracy pisemnej na zadany temat, adaptacji lub scenariusza, przygotowania projektu czy egzemplarza reżyserskiego.

Okresem zaliczeniowym jest semestr. Zaliczenia zajęć dokonuje pedagog prowadzący zajęcia i informuje ustnie studentów o uzyskanych wynikach. W przypadku nieuzyskania zaliczenia studentowi przysługuje prawo do uzyskania zaliczenia poprawkowego. Decyzję w tej sprawie podejmuje dziekan w porozumieniu z pedagogiem prowadzącym. Na wniosek pedagoga w zaliczeniu poprawkowym może brać udział dziekan lub prodziekan oraz inny pedagog znający specyfikę danego przedmiotu.

Zgodnie z zapisami Regulaminu studiów warunkiem dopuszczenia studenta do sesji egzaminacyjnej jest uzyskanie przed jej rozpoczęciem zaliczenia wszystkich przedmiotów obowiązujących w danym semestrze. W wyjątkowych przypadkach, przy braku zaliczenia z przedmiotów ogólnych, dziekan na wniosek studenta może dopuścić go warunkowo do sesji egzaminacyjnej. Student może przystąpić do egzaminu przed sesją egzaminacyjną, w terminie uzgodnionym z dziekanem oraz pedagogiem prowadzącym dane zajęcia.

Szczegółową organizację sesji egzaminacyjnej określa dziekan po zasięgnięciu opinii pedagogów prowadzących poszczególne przedmioty i podaje do wiadomości studentów co najmniej na dwa tygodnie przed jej rozpoczęciem. Przy planowaniu sesji stosowana jest zasada przeprowadzania tylko

jednego egzaminu w danym dniu dla danego rocznika studentów. Organizacja sesji egzaminacyjnej rozsyłana jest do studentów pocztą elektroniczną oraz wywieszona na tablicy ogłoszeń w budynku AST.

Egzamin z każdego przedmiotu przewidzianego w programie studiów odbywa się oddzielnie. Egzamin z przedmiotu ogólnego składa się przed nauczycielem akademickim prowadzącym dany przedmiot. Egzaminujący wpisuje ocenę w karcie okresowych osiągnięć studenta oraz w protokole przygotowanym przez dziekana.

Egzamin z przedmiotu kierunkowego przeprowadzany jest przed komisją egzaminacyjną powołaną przez dziekana składającą się z pedagogów prowadzących zajęcia na kierunku *reżyseria*. Egzaminy z przedmiotów kierunkowych mają formę pokazów scen, etud teatralnych i spektakli realizowanych wraz ze studentami *aktorstwa teatru lalek*. Zadania egzaminacyjne zakładają stały progres studentów, realizujących coraz bardziej skomplikowane formy teatralne a ich tematyka pozwala na realizację różnorodnego repertuaru (dramat klasyczny, dramat współczesny, teatr autorski, repertuar dla widowni dziecięcej) i uzyskanie biegłości w różnych konwencjach i formach teatru lalek.

Zgodnie z zapisami Regulaminu studiów egzaminy przeprowadza się z udziałem publiczności, który ma na celu konfrontację studenta z widzem. Daje to studentom również możliwość zweryfikowania skuteczności zastosowanych środków oraz zwiększa samoświadomość, uczy konsekwencji dokonywanych wyborów, sposobu myślenia i postępowania. W ten sposób studenci mają okazję do kształtowania umiejętności i kompetencji niezbędnych we współczesnym świecie.

Egzamin praktyczny składa się z dwóch części: pokazu pracy teatralnej oraz rozmowy z komisją. Podczas omówienia egzaminu studentki i studenci mają szansę uzyskać informację zwrotną od różnych osób z komisji, pedagogom zasiadającym w komisji daje to natomiast możliwość zweryfikowania, na ile uzyskany efekt artystyczny pokrywa się z przyjętymi założeniami reżyserskimi. Następnie, już bez obecności osoby studiującej, omówienie po egzaminie przeprowadza pedagog prowadzący dany przedmiot, a członkowie komisji egzaminacyjnej dzielą się uwagami. Każdy student oceniany jest indywidualnie, a ocena zatwierdzana w drodze głosowania – większością bezwzględną. Ocenę z egzaminu dla każdego studenta proponuje pedagog prowadzący dany przedmiot, a głosowanie przeprowadza przewodniczący komisji egzaminacyjnej (dziekan lub prodziekan). W przypadku braku zatwierdzenia zaproponowanej oceny przewodniczący komisji poddaje pod głosowanie kolejne propozycje oceny, aż do uzyskania jej akceptacji przez większość członków komisji egzaminacyjnej. Zgodnie z Regulaminem studiów w AST pedagog prowadzący przedmiot, z którego odbywał się egzamin informuje ustnie studenta o wyniku egzaminu najpóźniej po

zakończeniu prac komisji egzaminacyjnej. Pedagog omawia ze studentem egzamin i informuje o uwagach komisji, co jest dla studentów bardzo istotne w procesie uczenia się.

W przypadku otrzymania na egzaminie oceny niedostatecznej bądź nieusprawiedliwionej nieobecności na egzaminie, studentowi przysługuje prawo do zdawania egzaminu poprawkowego. Termin egzaminu poprawkowego wyznacza dziekan w porozumieniu z pedagogiem prowadzącym dany przedmiot.

Na wniosek studenta złożony w terminie 7 dni od daty niezdania egzaminu poprawkowego dziekan zarządza przeprowadzenie egzaminu komisyjnego. Student może wnosić o nie więcej niż jeden egzamin komisyjny w semestrze. Na wniosek studenta w egzaminie komisyjnym może uczestniczyć wskazany przez niego obserwator, np. przedstawiciel Samorządu studenckiego.

Przy zaliczeniu zajęć oraz zdawaniu egzaminów stosuje się następującą skalę ocen oraz oznaczeń zaliczeń:

- oceny: celujący (5,5), bardzo dobry (5,0), plus dobry (4,5), dobry (4,0), dostateczny plus (3,5), dostateczny (3,0), niedostateczny (2,0);
- zaliczenia: zaliczenie (zal.), brak zaliczenia (brak zal.).

W przypadku niezyskania zaliczenia z jednego przedmiotu ogólnego student może złożyć wniosek do dziekana o wpis warunkowy na następny semestr. Dziekan wyrażając zgodę na wpis warunkowy wyznacza w porozumieniu z pedagogiem prowadzącym zajęcia z danego przedmiotu zasady oraz termin, do którego student winien uzyskać zaliczenie z zaległego przedmiotu.

Student może również wnioskować do dziekana o zgodę na powtarzanie semestru w przypadku jego niezaliczenia. Student może uzyskać zgodę na powtarzanie semestru z przyczyn niezadowolających wyników w nauce tylko jeden raz w okresie studiów.

Studentowi powtarzającemu semestr dziekan zalicza zajęcia dydaktyczne oraz egzaminy, z których uzyskał ocenę pozytywną i jeśli są one tożsame z obowiązującymi efektami uczenia się. Studentowi powtarzającemu semestr dziekan może zezwolić na udział w określonych zajęciach wyższego semestru i przystępowanie do końcowych zaliczeń i egzaminów.

Zajęciom przewidzianym w programie studiów przypisane są punkty ECTS zdefiniowane w Europejskim Systemie Transferu i Akumulacji Punktów, jako miara średniego nakładu pracy studenta niezbędnego do uzyskania zakładanych efektów uczenia się, zarówno w ramach zajęć organizowanych przez uczelnię jak i indywidualną pracę studenta związaną z tymi zajęciami. Uznaje się przenoszenie i uznawanie punktów ECTS przypisanych zajęciom zaliczonym przez studenta w jednostce organizacyjnej uczelni macierzystej lub innej uczelni, w tym zagranicznej, zgodnie z

zasadami systemu przenoszenia osiągnięć. Studentowi przenoszącemu zajęcia zaliczone w innej uczelni, z przepisanyymi punktami ECTS, zajęcia te zalicza się do osiągnięć wyrażonych w punktach ECTS w Akademii. Decyzję o przeniesieniu zajęć podejmuje dziekan, na wniosek studenta, po zapoznaniu się z przedstawioną przez niego dokumentacją przebiegu studiów. Podejmując decyzję o przeniesieniu zajęć, dziekan uwzględnia efekty uczenia się uzyskane w innej uczelni w wyniku realizacji zajęć i praktyk odpowiadających zajęciom i praktykom określonym w programie studiów na kierunku studiów, na którym student studiuje, które muszą być zbieżne z efektami uczenia się tego kierunku.

Zgodnie z Regulaminem studiów istnieje możliwość studiowania według indywidualnego programu studiów na zasadach określonych przez dziekana w uzgodnieniu z radą pedagogiczną. Studiowanie według indywidualnego planu przysługuje w szczególności: osobom z niepełnosprawnością, studentom szczególnie uzdolnionym, osobom studiującym na dwóch kierunkach. Dziekan wyznacza opiekuna naukowego dla studenta studiującego według indywidualnego planu studiów, którego zadaniem jest pomoc studentowi w przygotowaniu programu studiów oraz kontrola w jego realizacji. Indywidualny plan studiów może polegać w szczególności na: indywidualnej organizacji toku studiów (indywidualnym ustaleniu terminu zajęć, indywidualnym sposobie uczestnictwa w zajęciach, indywidualnej formie i terminie zaliczeń i egzaminów), indywidualnym doborze przedmiotów, metod i form kształcenia.

Zasady, warunki i tryb dyplomowania

Praca dyplomowa na studiach jednolitych magisterskich na kierunku *reżyseria* o specjalności *reżyseria teatru lalek* składa się z dwóch elementów: artystycznej pracy praktycznej - przedstawienia dyplomowego oraz pisemnej pracy związanej z kierunkiem studiów - pisemnej pracy dyplomowej.

Przedstawienie dyplomowe jako finalny, samodzielny sprawdzian umiejętności artystycznych i organizacyjnych studenta jest realizowane w wybranym przez niego teatrze lub innej instytucji kultury, za zgodą dziekana. Od roku 2020 w związku z pandemią wirusa COVID-19 studenci *reżyserii* zgłaszali duże problemy z realizacją spektakli, dlatego też Uczelnia wprowadziła do Regulaminu studiów zapisy umożliwiające realizację przedstawień dyplomowych w teatrze AST oraz wsparcie studentów organizacyjnie i merytorycznie w relacjach z teatrami lub innymi instytucjami kultury. Jedną z form wsparcia w tym zakresie jest Fundusz na Start – dofinansowanie produkcji dyplomowych z budżetu uczelni w ramach porozumień zawieranych z teatrami, w których realizowana jest praca dyplomowa.

Ocenę z przedstawienia dyplomowego stanowi średnia z ocen recenzentów wyznaczonych przez dziekana. Recenzje dokonywane są pisemnie i składane do akt osobowych studenta.

Szczegółowe zasady przygotowywania pisemnych prac dyplomowych określa odrębne zarządzenie Rektora. Przygotowanie pisemnej pracy dyplomowej na kierunku *reżyseria* rozpoczyna się w VIII semestrze studiów - student zobowiązany jest do wyboru promotora i pedagoga prowadzącego Seminarium dyplomowe, w ramach którego powstaje praca. Pisemną pracę dyplomową student realizuje zgodnie z zakresem tematycznym studiów pod kierunkiem promotora. Tematy pisemnych prac dyplomowych na Wydziale Lalkarskim zatwierdzane są przez dziekana.

Pisemną pracę dyplomową – po ostatecznej akceptacji promotora – student kierunku *reżyseria* zobowiązany jest złożyć w dziekanacie na X semestrze studiów. Pracę ocenia promotor, pod którego kierunkiem ją napisano oraz wyznaczony przez dziekana recenzent. Oceny pisemnej pracy dyplomowej dokonywane są pisemnie i składane do akt osobowych studenta wraz z egzemplarzem pisemnej pracy dyplomowej. W przypadku niezłożenia pisemnej pracy dyplomowej w wyznaczonym terminie student zostaje skreślony z listy studentów.

Warunkiem dopuszczenia do egzaminu dyplomowego, stanowiącego obronę pisemnej pracy dyplomowej jest:

- zaliczenie wszystkich przedmiotów, zajęć, praktyk, asystentur przewidzianych programem studiów;
- pozytywna ocena z przedstawienia dyplomowego;
- pozytywny raport weryfikacji pisemnej pracy dyplomowej w Jednolitym Systemie Antyplagiatowym;
- pozytywne oceny z pisemnej pracy dyplomowej od promotora i recenzenta.

Egzamin dyplomowy odbywa się przed komisją powołaną przez dziekana, w skład której wchodzi: dziekan lub prodziekan jako przewodniczący, promotor oraz recenzent. Egzamin dyplomowy może mieć charakter otwarty, na pisemny wniosek studenta lub promotora pracy, złożony do dziekana. W egzaminie mogą wziąć udział jako obserwatorzy osoby wskazane przez studenta lub promotora pracy. Od marca 2020 roku egzaminy dyplomowe na Wydziale Lalkarskim mogą być prowadzone zdalnie na platformie MS Teams.

Ukończenie studiów na kierunku *reżyseria* o specjalności *reżyseria teatru lalek* następuje po złożeniu egzaminu dyplomowego z wynikiem co najmniej dostatecznym. Na egzaminie student powinien wykazać się znajomością materiału z kierunku studiów oraz szczegółową znajomością problematyki w zakresie tematu pisemnej pracy dyplomowej. Z przebiegu egzaminu dyplomowego sporządza się protokół.

Ostateczna ocena za studia stanowi średnią arytmetyczną wyliczoną w oparciu o trzy poniższe wartości:

- średnią arytmetyczną wszystkich ocen z egzaminów i zaliczeń zdawanych w ciągu całego okresu studiów (uwzględnia się także oceny niedostateczne);
- średnią arytmetyczną z oceny z przedstawienia dyplomowego oraz oceny z pisemnej pracy dyplomowej (ocenę pisemnej pracy dyplomowej ustala się w oparciu o zaokrągloną średnią arytmetyczną ocen wystawionych przez promotora pracy i recenzenta);
- ocenę z egzaminu dyplomowego, która ustalana jest jako zaokrąglona średnia arytmetyczna ze wszystkich ocen cząstkowych uzyskanych za odpowiedzi na postawione przez komisję pytania.

Absolwent otrzymuje uczelniany dyplom ukończenia studiów, według wzoru zatwierdzonego przez Senat Uczelni.

Doświadczenie ostatnich lat pokazuje, że zdecydowana większość studentów V roku kierunku *reżyseria* na Wydziale Lalkarskim składa pisemną pracę dyplomową i pozytywnie zdaje egzamin dyplomowy.

Tematyka pisemnych prac dyplomowych studentów *reżyserii* została ujęta w zestawieniu jako załącznik do niniejszego raportu.

Monitorowanie losów absolwentów

Dzięki inicjatywie prodziekanki ds. kierunku *reżyseria*, która jesienią 2022 roku prześledziła losy absolwentów kierunku z ostatnich kilku lat, zauważamy z satysfakcją, że zdecydowana większość naszych byłych studentów podejmuje pracę w zawodzie reżysera w teatrach lalkowych i dramatycznych, realizując spektakle dla widowni dorosłej i dziecięcej, oraz prezentuje swoje prace na ogólnopolskich festiwalach, otrzymując niejednokrotnie nagrody i wyróżnienia. Wśród absolwentów kierunku są osoby na stanowiskach dyrektorskich w teatrach lalkowych oraz pedagodzy naszej uczelni. Obserwujemy wszechstronność absolwentów, poszerzających swoją działalność poza wąską dziedzinę reżyserii teatru lalek: realizację słuchowisk, czytań performatywnych, filmów i animacji, organizację warsztatów teatralnych, pracę pedagogiczno-teatralną, twórczość dramaturgiczną czy zakładanie własnych grup teatralnych. Niewątpliwie aktywności te wynikają z kompetencji uzyskanych dzięki szerokiemu spektrum zajęć oferowanych w procesie kształcenia na kierunku *reżyseria*, są świadectwem jak kompetencje zdobyte w trakcie tego procesu adaptują się do ewoluującego rynku pracy. Obserwując te tendencje modyfikujemy program studiów tak, by sprostać tym potrzebom. W ostatnich latach program studiów wzbogacono o przedmioty takie jak np.: Reżyseria form animowanych, Narracja wizualna, Lalka przed kamerą, Arteterapia, Teatr dla najmłodszych

czy Warsztat dramaturga odpowiadające zaobserwowanym na podstawie losów absolwentów, zapotrzebowaniem rynku pracy. Badając kariery absolwentów zauważyliśmy, że umiejętności zdobyte w procesie kształcenia na kierunku, stają się niezwykle przydatne w prężnie rozwijającej się dziś dziedzinie pedagogiki teatru, pracy z dziećmi i młodzieżą oraz środowiskami dotkniętymi wykluczeniem. Analiza ich ścieżek zawodowych wskazuje też na zmieniający się model zarządzania instytucjami kultury – znacznie mniej niż w przeszłości oparty na działaniu stricte instytucjonalnym a bardziej na działalności projektowej bazującej na samozatrudnieniu. Wynikiem tej diagnozy są uzupełniające proces kształcenia warsztaty np. z pisania wniosków i pozyskiwania funduszy na własną działalność artystyczną.

Przytoczone powyżej przykłady, potwierdzają przydatność efektów uczenia się osiągniętych na ocenianym kierunku oraz stałego procesu modyfikacji oferty edukacyjnej wynikającej z obserwacji tendencji na rynku pracy.

Ze względu na rozmiar Uczelni i kameralną formę kształcenia, należy podkreślić, że bardzo duże znaczenie dla monitoringu losów absolwentów, mają nieformalne kontakty pomiędzy pedagogami a absolwentami, pomiędzy aktualnymi studentami i absolwentami. Często zdarza się, że najistotniejsze informacje dotyczące losów absolwentów nie pochodzą z oficjalnych dokumentów, tylko z rozmów, sieci kontaktów, czy coraz częściej z portali społecznościowych.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

W bieżącym roku akademickim na kierunku *reżyseria* prowadzi zajęcia 35 nauczycieli akademickich zatrudnionych na podstawie umowy o pracę oraz 17 nauczycieli akademickich zatrudnionych na podstawie umowy zlecenia. Dodatkowo zajęcia na kierunku prowadzi 1 pedagog zatrudniony na Wydziale Aktorskim wrocławskiej filii AST. 4 pedagogów posiada tytuł profesora, 6 posiada stopień naukowy doktora habilitowanego, a 16 posiada stopień naukowy doktora.

Spśród najważniejszych osiągnięć dydaktycznych Wydziału Lalkarskiego w ostatnich 5 latach, wymienić można:

- organizację kolejnych edycji Międzynarodowych Spotkań Szkół Lalkarskich METAFORMY (2015, 2016, 2017, 2019, 2022) – jest to wydarzenie stanowiące platformę wymiany doświadczeń studentów aktorstwa lalkowego z Europy i ze świata;
- organizację dwóch edycji międzynarodowej konferencji performatywnej „LALKA NOVA” (2021, 2023);
- przygotowanie i wydanie publikacji pokonferencyjnej „IMPULSY” Mapowanie nowego teatru lalek (2022);

- publikację książki będącej wynikiem wieloletnich badań pedagoga i współtwórcy kierunku *reżyserii* we Wrocławiu prof. dra hab. Aleksandra Maksymiaka „Semantyka przestrzeni scenicznej” (2023);
- stypendium Ministra Nauki dla Młodego Naukowca otrzymał pedagog kierunku dr Mateusz Barta (2022);
- organizację licznych warsztatów prowadzonych przez uznanych twórców z Polski i zagranicy.

Podstawowym celem polityki kadrowej na kierunku *reżyseria*, podobnie jak w całej AST, jest zapewnienie obsady stanowisk, która umożliwi studentowi osiągnięcie oczekiwanych efektów uczenia się. Nowi pracownicy zatrudnieni są na podstawie konkursów, których warunki i tryb określone są w załączniku do Statutu AST, a wymagania stawiane pedagogom obejmują, poza adekwatnym wykształceniem i spełnieniem wymogów formalnych, także wykazanie się określonym doświadczeniem zawodowym – artystycznym lub dydaktycznym.

W trosce o zapewnienie wysokiej jakości kształcenia na kierunku *reżyseria* specjalność *reżyseria teatru lalek* Wydział Lalkarski prowadzi politykę kadrową opartą na zatrudnianiu cenionych, doświadczonych artystów i wyszukiwaniu zdolnych, zwłaszcza własnych, absolwentów. Kieruje się przy tym wytycznymi ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, dotyczącymi procentowego zatrudnienia pedagogów w pełnym wymiarze pracy na profilu ogólnoakademickim.

Konkursy na stanowiska są podstawowym trybem zatrudniania nowych pracowników wydziału. Wymagania odnośnie oczekiwań regulują: Ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. 2023 r., poz. 742) oraz Statut Akademii Sztuk Teatralnych im. Stanisława Wyspiańskiego w Krakowie – Uchwała 82/2016-2020 Senatu Akademii Sztuk Teatralnych im. Stanisława Wyspiańskiego w Krakowie z dnia 23 września 2019 r., zmieniony Uchwałą 110/2016-2020 wraz z załącznikami (Załącznik nr 2 do Statutu – Tryb i warunki przeprowadzania postępowania na stanowisko nauczyciela akademickiego w AST w Krakowie).

Większość zatrudnionych pedagogów działalność dydaktyczną łączy z działalnością naukową w dziedzinie sztuki, dyscyplinie sztuki filmowe i teatralne. Mniejszą grupę stanowią osoby prowadzące działalność naukową w dyscyplinie sztuk muzycznych oraz dziedzinie nauk humanistycznych. Pedagodzy przypisani dyscyplinie sztuki filmowe i teatralne prowadzą aktywną działalność artystyczną (jako aktorzy i reżyserzy), a jakość tej działalności często potwierdzana jest nagrodami:

- Wrocławska Nagroda Teatralna przyznana dr hab. Agacie Kucińskiej (2019);
- Nagroda HENRYK przyznana dr hab. Agacie Kucińskiej przez Sekcję Teatrów Lalek ZASK (2019);

- Grand Prix oraz nagroda za reżyserię dla dr hab. Agaty Kucińskiej na XXIV Międzynarodowego Festiwalu Teatrów Lalek "Spotkania" w Toruniu za spektakl "W środku słońca gromadzi się popiół";
- Pierwsza nagroda dla dra hab. Tomasza Maśląkowskiego za reżyserię spektaklu KULKA i TATA na XXXI Festiwalu Teatrów Lalek w Opolu (2023);
- Nagroda dla dra hab. Tomasza Maśląkowskiego za reżyserię spektaklu TATA na 14 Międzynarodowymi Festiwalu Katowice - Dzieciom w Katowicach (2022);
- GRAND PRIX 13. Międzynarodowego Festiwalu Teatralnego "Mała Boska Komedia" w Krakowie za spektakl Rutka w reżyserii mgr Karoliny Maciejaszek, choreografia dr hab. Ewelina Ciszewska (2020);
- Nagroda za reżyserię dla mgr Karoliny Maciejaszek oraz Nagroda im. Jana Wilkowskiego w dziedzinie sztuki animacji lalkowej przyznawanej przez Sekcję Teatrów Lalkowych ZASP na XXVII Międzynarodowym Festiwalu Teatrów Lalek "Spotkania" w Toruniu za spektakl "Rutka" (2021);
- Grand Prix na 26 Międzynarodowym Festiwalu Teatrów dla Dzieci i Młodzieży KORCZAK DZISIAJ w Warszawie za spektakl "Tonja z Glimmerdalen" w reżyserii mgr Karoliny Maciejaszek (2022).

Pedagodzy prowadzący zajęcia na kierunku *reżyseria* to również aktualni lub byli dyrektorzy teatrów, m.in. dr Wojciech Brawer – obecny dyrektor Teatru Arlekin w Łodzi, dr Krystian Kobyłka - obecny dyrektor Teatru Lalki i Aktora im. Alojzego Smolki w Opolu, mgr Jerzy Jan Połoński - obecny dyrektor Teatru Miejskiego w Gliwicach, dr Gabriel Gietzky - Dyrektor Teatru Pinokio w Łodzi, którego wcześniej, w latach 2009-2019 dyrektorem był zatrudniony na wydziale Konrad Dworakowski.

Ponadto pedagodzy zatrudnieni na kierunku *reżyseria* są cenionymi członkami zespołów eksperckich organów i instytucji państwowych, takich jak Rada Doskonałości Naukowej - prof. dr hab. Jolanta Góralczyk, nowa przewodnicząca Sekcji Sztuki na kadencję 2024-2028.

Szczegółowy dorobek nauczycieli akademickich, prowadzących zajęcia na kierunku *reżyseria* znajduje się w załączniku „Charakterystyka nauczycieli akademickich”.

Studenci regularnie włączani są w realizację projektów badawczych prowadzonych na kierunku *reżyseria*, m. in.:

- **Konferencja naukowa „LALKA NOVA”**, która miała miejsce w listopadzie 2021 oraz publikacja pokonferencyjna „IMPULSY. Mapowanie nowego teatru lalek”2022. W Konferencji studenci brali czynny udział zarówno jako prelegenci, artyści jak i organizatorzy;

- **„Laboratorium światła”** AST/PB/2021/17 Projekt badawczy, którego celem było stworzenie przestrzeni na poszukiwania w zakresie światła w teatrze. Badania miały charakter eksperymentalny, a podstawowa wiedza na temat teatru cieni czy czarnego teatru poszerzona została o zastosowanie nowych, niestandardowych rozwiązań. W projekcie wzięła udział dwójka studentów kierunku *reżyseria* oraz studenci kierunku *aktorstwo teatru lalek*;
- **Konferencja naukowa „LALKA NOVA 2. Percepcje”** AST/PB/2023/14. Druga edycja międzynarodowej konferencji naukowej. Udział studentów w konferencji był wieloraki, po pierwsze mogli zgłaszać swoje abstrakty lub propozycje performansów, po drugie brali czynny udział w pracach organizacyjnych przygotowujących;
- **„Badania metod pracy ze studentami reżyserii, czyli jak uczyć skuteczniej?”** PB/WL/2019/26. Projekt badawczy, który obejmował zgromadzenie wiedzy merytorycznej na temat metodologii uczenia oraz nowych metod pracy ze studentem. Przeprowadzenie ankiet ze studentami oraz rozmów z wykładowcami pracujących w innych uczelniach oraz organizację warsztatów dla wszystkich roczników studentów *reżyserii*, dotyczące zagadnień, o których w toku studiów mówi się w niewystarczający sposób.

Pracownicy badawczo-dydaktyczni są zachęceni do stałego rozwoju artystycznego i dydaktycznego, rozwoju swoich kwalifikacji i kompetencji. W tej chwili 2 pracowników rozpoczęło pisanie rozpraw doktorskich, 1 osoba ma wszczęte postępowanie habilitacyjne. Otwarte jest również jedno postępowanie o uzyskanie tytułu profesora.

Decyzje dotyczące awansu naukowego podejmowane są w perspektywie wieloletniej, Dziekani rozpoczynający pracę na tym stanowisku składają na kolejne 4 lata plany awansowe. Bezpieczna, perspektywa kilkuletnia pozwala na racjonalne zarządzanie nie tylko potencjałem ludzkim, ale także środkami finansowymi niezbędnymi do przeprowadzenia postępowań. W ostatnich latach swój stopień lub tytuł naukowy podnieśli:

- Krzysztof Grębski - tytuł profesora w 2020 r.
- Arkadiusz Klucznik- tytuł profesora w 2023 r.
- Tomasz Maśląkowski - stopień naukowy doktora habilitowanego w 2023 r.
- Mateusz Barta - stopień naukowy doktora w 2023 r.
- Paweł Palcat - stopień naukowy doktora w 2023 r.
- Gabriel Gietzky – stopień naukowy doktora 2020 r.
- Małgorzata Król-Sozańska – stopień naukowy doktora w 2020 r.
- Kamil Król- stopień naukowy doktora w 2020 r.

W latach 2019-2023 uczelnia realizowała projekt „Kierunek przyszłość” finansowany ze środków programu POWER. Dzięki temu pedagodzy mieli możliwość wzięcia udziału w kursach i egzaminach z języka angielskiego, warsztatach coachingowo-psychologicznych, warsztatach z feedbacku oraz szkoleniu informatycznym.

W związku z sytuacją pandemiczną oraz wprowadzanymi przepisami dotyczącymi zapobiegania, przeciwdziałania i zwalczania COVID-19, kadra pedagogiczna kierunku *reżyseria* wdrożyła nauczanie zdalne przy wykorzystaniu aplikacji MS Teams. Jednak ze względu na specyfikę programu studiów, wymagającego osobistego kontaktu z nauczycielem, a przede wszystkim z pozostałymi studentami, obecnie większość zajęć prowadzona jest stacjonarnie z ewentualnym sporadycznym wsparciem technik kształcenia na odległość.

Nauczyciele akademicy podlegają okresowej ocenie przeprowadzanej przez komisje ds. oceny kadry dydaktycznej. Ocena dokonywana jest w oparciu o kwestionariusz ewaluacyjny osiągnięć pedagoga (pracownicy badawczo-dydaktyczni), ocenę pracy pedagoga dotyczącą wypełniania obowiązków dydaktycznych (ankiety studentów) oraz wyniki hospitacji. Ankiety studenckie na kierunku *reżyseria* są dystrybuowane za pomocą systemu teleinformatycznego, po zakończeniu prowadzonych zajęć z danego przedmiotu. Dziekan zapoznaje nauczycieli akademickich z oceną studentów.

Szczegółowy tryb przeprowadzenia oceny opisuje Uchwała nr 63/2016-2020 Senatu AST w sprawie oceny okresowej nauczycieli akademickich.

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Baza dydaktyczna i naukowa kierunku *reżyseria* mieści się przy ul. Braniborskiej 59 we Wrocławiu. Budynek w obecnym kształcie został oddany do użytku w 2012 roku, po przeprowadzonej rozbudowie dotychczasowej siedziby scen Teatru AST. Namacalnym efektem realizacji tego przedsięwzięcia jest poprawa jakości kształcenia, która była możliwa głównie dzięki zwiększeniu liczby sal warsztatowych i teatralnych, ich powierzchni oraz doposażeniu w nowoczesny sprzęt akustyczny i oświetleniowy.

Budynek jest dostosowany do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Zrealizowanie tej istotnej dla nas funkcjonalności obiektu było możliwe między innymi dzięki hydraulicznemu podnośnikowi dla osób z niepełnosprawnością zlokalizowanemu przed głównym wejściem do budynku, windzie osobowej łączącej parkingi podziemne z pozostałymi kondygnacjami, toalecie przystosowanej dla osób z niepełnosprawnościami, czy też dostosowaniu widowni Dużej Sceny do potrzeb osób poruszających się na wózkach inwalidzkich.

W latach 2021-2023 znacząco poprawiliśmy dostępność architektoniczną naszej siedziby. W ramach realizacji Projektu AST OTWARTA, współfinansowanego przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020, wdrożyliśmy rozwiązania, w celu likwidacji barier architektonicznych dla osób z różnymi rodzajami niepełnosprawności, w tym m.in.:

- wyposażyliśmy budynek w platformę schodową umożliwiającą dostęp do dwóch sal zajęć na poziomie 1 osobom z niepełnosprawnością ruchową i podjazd umożliwiający dostanie się tym osobom na dużą scenę;
- wyposażyliśmy budynek w przenośne pętle indukcyjne, stanowiskowe pętle indukcyjne oraz pętlę indukcyjną na Scenie im. Tadeusza Różewicza Teatru AST we Wrocławiu;
- wyposażyliśmy budynek w ekran i projektor służący do wyświetlania napisów;
- przystosowaliśmy kabinę akustyczną na Scenie Czarnej do potrzeb audiodeskrypcji na żywo;
- w budynku znajduje się tyflomapa, część pomieszczeń w Uczelni oznaczyliśmy napisami w języku Braille'a.

W wyniku zrealizowanych prac poprawiających dostępność uczelni w ubiegłym roku na wybrane spektakle w repertuarze AST mogliśmy po raz pierwszy zaprosić widzów z niepełnosprawnością słuchu czy wzroku.

Budynek AST Filii we Wrocławiu jest zlokalizowany przy jednej z głównych arterii komunikacyjnych miasta, zaledwie dwadzieścia minut pieszo od Rynku. Wraz z rozwojem infrastruktury miasta, budynek uczelni został doskonale skomunikowany z wszystkimi najważniejszymi dworcami PKP, PKS i lotniskiem we Wrocławiu, a także z najważniejszymi obiektami i instytucjami kultury miasta. Na naszej stronie internetowej, w ramach opisu zawartego w deklaracji dostępności, znaleźć można szczegółowe informacje dotyczące możliwości dotarcia do Uczelni środkami komunikacji miejskiej. Dla zmotoryzowanych studentów, pracowników i gości Uczelni oddanych jest kilkadziesiąt miejsc parkingowych znajdujących się w dwupoziomowym garażu podziemnym i na parkingu przed budynkiem Uczelni. Na jednym z pięter garażu znajduje się wydzielony i okratowany parking dla rowerów dostępny tylko dla studentów i pracowników uczelni.

Wejście główne prowadzi do holu, z którego dalej prowadzą wejścia do sal teatralnych oraz do części dydaktycznej, administracyjnej i bufetu. Sale warsztatowe, z których korzystają studenci kierunku *reżyseria* są zlokalizowane na czterech kondygnacjach budynku. Na parterze zlokalizowane są sale teatralne, w których studenci realizują na czwartym roku studiów spektakle warsztatowe, indywidualne projekty czy asystentury oraz sale do zajęć praktycznych, biuro Teatru AST i promocji oraz pomieszczenie socjalne dla studentów. Na tym poziomie, w sali 031, znajduje się również mały

magazyn wydzielony specjalnie na potrzeby przechowywania dekoracji studentów *reżyserii* oraz sala 030 w całości prawie oddana do dyspozycji studentów *reżyserii*.

Sala 030 wyposażona została w 2016 roku w konstrukcję aluminiową zawierającą kolumny, ruchome wieże, kratownice i podesty, umożliwiające dowolne zawieszenie reflektorów, nagłośnienia i elementów scenografii. Do dyspozycji studentów są 4 głośniki Eastern Acoustic Works wraz z konsolą audio. Na swobodną pracę ze światłem pozwalają 36 regulowanych kanałów oświetleniowych wraz z reflektorami ETC Source Four mini, Spotlight miniPC i Spotlight miniProfile zoom. Sala przeznaczona jest do pracy własnej studentów *reżyserii*, prowadzone są w niej zajęcia z pedagogami z przedmiotów: Propedeutyka reżyserii teatru lalek, Reżyseria światła, Technika i technologia sceny, Reżyseria form animowanych i Współczesne techniki teatru lalek.

Na poziomie -1 zlokalizowano kilka mniejszych sal dydaktycznych, siłownię, pokoje gościnne, magazyny dekoracji i kostiumów, pomieszczenia warsztatowe, gdzie powstają rekwizyty i elementy scenografii wykorzystywane w procesie dydaktycznym. Na tym poziomie, począwszy od roku akademickiego 2023/2024 jeden z magazynów zlokalizowanych w garażu podziemnym służy do przechowywania gabarytowych elementów scenografii do bieżących spektakli realizowanych w ramach zajęć lub projektów studenckich. Korzystają z niego głównie studenci kierunku *reżyseria*. Jest on odpowiedzią na ich potrzebę przechowywania dekoracji do wyreżyserowanych spektakli, które zamierzają jeszcze eksploatować w ramach działalności Teatru AST czy wyjazdów na przeglądy i festiwale.

Na pierwszym piętrze mieszczą się między innymi pomieszczenia administracyjne dziekanek, prorektorki i kanclerki Uczelni. Na tym poziomie znajdują się również: sale zajęć praktycznych i wykładowych, sala konferencyjna, biblioteka i dziekanat. W przestrzeni wydzielonej z korytarza i służącej do regeneracji studentów znajduje się również stanowisko komputerowe z drukarką.

Na poziomie drugim znajdują się: sale do zajęć praktycznych i wykładowych, sala profesjonalnie przygotowana do zajęć ruchowych – wyposażona w podłogę sportową, poręczę przyścienne do ćwiczeń baletowych i lustra, studencka pracownia plastyczna (służąca do realizacji plastycznych prac studentów) i pracownie plastyczne Teatru AST. Na tym piętrze zlokalizowane jest również studio nagrań.

Wszystkie sale do zajęć praktycznych wyposażone są w nowoczesny sprzęt oświetleniowy, nagłośnieniowy i system wentylacji/klimatyzacji. Ponadto wyposażone są w ruszty umożliwiające swobodne zawieszanie reflektorów w zależności od potrzeb scenicznych, okotowanie i magazyny podręczne na pomoce dydaktyczne (rekwizyty, kostiumy, elementy scenografii). W salach można również według potrzeb korzystać z pianin, rzutników, projektorów, tablic, kamer video i tablicy

interaktywnej, sprzętu do realizacji filmów. Dzięki tak profesjonalnemu wyposażeniu sal dydaktycznych wykorzystujemy je również do prezentacji działalności artystycznej, tworzonej również przez studentów *reżyserii*.

Sal wykładowe natomiast wyposażone są w sprzęt multimedialny, konferencyjny system nagłośnienia.

Do dyspozycji studentów *reżyserii* są również zamknięte na klucz szafki zlokalizowane na poziomie – 1. (w okolicy sal A23, A21 i A21). Studenci mogą przechowywać w nich rzeczy osobiste, drobne elementy scenograficzne, formy lalkarskie. W budynku znajduje się również siłownia wyposażona w atlas i sprzęt gimnastyczny, profesjonalnie wyposażone garderoby z łazienkami przy scenach teatralnych i pracownia studencka, w której studenci pod okiem pedagoga zaznajamiają się z technikami wykonywania elementów scenografii czy kostiumów.

Trzy sceny teatralne zlokalizowane w budynku pozwalają na prowadzenie Teatru wrocławskiej Filii AST. Każda z nich wyposażona jest w niezależne systemy nagłośnieniowe i oświetleniowe. Sceny różnią się między sobą wielkością i specyfiką wyposażenia. Największa, z widownią na ponad 240 osób, zaopatrzona jest w urządzenia scenotechniki: górnej (sztankiety, mosty świetne, diafragmy) i w unikalne na tle innych uczelni artystycznych cztery niezależnie pracujące zapadnie o wym. 800 cm x 200 cm, służące do konfiguracji podłogi scenicznej od +200 cm od poziomu sceny do poziomu -260 cm poniżej poziomu sceny. System zapadni pozwala na stosowanie rozwiązań inscenizacyjnych niedostępnych na scenach innych uczelni, a studentom daje niepowtarzalną szansę oswojenia się z tym elementem scenotechniki. Na wyposażeniu scen znajdują się również: ekrany projekcyjne, w tym ramowy ekran do projekcji przedniej/tylnej. Osoby studiujące na kierunku *reżyseria* mają szansę zapoznać się z wyposażeniem scen w trakcie zajęć z Techniki i technologii sceny. W ramach tych zajęć studenci odbywają wizyty studyjne we wrocławskich teatrach zapoznając się z technologią scen – oświetleniem, nagłośnieniem oraz zapleczem technicznym, ze szczególnym uwzględnieniem elementów służących uzyskiwaniu efektów scenicznych – zapadni czy scen obrotowych. Jedne z zajęć odbywają się właśnie w AST z udziałem specjalistów - akustyków, oświetleniowców i montażystów naszych scen.

Wspomniane pracownie: konstruktora, krawiecka, stanowisko rzeźby, warsztat montażystów, w których wykonywane są elementy scenograficzne, formy lalkarskie i kostiumy na potrzeby zajęć dydaktycznych, są również miejscem, gdzie studenci realizują własne projekty scenograficzne. Wszystkie pracownie wyposażone są w urządzenia i sprzęt potrzebny do wykonania koniecznych prac plastycznych. Pracują w nich wykwalifikowani realizatorzy scenografii i kostiumów teatralnych,

absolwenci Akademii Sztuk Pięknych, którzy nie tylko pomagają w realizacji spektakli młodych reżyserów, ale również służą radą w kwestiach związanych z wykonawstwem scenografii.

Studenci naszej Uczelni mogą swobodnie korzystać z sal dydaktycznych, w celu realizacji własnych projektów, ćwiczeń, przygotowań do egzaminów. Udostępniamy im zdecydowaną większość sal, jak również pomocy dydaktycznych: projektory, zestawy audio, kamery, mikrofony, mikroporty, reflektory, czy dymiarki, itp. Udostępnienie tego sprzętu następuje wprost poprzez pobranie go z portierni lub na wniosek osoby studiującej, składany u pracownika technicznego. Wzór wniosku w formie pliku udostępniony jest studentom na platformie Teams. Samodzielne korzystanie ze sprzętu audio i oświetlenia scenicznego wymaga krótkiego szkolenia, które organizujemy dla studentów na początku I roku studiów. Jest ono dobrowolne.

Udostępnianie sal studentom na potrzeby pracy własnej następuje poprzez platformę Teams. Każdy ze studentów jest członkiem zespołu „Rezerwacja sal dydaktycznych” i może edytować plik pozwalający na rezerwacje w danym tygodniu. Może to zrobić z dowolnego miejsca (będąc na terenie AST lub poza nim) i w dowolnym czasie. Warunki rezerwacji określa Zarządzenie Prorektora AST i jest ono regularnie aktualizowane - również na wniosek studentów. Dodatkowo studenci IV roku *reżyserii* mogą zarezerwować jedną z dwóch mniejszych scen teatralnych na potrzebę realizacji swoich ostatnich, realizowanych w AST, spektakli egzaminacyjnych. Sceny teatralne są im ponadto udostępniane również na wcześniejszych latach – jeśli ich prace egzaminacyjne trafiają do repertuaru AST lub wyjątkowo - ze względu na niestandardowy gabaryt elementów scenograficznych.

W obrębie niemalże całego budynku studenci, pracownicy i goście AST mają bezprzewodowy dostęp do Internetu, jak również możliwość skorzystania z ośmiu stanowisk komputerowych w czytelnicy.

Poza bufetem szkolnym i pomieszczeniem socjalnym dla studentów, wyposażonym w kuchnię i jadalnię, w budynku znajdują się dwa miejsca odpoczynku i relaksu.

Sprzęt wykorzystywany do dydaktyki jest regularnie modernizowany i w razie potrzeby wymieniany. Każdego roku w miarę możliwości realizowane są zakupy między innymi sprzętu audio i oświetleniowego czy materiałów plastycznych, które są wykorzystywane w procesie dydaktycznym. Dostęp do nowoczesnego i specjalistycznego sprzętu pozwala studentom na zdobywanie wiedzy i doświadczenia nie tylko na wysokim poziomie merytorycznym, ale i technologicznym. Na etapie planowania budżetu na kolejny rok kalendarzowy dziekani zgłaszają potrzeby wydziałów w zakresie zakupu nowego lub dodatkowego sprzętu, które są realizowane w miarę dostępności środków. Dziekani, w tym Dziekan Wydziału Lalkarskiego, dysponują ponadto budżetem na realizację potrzeb związanych z prowadzeniem dydaktyki, zgłaszane przez nauczycieli w trakcie roku akademickiego. Dotyczą one zakupu materiałów bądź zlecenia wykonania prac przez pracownię plastyczną lub dział

techniczny. W AST od kilkunastu lat istnieje sformalizowana droga realizowania podobnych prac i zakupów na podstawie wniosku nauczyciela akademickiego.

W AST funkcjonuje ponadto wypożyczalnia sprzętu specjalistycznego. We wrocławskiej Filii znajduje się ona w Rektoracie. Mogą z niej korzystać studenci i pracownicy uczelni. Można z niej wypożyczyć: dyktafon, dyktafon/odtwarzacz MP3 i odtwarzacz książek mówionych, kamerę cyfrową, lupę cyfrową, lupę optyczną, notebook. Studenci na podstawie umowy użyczenia z AST mogą również bezpłatnie wypożyczyć notebooki na semestr lub dwa. Do tych celów przeznaczone są dwa dodatkowe notebooki, co w zupełności pokrywa zapotrzebowanie na nie. Ponadto, na krótkie terminy, wypożyczamy studentom również laptopa z dostępem do programu Resolume, służącego do tworzenia projekcji i realizacji spektakli z ich udziałem oraz Ibooka o podobnych funkcjach. Z tych ostatnich korzystają głównie studenci *reżyserii*.

Biblioteka AST Filii we Wrocławiu znajduje się w gmachu uczelni przy ul. Braniborskiej 59, na I piętrze, w bezpośrednim sąsiedztwie sal dydaktycznych i wykładowych. Czynna jest 5 dni w tygodniu, w tym dwa w godzinach popołudniowych. Została zmodernizowana i przebudowana w 2011 roku. Pełna powierzchnia użytkowa biblioteki wynosi 249,69 m². Do użytku studentów oraz pedagogów przeznaczona jest przestronna i funkcjonalna wypożyczalnia oraz czytelnia ze stanowiskami komputerowymi. Studenci oraz pedagodzy mają dostęp do Internetu i sieci Wi-Fi, a tym samym możliwość dostępu do baz online: m. in. [strona www DBC](#) Wirtualna Biblioteka Nauki oraz katalogów elektronicznych. Dostępność zbiorów dla poszczególnych kategorii użytkowników jest zgodna z Regulaminem Biblioteki. Zbiory biblioteki AST wprowadzane są do bazy bibliotek naukowych KRAK 7.

W czytelni istnieje również możliwość odsłuchania i obejrzenia spektakli teatralnych. Obecnie biblioteka posiada całą bazę nagrań spektakli dyplomowych wrocławskiej Filii AST. Biblioteka AST Filia we Wrocławiu jest jednostką międzywydziałową pełniącą funkcje naukowe, dydaktyczne i usługowe. Zbiory biblioteki obejmują publikacje o profilu humanistycznym ze szczególnym uwzględnieniem teatru, filmu, historii kultury i filozofii oraz teksty literackie których znajomość jest niezbędna do prawidłowego przebiegu procesu dydaktycznego. Na uwagę zasługuje też kolekcja adaptacji i scenariuszy spektakli teatralnych. Biblioteka AST we Wrocławiu funkcjonuje w oparciu o system komputerowy VTLS/Virtua i współtworzy razem z macierzystą biblioteką w Krakowie i biblioteką WTT w Bytomiu centralny katalog NUKAT. Komputerowa baza biblioteczna będąca wspólnym katalogiem bibliotek naukowych Krakowa KRAK 7, jest na bieżąco zasilana naszymi rekordami. Na dzień 31.01.2024 r. do bazy wprowadzono 16327 rekordów egzemplarzy książek biblioteki AST we Wrocławiu.

Pracownicy biblioteki realizują również program zajęć informatyczno-bibliograficzny dla studentów (w ramach szkoleń dotyczących m. in. logowania i korzystania z katalogów online, dostępu do baz). Biblioteka AST Filia we Wrocławiu należy do Dolnośląskiego Konsorcjum Bibliotek Naukowych [strona www DBC](#), gdzie prezentuje wybrane zbiory biblioteki w formie cyfrowej. Biblioteka dostosowana jest do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, poprzez zbudowane podjazdy, szerokość drzwi, tabliczki informacyjne w języku Braille'a.

Zajęcia studentów kierunku *reżyseria* odbywają się również w przestrzeniach poza Akademią Sztuk Teatralnych przy ul. Braniborskiej. Nie wynika to z braku wystarczających przestrzeni do realizacji zajęć w siedzibie uczelni, lecz bardziej z chęci zaspokojenia specyficznych potrzeb kształcenia na kierunku artystycznym. Organizując zajęcia lub warsztaty w miejscach takich, jak Wrocławski Teatr Lalek czy Centrum Technologii Audiowizualnych (obecnie Wytwórnia Filmów Fabularnych we Wrocławiu) korzystamy z wyposażenia niedostępnego w naszym budynku. Uznajemy, że walorem z perspektywy naszych studentów jest też poznanie innych instytucji kultury we Wrocławiu. W siedzibie IP Group przy ul. Ruskiej we Wrocławiu "Performance w sztuce" prowadzi Dominika Kluszczyk - niezależna menedżerka interdyscyplinarnych projektów z dziedziny muzyki, teatru i wideo, która wraz z kolektywem IP Group od 2014 roku prowadzi Studio IP – otwarte laboratorium interdyscyplinarnych projektów artystycznych i badań eksperymentalnych z Wrocławia. Zajęcia te bez wątplenia moglibyśmy przeprowadzić w AST, ale realizowanie ich w galerii sztuki nadaje im bardziej praktycznego wymiaru.

Udział studentów AST w doposażaniu i dostosowaniu infrastruktury do ich potrzeb jest zauważalny. Studenci kierunku *reżyseria* regularnie zgłaszają swoje pomysły i potrzeby. Czynią to, pisząc maile bezpośrednio do przedstawicielek władz uczelni, za pośrednictwem swoich przedstawicieli w Samorządzie studentów AST, czy w trakcie spotkań z władzami uczelni ad hoc – gdy chcą podzielić się jakimś pomysłem lub krytyczną uwagą. Z inicjatywy studentów między innymi: wydzieliliśmy przed laty magazyn dla studentów *reżyserii* w sali 031, zamontowaliśmy lustra niezbędne do samodzielnego ćwiczenia animacji wybranych form lalkowych w przestrzeni korytarzy, przyznaliśmy studentom *reżyserii* szafki na drobne elementy scenograficzne, dostosowaliśmy zasady rezerwacji sal na potrzeby pracy własnej do faktycznych potrzeb studentów.

Przeglądów infrastruktury dydaktycznej, naukowej i bibliotecznej dokonują pracownicy AST, w szczególności: Z-czyni Kanclerza, dziekanki, kierowniczk biblioteki, kierowniczk pracowni plastycznej, kierownik działu technicznego i kierownik działu gospodarczego.

Momentem dokonywania corocznych przeglądów jest etap przygotowywania planu finansowego na kolejny rok kalendarzowy. Przygotowywany jest on zazwyczaj w ostatnim kwartale każdego roku

i zawiera informacje o potrzebach. Zapotrzebowanie składają pracownicy biblioteki, dziekani (na podstawie własnych spostrzeżeń i uwag zgłaszanych im przez pedagogów i studentów), działy: techniczny, administracyjny, pracownia plastyczna, akustycy, oświetleniowcy, informatyk. Plan ten bywa podstawą do składania wniosków o dofinansowanie z grantów MKiDN przyznawanych na dofinansowanie infrastruktury szkolnictwa artystycznego. Po uzyskaniu informacji o tym, jakimi środkami dysponujemy na dany rok kalendarzowy, realizujemy część planów. Niezrealizowane przechodzą na kolejny rok. W uczelni tworzony jest też wieloletni plan inwestycji. Momentem weryfikacji tego, w jakim stopniu udało się je zrealizować jest przygotowanie wykonania planu – również zatwierdzanego przez Senat.

Ponadto, co roku organizujemy przeglądy wyposażenia sal – przed rozpoczęciem każdego semestru. W przeglądach uczestniczą pracownicy techniczni, kierownik techniczny, gospodarczy, koordynator z dziekanatu i Z-czyni Kanclerza. Są to przeglądy służące ocenie przygotowania poszczególnych sal do zajęć (kompletność wyposażenia, jego sprawność, zmiany wyposażenia w związku z wymaganiami konkretnych prowadzących).

Elementem bieżącej kontroli są przeglądy codziennie dokonywane przez konserwatora czy montażystów. Na portierni Uczelni znajduje się zeszyt, w którym każdy może wpisać zauważoną usterkę. Konserwator zaczyna swój dzień pracy właśnie od weryfikacji, czy nie należy czegoś pilnie naprawić.

Okresowo, raz na kilka lat, powołujemy również komisję ds. przeglądu rekwizytów – w jej składzie znajdują się nauczyciele akademicy.

Jesteśmy małą Uczelnią. Zmian dokonujemy często na podstawie zgłoszeń i wniosków pracowników i studentów w trakcie roku akademickiego.

Studenci swoje potrzeby mogą obecnie zgłaszać również za pośrednictwem przedstawicielki Samorządu studenckiego obecnej na odbywających się regularnie spotkaniach prorektorskich.

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym ma charakter wielowymiarowy i realizowana jest zarówno w sposób sformalizowany na podstawie umów i porozumień o współpracy, jak i w sposób nieformalny, oparty na dialogu z potencjalnymi pracodawcami. Otoczenie społeczno-gospodarcze kierunku *reżyseria specjalność reżyseria teatru lalek*, stanowią przede wszystkim teatry i instytucje kultury, lokalne i ogólnopolskie, a ostatnimi laty coraz częściej również europejskie.

Kreowanie współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym odbywa się poprzez analizę potrzeb osób studiujących oraz w efekcie wyjścia naprzeciw partnerom zewnętrznym. Formą zachęty do współpracy dla instytucji kultury jest np. projekt Fundusz na Start, finansowany z budżetu uczelni. Program ten wspiera realizację spektakli dyplomowych osób studiujących *reżyserię* poprzez wsparcie finansowe produkcji ich przedstawień w wybranych instytucjach kultury. W ramach przedmiotu Czytanie performatywne regularnie organizowane są prezentacje współczesnej dramaturgii w formie czytań performatywnych reżyserowanych przez osoby studiujące na kierunku we wrocławskich teatrach (Wrocławski Teatr Współczesny, Wrocławski Teatr Lalek, Teatr Układ Formalny). Praktyka ta pozwala podtrzymać kontakt z najbliższym środowiskiem artystycznym i pomaga zaistnieć osobom studiującym *reżyserię* na rynku pracy. Taki rodzaj współpracy pozwala także poznać tryb produkcji w instytucjonalnych teatrach, umożliwia realizację projektu dla szerszej widowni i pracę z profesjonalnym zespołem aktorskim.

Dzięki wymienionym formom współpracy studentki i studenci mają szansę poszerzyć spektrum swoich umiejętności o pracę w innych warunkach niż sale ćwiczeniowe na uczelni oraz dla innego odbiorcy. Tym samym działania te mają istotne znaczenie dla osiągnięcia efektów uczenia się wymaganych na kierunku, bliżej opisanych w kryterium 1 i 2.

Istotne jest dla nas budowanie relacji z instytucjami kultury, które są potencjalnymi pracodawcami naszych absolwentów, wymiana doświadczeń badawczych i artystycznych ze środowiskiem akademickim a także kontakty z fundacjami działającymi na pograniczu działań artystycznych i społecznych. Aktualnie możemy poszczycić się następującymi kooperacjami:

1) Współpraca z teatrami i ośrodkami kultury

- **Wrocławski Teatr Lalek** – współpraca w obszarach: staży i praktyk studenckich, wspólnych projektów artystycznych i badawczych, współpracy artystycznej i badawczej kadry obu instytucji, współpracy przy organizacji wydarzeń kulturalnych, ostatnio m.in. cyklu czytań performatywnych dramatu “Słuchaj” (2023).
- **Wrocławski Teatr Współczesny** - współpraca w obszarach wspólnych projektów artystycznych i badawczych oraz współpracy przy organizacji wydarzeń kulturalnych. Ostatnio np. realizacja czytań performatywnych dramatu w ramach przedmiotu “Czytanie performatywne” (2022, 2024), prezentacja efektów projektu badawczego “Dom” zrealizowanego w ramach Funduszu Aktywności Studenckiej – premiera w reżyserii studenta kierunku *reżyseria* imię nazwisko osoby studiującej na Dużej Scenie Wrocławskiego Teatru Współczesnego (2023).

- **Teatr Układ Formalny** – współpraca w obszarach wspólnych projektów artystycznych oraz współpracy przy organizacji wydarzeń kulturalnych, takich jak np. czytania performatywne dramatu. Udzielanie pomocy absolwentom AST w wejściu na rynek pracy (bezpłatne udostępnianie przestrzeni do prac związanych z eksploatacją i produkcją spektakli teatralnych. W roku 2024 poszerzamy współpracę o wspólne starania uruchomienia Sceny Debiutów pozwalającej na realizację co roku jednego repertuarowego spektaklu na scenie Teatru Układ Formalny przez studenta *reżyserii*.
- **Opera Wrocławska** - współpraca AST i opery poprzez organizację imprez kulturalnych, w szczególności przedstawień operowych, koncertów, imprez edukacyjnych, w tym m.in. warsztatów wraz z cyklami prób z udziałem młodych artystów, studentów AST - reżyserów i aktorów.
- **Teatr Groteska w Krakowie** - współpraca w obszarach: staży i praktyk studenckich, wspólnych projektów artystycznych i badawczych, współpracy przy organizacji wydarzeń kulturalnych, w ostatnim czasie np. czytań performatywnych realizowanych przez osoby studiujące na kierunku.
- **Centrum Sztuki Wro Art Center** - współpraca przy obu edycjach międzynarodowej konferencji LALKA NOVA (przygotowanie wystawy tematycznej dla konferencji) oraz artystyczna kooperacja w ramach Międzynarodowego Biennale Sztuki Mediów WRO – najstarszego i jednego z najbardziej opiniotwórczych przeglądów szeroko pojętej sztuki nowych mediów w Polsce i Europie Centralnej, skoncentrowany na zagadnieniach sztuki współczesnej w kontekście kultury i komunikacji. Studenci Wydziału Lalkarskiego zapraszani są do udziału w wystawach, performansach, spotkaniach.
- **IP Studio** - współpraca w obszarach wspólnych projektów edukacyjnych i artystycznych z wykorzystaniem i rozwojem nowych technologii, m.in. w ramach zajęć „Performance w sztuce” i „Techniki multimedialne w sztuce”
- **Wrocławski Teatr Pantomimy** - współpraca w obszarach staży i praktyk studenckich, realizacji wspólnych projektów artystycznych, w ostatnim czasie m.in. realizacja asystentur oraz realizacja spektaklu “Ballady i romanse” współreżyserowanego przez studenta kierunku *reżyseria* Piotra Sorokę.
- **Teatr Polski we Wrocławiu** - współpraca w obszarach staży i praktyk studenckich, realizacji wspólnych projektów artystycznych, w ostatnim czasie produkcja spektaklu “Kot w pustym

mieszkanii” zrealizowanego wspólnie przez osoby studiujące i pedagogów AST, Akademii Sztuk Pięknych i Akademii Muzycznej we Wrocławiu.

- **Instytut Grotowskiego we Wrocławiu** - współpraca w ramach realizacji wspólnych projektów artystycznych i organizacji wydarzeń kulturalnych, np. pokazy prac osób studiujących *reżyserię* w ramach Festiwalu Teatr na Faktach oraz Festiwalu Sztuki Opowiadania, realizacja spektakli dyplomowych osób studiujących na kierunku *reżyseria*.
- **Teatr Capitol we Wrocławiu** - współpraca w obszarach staży i praktyk studenckich, współpracy artystycznej obydwu instytucji, realizacji wspólnych projektów artystycznych, np. pokazów prac osób studiujących *reżyserię* w ramach Przeglądu Piosenki Aktorskiej (OFF PPA).
- **Teatr Polski w Podziemiu, Wrocław** - współpraca w obszarach staży i praktyk studenckich, w szczególności asystentur reżyserskich.
- **Opolski Teatr Lalki i Aktora** - współpraca artystyczna i badawcza kadry obu instytucji, realizacja staży i praktyk studenckich, wspólnych projektów artystycznych i organizacji wydarzeń kulturalnych. Regularny udział osób studiujących na kierunku *reżyseria* w Ogólnopolskim Festiwalu Teatrów Lalek organizowanym przez Teatr oraz prezentacja prac studenckich na tym festiwalu.
- **Teatr Baj Pomorski w Toruniu** - współpraca w ramach realizacji wspólnych projektów artystycznych i organizacji wydarzeń kulturalnych. Aktualnie: organizacja konkursu na spektakl dyplomowy dla osób studiujących na kierunku *reżyseria*, stwarzająca możliwość realizacji na Dużej Scenie teatru.
- **Teatr Pinokio w Łodzi** - współpraca artystyczna i badawcza kadry obu instytucji, realizacja wspólnych projektów artystycznych, w ostatnim czasie m.in. realizacja spektaklu dyplomowego studentki kierunku *reżyseria* imię i nazwisko osoby studiującej w ramach programu Fundusz na Start (2022).
- **Bytomski Teatr Tańca i Ruchu Rozbark** – realizacja wspólnych projektów artystycznych tj. spektakl “Herstorie” w reżyserii studenta kierunku imię i nazwisko osoby studiującej (2021), produkcja spektaklu dyplomowego studenta *reżyserii* imię i nazwisko osoby studiującej w ramach programu Fundusz na Start (2023), pokazy spektaklu “Dom”, zrealizowanego w ramach koła naukowego przez studenta *reżyserii* imię i nazwisko osoby studiującej (2023).

- **Teatr Pleciuga w Szczecinie** – realizacja wspólnych projektów artystycznych, m.in. produkcja spektaklu dyplomowego “Dziki łabędzie” studentki kierunku *reżyseria* imię i nazwisko osoby studiującej w ramach programu Fundusz na Start (2022).
- **Teatr Lalki i Aktora w Olsztynie** – organizacja wspólnych wydarzeń kulturalnych, organizacja razem z AST konkursu “Pracownia Polskiej Klasyki” (2020).
- **Teatr Miniatura w Gdańsku** - współpraca w ramach przeprowadzenia warsztatu dla studentów *reżyserię* “Rozmowa z dyrektorem”, warsztat umiejętności miękkich związanych z prezentacją własnych koncepcji artystycznych kierownictwu instytucji kultury realizowany przez dr Joannę Gerigk wraz z Dyrektorem Teatru Miniatura Michałem Derlatką (2022).
- **Teatr Lalek Banialuka w Bielsku Białej** - współpraca w ramach przeprowadzenia warsztatu dla osób studiujących *reżyserię* “Rozmowa z dyrektorem”, warsztat umiejętności miękkich związanych z prezentacją własnych koncepcji artystycznych kierownictwu instytucji kultury realizowany przez dr Joannę Gerigk wraz z Dyrektorem Teatru Jackiem Popławskim (2022).
- **Teatr Lalki i Aktora w Wałbrzychu** - regularny udział osób studiujących na kierunku w Festiwalu Małych Prapremier organizowanym przez teatr, prezentacja prac zrealizowanych w AST w ramach festiwalu, ostatnio np. pokaz na scenie teatru spektaklu “Drapando” wyreżyserowanego przez studentkę, imię i nazwisko osoby studiującej, w ramach zajęć Reżyseria teatru lalek - kompozycja spektaklu.
- **Fundacja Olgi Tokarczuk** - artystyczna współpraca między instytucjami, m.in. przygotowanie przez studentki i studentów Wydziału Lalkarskiego spaceru performatywnego we wnętrzach siedziby fundacji.
- **Kejos Theater** - wspólna realizacja projektu "Nowy cyrk Kolektywu KEJOS". W ramach projektu Kejos Theater przeprowadził wykład, warsztaty dla grupy studentów Wydziału Lalkarskiego oraz pokaz swojego spektaklu pt. "Epitafium Błazna" (2022).

2) Współpraca z innymi instytucjami

- **Wydział Sztuki Lalkarskiej w Białymstoku Akademii Teatralnej w Warszawie** - współpraca w obszarze wymian doświadczeń naukowo-artystycznych oraz metod kształcenia lalkarzy, organizacja bezpłatnych warsztatów wspomagających proces kształcenia prowadzonych przez pedagogów partnerskich uczelni.
- **Wrocławskie Towarzystwo Naukowe** - stała współpraca Uczelni z WTN w zakresie upowszechniania i pomnażania osiągnięć nauki i kultury, w tym prowadzenia działań na rzecz

popularyzacji nauki, a w szczególności osiągnięć wrocławskiego środowiska naukowego oraz dokumentowania dorobku tegoż środowiska.

- **Wyższa Szkoła Humanistyczna we Wrocławiu** - współpraca w zakresie badań naukowych i kształcenia oraz rozwijania kontaktów akademickich pomiędzy studentami i nauczycielami akademickimi. Współpraca w ramach przedmiotu Reżyseria teatru lalek prowadzona przez dr Joannę Gerigk (2018-2019).
- **Centrum Technologii Audiowizualnych** - współpraca w obszarach: staży i praktyk studenckich, wspólnych projektów badawczych związanych z wykorzystaniem i rozwojem nowych technologii, organizacji wydarzeń kulturalnych z dziedziny kinematografii, wspólnych projektów edukacyjnych i artystycznych z wykorzystaniem słuchaczy i pracowników obu instytucji, dodatkowego kształcenia studentów AST w dziedzinie sztuk multimedialnych związanych z tworzeniem i produkcją form ruchomego obrazu.
- **Dolnośląska Szkoła Wyższa** - realizacja wspólnych projektów artystycznych i badawczych, współpraca artystyczna i badawcza kadry obu instytucji, współpraca przy organizacji wydarzeń kulturalnych.
- **Fundacja Rozwoju Sztuki i Edukacji "Otwórz drzwi"** - współpraca przy organizacji bezpłatnych prezentacji spektaklu, w ramach projektu „Świat nieziemski a rzeczywisty”, Programu MKDNIŚ „Kultura dostępna” (2022).
- **Uniwersytet Wrocławski** - współpraca artystyczna i badawcza kadry obu instytucji, wspólna organizacja warsztatów i wykładów z Janem Harlanem oraz Jimem Fernaldem (2023).
- **Bank Credit Agricole** – realizacja spektaklu dla dzieci o tematyce ekologicznej w ramach umowy sponsorskiej. Przedstawienie zostało zrealizowane jako egzamin z przedmiotu Reżyseria teatru lalek przez studentów II roku *reżyserii*: imię i nazwisko osoby studiującej i imię i nazwisko osoby studiującej i jako spektakl repertuarowy Teatru AST. Bank Credit Agricole w swojej filozofii wspiera działania proekologiczne i zależało mu na aspekcie edukacyjnym. Spektakl pt. “Ptaki przedstawiają: Pan Maluśkiewicz” na podstawie wierszy Juliana Tuwima był skierowany do dzieci pracowników Banku w wieku 3-6 lat (2023).
- **Polsko-Japońska Akademia Techniki Komputerowych** - współpraca realizowana podczas obu edycji konferencji LALKA NOVA 2021/2023. Studenci PJATK, w ramach zajęć z grafiki Visual Literacy kreują plakat i identyfikację wizualną konferencji LALKA NOVA. Praca poprzedzona jest wykładem pedagogów Wydziału Lalkarskiego na temat współczesnej sztuki lalkarskiej.

- **Fundacja Przyjaźń Sztuka Edukacja** – założeniem projektu edukacyjno-artystycznego Brave Kids/ Lelefant jest integracja kulturowa dzieci i młodzieży, w tym pochodzących ze środowisk ubogich oraz miejsc dotkniętych klęskami żywiołowymi i konfliktami społeczno-politycznymi. W ramach współpracy planowana jest realizacja warsztatów dla studentów AST dotyczących pracy teatralnej z dziećmi pochodzącymi z obszarów ogarniętych konfliktami zbrojnymi i doświadczonymi traumą.
- **Publiczne Przedszkole nr 21 z oddziałem integracyjnym w Kędzierzynie-Koźlu** - współpraca w projekcie "Cały teatr na naszej głowie" mającym na celu organizację spotkań warsztatowych dla dzieci i nauczycieli oraz spektaklu teatralnego dla najmłodszych odbiorców.
- **Wrocławskie Centrum Twórczości Dziecka** – prezentacje spektaklu "Słowik" zrealizowanego w ramach przedmiotu Reżyseria teatru lalek - kompozycja spektaklu przez studentkę *reżyserii*, imię i nazwisko osoby studiującej.
- **ZOO Wrocław** - realizacja wspólnego projektu artystycznego "Bez Ciebie wyginą"- produkcja filmu o ginących gatunkach zwierząt z udziałem osób studiujących.
- **Fundacja Teatru Exit** – w ramach współpracy zrealizowaliśmy wydarzenie, którego celem była promocja i upowszechnianie wiedzy na temat sytuacji osób zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz zwiększanie ich dostępu do dóbr kultury. 3 listopada 2023 r. na Dużej Scenie im. Tadeusza Różewicza zorganizowaliśmy projekcję filmu zrealizowanego przez Teatr Exit „Po drugiej stronie dnia” w reżyserii Macieja Sikorskiego. Po filmie odbyła się dyskusja z udziałem twórców, w której uczestniczyli nie tylko studenci i pracownicy AST, ale też przedstawiciele środowiska twórców, będących osobami z niepełnosprawnościami.

3) Festiwale

Istotny element otoczenia społeczno-gospodarczego Uczelni, stanowią organizatorzy festiwali i przeglądów teatralnych w Polsce i za granicą; studenci kierunku *reżyseria* regularnie uczestniczą w festiwalach:

- Ogólnopolski Festiwal Teatrów Lalek w Opolu;
- Festiwal Małych Prapremier w Wałbrzychu;
- Forum Młodej Reżyserii w Krakowie;
- Międzynarodowy Festiwal Teatru Lalek i Animacji Filmowych dla Dorosłych "Lalka też człowiek" w Warszawie;
- Międzynarodowy Festiwal Teatrów Lalek „Spotkania” w Toruniu;
- Międzynarodowy Festiwal Sztuki Lalkarskiej w Bielsku Białej;

- Międzynarodowy Festiwal Teatralny Walizka w Łomży;
- Festiwal Artystyczny Młodzieży Akademickiej w Świnoujściu;
- Przeglądu Nowego Teatru dla Dzieci / Wrocławski Teatr Lalek;
- Koszalińskie Konfrontacje Młodych M-Teatr;
- Międzynarodowy Festiwal Szkół Lalkarskich "Lalka Nie Lalka" w Białymstoku;
- Przegląd Piosenki Aktorskiej we Wrocławiu;
- Międzynarodowy Festiwal Teatrów i Kultury Awangardowej „Pestka” w Jeleniej Górze;
- World Festival of Puppet Theaters 2020 Charleville-Mézières (Francja);
- IX Studio International Theatre Festival - Meeting of theatre Schools - Universitatea De Arte Targu Mures (Rumunia);
- Festiwal ARTORIUM 2023 Fakulta dramatických umení - Akadémia umení (Słowacja);
- Spotkania Szkół Teatralnych w Hradec Kralove (Czechy);
- Festival of International Student Theatre (FIST) w Belgradzie (Serbia);
- Janacek Academy of Performing Arts (JAMU) /Brno (Czechy);
- Festiwal ZLOMVAZ / Academy of Performing Arts – DAMU w Pradze (Czechy);
- International Puppetry Festival Spectaculo Interesse w Ostravie (Czechy).

4) Program Integracyjny Uczelni Artystycznych

Na szczególną uwagę zasługuje Program Integracyjny Uczelni Artystycznych. Ideą Programu jest wyjście poza tradycyjnie pojmowany system kształcenia artystów i wzbogacenie go o działania interdyscyplinarne. Polem dla tych działań jest teatr, w którym spotykają się młodzi reżyserzy, aktorzy, artyści plastycy, projektujący oprawę plastyczną realizowanego przedstawienia oraz muzycy komponujący muzykę do spektakli. Współpraca osób studiujących na Wydziale Lalkarskim ze studentami Akademii Sztuk Pięknych oraz Akademii Muzycznej we Wrocławiu trwa nieprzerwanie od ponad 20 lat. Dzięki tej inicjatywie studenci *reżyserii* realizują wspólne projekty artystyczne w ramach prowadzonych na Uczelni przedmiotów i zadań egzaminacyjnych. Studenci trzech uczelni artystycznych Wrocławia nie tylko wspólnie przygotowują spektakle, ale mają szansę zaprezentowania ich szerszej publiczności. Dzięki Programowi Integracyjnemu Uczelni Artystycznych osoby studiujące na kierunku *reżyseria* uczą się pracy z artystami reprezentującymi inne grupy zawodowe (muzykami, scenografami) stanowiącymi ich potencjalnych współpracowników w przyszłej aktywności zawodowej.

W latach 2001-2022 Program był wspierany finansowo przez Wydział Kultury Urzędu Miasta Wrocławia. W 2023 roku otrzymaliśmy jednorazowe wsparcie MKiDN na realizację spektakli

powstających we współpracy trzech Uczelni. Środki te przeznaczone są na materiały i usługi potrzebne do wykonania scenografii, lalek i kostiumów oraz nagranie muzyki – ich dysponentami są studenci realizujący konkretne przedstawienie. Jest to więc dla nich również nauka samodzielności i odpowiedzialnego planowania kosztów spektaklu.

Efektami realizacji Programu Integracyjnego są;

- wzmocnienie kierunków i specjalizacji współpracujących w ramach Programu Integracyjnego,
- budowanie sieci nieformalnych powiązań pomiędzy kadrą akademicką naszych uczelni,
- stwarzanie gruntu dla rozszerzenia współpracy o nowe kierunki na ASP i AMuz oraz o partnerów zewnętrznych,
- pomoc w starcie na rynku pracy absolwentom trzech uczelni artystycznych.

Jednym z podstawowych walorów realizacji Programu jest ten, związany z integracją środowiska artystycznego. Dzięki temu projektowi wspieramy sieciowanie się twórców, którzy po opuszczeniu murów uczelni tworzą kolektywy artystyczne, które realizują istotne artystycznie i społecznie projekty. Integracja przebiega też wśród nauczycieli akademickich naszych uczelni, którzy spotykają się regularnie na pokazach spektakli czy ich omówieniach.

Współpraca w ramach Programu Integracyjnego podlega regularnym ewaluacjom. Omówienie jej przebiegu stanowi część egzaminów reżyserskich a umiejętności budowania zespołu twórców i komunikacji ze współpracownikami mają wpływ na ocenę egzaminu osób studiujących *reżyserię*. Ewaluacji dokonują na bieżąco również pedagodzy koordynujący projekt z ramienia trzech uczestniczących w nim instytucji, wspólnie omawiając pojawiające się w niej wyzwania, wyciągając wnioski a niejednokrotnie na ich podstawie korygując metody prowadzenia zajęć.

Na doświadczeniu udanej współpracy pomiędzy trzema uczelniami artystycznymi Wrocławia oparty jest też inny wspólny projekt, czyli ICRA (Innowacyjne Centrum Rozwoju Artysty), zainicjowany pod koniec 2022 roku przez Akademię Muzyczną i realizowany dzięki wsparciu finansowemu Wrocławskiego Centrum Akademickiego (WCA). Projekt ma być wszechstronnym wsparciem dla studentów uczelni artystycznych w trakcie studiów i na starcie w zawodowe życie. Dotychczas zorganizowaliśmy szereg wykładów i warsztatów dla chętnych ze wszystkich trzech uczelni. Tematyka zrealizowanych szkoleń dotyczyła głównie odkrywania artystycznego “ja”, przewycięzania lęków w artystycznym rozwoju, radzenia sobie z porażką i odmową w branży artystycznej, ale także budowania artystycznej marki czy coachingu w pracy z talentem i kompetencjami w zawodzie artysty. Pilotaż ICRA na koniec 2022 roku zamknęliśmy podsumowaniem ankiet ewaluacyjnych, dzięki czemu otrzymaliśmy wymierną zwrotną ocenę i uwagi uczestników. Zostało także podpisane trójstronne

porozumienie w tym zakresie pomiędzy uczelniami. W ramach ICRA w 2023 roku zrealizowaliśmy także czytanie sensoryczne w krypcie Kościoła oo. Dominikanów na zamówienie i we współpracy z Biurem Promocji Miasta, w ramach kampanii: "Wrocław Miasto przygody". Reżyserem tego przedsięwzięcia był absolwent naszego kierunku imię i nazwisko absolwenta. W planach mamy złożenie wniosku w ramach Funduszy Europejskich i szukamy we Wrocławiu i w Polsce instytucjonalnych partnerów.

Warto również wspomnieć o stałej współpracy z innymi kierunkami i wydziałami uczelni. W ramach prac egzaminacyjnych i zaliczeniowych osoby studiujące na kierunku *reżyseria* stale współpracują ze studentami kierunku *aktorstwo teatru lalek* Wydziału Lalkarskiego a ostatnio coraz częściej również ze studentami kierunku *aktorstwo* Wydziału Aktorskiego, angażując studentów i studentki do swoich projektów artystycznych, działań w ramach kół naukowych czy czytań performatywnych. Międzywydziałowa współpraca zacieśnia się również ze względu na odbywane na Wydziale Aktorskim asystentury reżyserskie przy spektaklach dyplomowych. Współpraca w tym zakresie jest na bieżąco nadzorowana przez pedagogów sprawujących opiekę nad poszczególnymi projektami artystycznymi. Studenci *aktorstwa teatru lalek* i *reżyserii teatru lalek* proszeni są także o feedback dotyczący tej współpracy. Uwagi dotyczące zawodowych kompetencji dawane sobie nawzajem przez osoby studiujące na różnych kierunkach są niezwykle cenne w procesie dydaktycznym.

W ostatnim czasie nawiązaliśmy również międzywydziałową współpracę z Wydziałem Reżyserii i Dramaturgii w Krakowie. W jej wyniku w październiku 2023 roku osoby studiujące na kierunku *reżyseria* wzięły udział w warsztatach dramaturgicznych zorganizowanych przez Pracownię Dramaturgiczną podczas obchodów jubileuszu „20 lat praktykowania dramaturgii”. W ramach warsztatów studenci pracowali w kilku grupach roboczych: „Współczesne dramaturgiarstwo” (warsztat Michała Buszewicza i Agnieszki Jakimiak), „Dramaturg w pracy” (warsztat z Małgorzatą Maciejewską, Radosławem Maciągiem, Hubertem Sulimą i Pawłem Sablikiem) oraz „Dramaturgie przyszłości” (warsztat Piotra Fronia i Darii Kubisiak). Warsztaty te umożliwiły studentom kierunku *reżyseria* o specjalności *reżyseria teatru lalek* spotkanie z uznanymi dramaturgami i dramaturżkami oraz wspólną pracę w ramach grup warsztatowych z osobami studiującymi na kierunku *reżyseria* w AST w Krakowie, pozwalającą na wymianę doświadczeń i nawiązanie nowych relacji twórczych. Studenci kierunku *reżyseria* regularnie biorą też udział w Forum Młodej Reżyserii, organizowanym na Wydziale Reżyserii i Dramaturgii w Krakowie. Festiwal jest przeglądem prac reżyserskich o wzrastającym znaczeniu w środowisku teatralnym. Młodzi adepci sztuki reżyserii mają okazję w praktyce zaprezentować swoje umiejętności warsztatowe, estetykę i sposób myślenia (także podczas otwartych dyskusji po pokazach). Rozmowy (również te kularowe) okazywały się

wielokrotnie miejscem nawiązywania relacji profesjonalnych i wymiany komentarzy na temat jakości kształcenia na kierunku *reżyseria*.

Ponadto pedagodzy wydziału współpracują również z Wydziałem Teatru Tańca w Bytomiu przy realizacji projektu badawczego nr AST/PB/2024/12 „Konferencja naukowa poświęcona dwóm nurtom tematycznym stanowiącym szczególny rodzaj wyzwania aktorskiego: fenomenowi monodramu oraz pracy z partnerem nie-ludzkim na scenie”. W 2022 roku pedagog Mateusz Barta prowadził zajęcia „Gra aktorska w masce” w ramach Laboratorium inspiracji i Innowacji Twórczych.

Wszystkie wymienione tu kontakty z otoczeniem społeczno-gospodarczym bezpośrednio wpływają na poprawę jakości kształcenia na kierunku *reżyseria*, są niewyczerpalnym źródłem inspiracji i modyfikacji. Władze wydziału monitorują współpracę z instytucjami, prowadząc rozmowy ewaluacyjne poszczególnych projektów lub zbierając informacje od pedagogów sprawujących nad nimi opiekę. W niektórych przypadkach udaje się także uzyskać feedback od widowni spektakli studenckich. Modelowym działaniem tego typu było zbadanie reakcji widowni po spektaklu ekologicznym dla dzieci zrealizowanym w ramach umowy z Credit Agricole. Reakcje dzieci i ich opiekunów na przedstawienie zostały zbadane za pomocą ankiet. Informacje zwrotne w nich zawarte stanowiły interesujący materiał dydaktyczny, dostarczając osobom studiującym materiału do przemyśleń na temat sposobów komunikowania się z widzami dziecięcymi.

Szczególnie cenne w procesie ewaluacji kontaktów z otoczeniem społeczno-gospodarczym są także konsultacje prowadzone w szerszym gronie eksperckim. Przykładem jest Spotkanie Stowarzyszenia Dyrektorów Teatrów na Zamku Książ przy udziale władz Akademii Sztuk Teatralnych Filia we Wrocławiu i Akademii Teatralnej im. Aleksandra Zelwerowicza Filia w Białymstoku oraz Polskiego Ośrodka Lalkarskiego POLUNIMA, które odbyło się 18.09.2023 roku.

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Współpraca międzynarodowa na kierunku *reżyseria*, specjalność *reżyseria teatru lalek* odbywa się w kilku obszarach. Należy podkreślić, że w większości przypadków działania te obejmują oba kierunki Wydziału Lalkarskiego (*aktorstwo teatru lalek* i *reżyseria*):

1) Organizacja międzynarodowych wydarzeń artystycznych/naukowych, w tym:

- Organizacja Międzynarodowych Spotkań Szkół Lalkarskich Metaformy. W 2022 odbyła się 15 edycja Spotkań, w której wzięły udział uczelnie kształcące artystów teatru lalek z Polski i Europy (Chorwacja, Niemcy, Słowacja, Szwajcaria, Ukraina). Wydarzenie to jest okazją do zaprezentowania publiczności, ale przede wszystkim studentom i pedagogom różnych uczelni

metod kształcenia twórców teatru lalek, teatru formy, porównania ich, zastanowienia się nad różnicami i podobieństwami, co może wpływać na rozwój nauczania poszczególnych przedmiotów. Kolejna edycja planowana jest w listopadzie 2024. Z perspektywy tworzenia planów na rozwój kierunku w przyszłości, kluczową rolę pełni panel dyskusyjny podsumowujący każdą z edycji Spotkań Szkół Lalkarskich, w którym uczestniczą goście z zagranicy - wykładowcy i studenci. To dla nas doskonała okazja do cyklicznego podsumowania perspektyw rozwoju *kierunku*. Istotny jest również sieciujący charakter Festiwalu, możliwość wymiany doświadczeń, wspólne uczestnictwo w spotkaniach, warsztatach, dyskusjach kulturalnych po każdym ze spektakli. Władze Wydziału Lalkarskiego podkreślają wagę tych spotkań dla rozwoju w myśleniu o miejscu kierunku na rynku międzynarodowym. Wnioski z panelu, spotkań i warsztatów podlegają podsumowaniu i ewaluacji na posiedzeniu Rady programowej festiwalu *Metaformy*.

- Organizacja Międzynarodowej Konferencji Performatywnej LALKA NOVA. Jak dotąd zostały zorganizowane dwie edycje konferencji, w 2021 i 2023 roku. Kolejna planowana jest na jesień 2025. Jest to wydarzenie łączące formułę konferencji naukowej i przestrzeni prezentującej sztukę teatralną, performatywną i wizualną.
- Konferencja naukowa REŻYSERIA TEATRU LALEK I FORMY PLASTYCZNEJ NAUCZANIE I PRAKTYKA (2018). Było to międzynarodowe wydarzenie, inicjatywa studentów *reżyserii teatru lalek* reprezentujących Koło Naukowe *KOLEKTYW RTL* i wynikało z chęci udoskonalania ich warsztatu, oraz swobodnej wymiany myśli pomiędzy przedstawicielami różnych nurtów teatru plastycznego. W trzydniowej konferencji wzięli udział prelegenci z Węgier, Norwegii, Niemiec i Polski.

2) Wyjazdy studentów i pedagogów na festiwale zagraniczne lub na warsztaty. Z jednej strony studenci mają szansę pokazać swoje prace na międzynarodowym forum, a z drugiej strony zarówno studenci, jak i pedagodzy, obserwują pokazy spektakli z innych uczelni w Europie. W ostatnich latach studenci Wydziału Lalkarskiego, w tym studenci kierunku *reżyseria* uczestniczyli m. in. w :

- Festiwal Studio International Theatre Festival w Targu Mures (Rumunii) - pokaz spektaklu „The Macbeths” (2023);
- Festiwal Altorium w Banskiej Bystrzycy (Słowacja) – wyjazd ze spektaklem „Kobieta i życie” (2023);
- Festiwal „Spectaculo” w Ostrawie (Czechy) - pokaz spektaklu „Dziób w Dziób” (2023);

- Warsztaty „Object Theatre" w Divadlo Drak w Hradcu Kralovym (Czechy - 2023);
- Warsztaty „Duże figury-budowa i gra” pod kierunkiem Alice Therese Gottschalk organizowanych z grupą artystów z Niemiec, Czech i Polski (2021) Organizatorem był Niemiecko-Serbołużycki Teatr Narodowy w Bautzen/Budziszynie. Pokaz spektaklu „Czarownice objaśniają świat” i „Historia roku” na Festiwalu Freiluft Puppentheater Festival Bautzen (Niemcy – 2022);
- Festiwal ZLOMVAZ w Pradze (Czechy) - pokaz spektaklu „Pokłóć się ze mną!” (2021);
- Festiwal OFFRUE Festival Mondial des Theatres de Marionnettes w Charleville Mezeries (Francja) - pokaz spektaklu „Czarownice objaśniają świat” (2021);
- 16. Festival of International Student Theatre (FIST) w Belgradzie (Serbia) - pokaz spektaklu „Wrocław. Escape room” (2021);
- Spektakl „Wrocław. Escape Room” prezentowany w sekcji "Training for the future" w ramach The International Online Theatre Festival (IOFT). Udział w panelu pt. Drama Schools Reimagine Panel on Theatre Futures prowadzonym przez Marka O'Briana (Exexutive Dyrektora Abbey Theatre (Teatru Narodowego Irlandii) (2021);
- Festiwal Stretnutie, Setkani, Spotkanie, Talalkozas w Nitrze (Słowacja) - wyjazd ze spektaklem „Na opak/Upside down” (2018);
- Festival OFF d'Avignon - pokaz spektaklu „Dziwaczki” (2018);
- Festiwal Theatre Networking Talents (Rumunia) - pokaz spektaklu „Dziwaczki” (2018);
- Dni Polskiego Teatru na Litwie w Wilnie (Litwa) - pokaz spektaklu „Nasza klasa” (2019);
- Festiwal Lokoranga w Kalkucie (Indie) - pokaz spektaklu „Helena Trojańska” (2019);
- Warsztaty reżyserskie w Al-Harah Performing Arts Training Center – PARC, w Ramallah (Palestyna – 2019).

3) W ramach Programu Erasmus+ AST rozwija współpracę wynikającą z podpisanych umów bilateralnych z partnerskimi europejskimi uczelniami teatralnymi. Aktywny udział AST w tym programie rozpoczął się w roku akademickim 2000/2001 i od tego czasu Akademia stara się kontynuować politykę integracji europejskiej na szczeblu uczelnianym oraz internacjonalizację kształcenia. W okresie 2019/2020 - 2023/24 na kierunku *reżyseria* miały miejsce następujące mobilności:

- Academy of Music and Performing Arts Brno, Czechy: student imię I nazwisko osoby studiującej (2023/2024), oraz pedagog prof. Arkadiusz Klucznik (2018/19)
- Academy of Performing Arts in Prague (DAMU), Czechy; studentki imię I nazwisko osoby studiującej (2019/2020), imię I nazwisko osoby studiującej (2021/2022)
- Rose Brudford College w Londynie: imię I nazwisko osoby studiującej (2017)
- Przyjazdy studentów z: imiona i nazwiska osób studiujących na uczelniach zagranicznych
- Praktyki absolwentów: mgr imię i nazwisko absolwentki odbyła praktyki w Blind Summit Studio w Londynie (2018).

Wyjazdy na studia oraz praktyki studenckie pozwalają na praktyczną weryfikację dotychczasowych umiejętności warsztatowych studenta w zderzeniu z innym obszarem językowym, inną stylistyką, estetyką i tradycją teatralną, a nawet przyzwyczajeniami publiczności lokalnej. Stanowią także okazję do wymiany doświadczeń z studentami kształconymi według innego miejscowego programu nauczania. Pobyt w zagranicznej uczelni sprzyja także samodzielności studenta w zakresie konstruowania procesu uczenia się, podejmowania decyzji merytorycznych i poszerzaniu jego horyzontów.

Wydział Lalkarski aktywnie korzysta też z możliwości jakie Program Erasmus+ stwarza w zakresie finansowania wizyt studyjnych. W ostatnich latach, dzięki tej formie współpracy, pogłębiliśmy relacje z Ernst Busch Schule HfS w Berlinie. W lipcu 2022 odbyła się wizyta studyjna Dziekanki Wydziału Lalkarskiego dr hab. Eweliny Ciszewskiej oraz pedagogów, dr Mateusza Barty oraz mgr Agnieszki Błaszczak, której celem było poznanie uczelnianej struktury i specyfiki związanej z metodyką nauczania sztuki lalkarskiej oraz nawiązanie współpracy w ramach Programu Erasmus+. W 2023 gościliśmy wykładowców z Berlina, którzy wizytowali nasz wydział.

Na kierunku *reżyseria*, nie są prowadzone zajęcia w języku angielskim. Zajęcia, w których biorą udział studenci zagraniczni (w ramach Programu Erasmus+) są prowadzone w języku polskim, natomiast pedagodzy prowadzący te zajęcia wspierają komunikację i pracę z tymi studentami również językiem angielskim.

4) Udział wykładowców i artystów z zagranicy w prowadzeniu zajęć na kierunku *reżyseria*, odbywa się przede wszystkim w formie realizacji warsztatów. W ostatnich latach były to:

- warsztaty „Dramatic Instincts” z Danielem Irizarry, wykładowca Lechman College z Nowego Jorku oraz Bilkent University w Ankarze (7 – 11 października 2019);

- warsztat „The performer, the object and the secret in between. Masterclass z Yael Rasooly (26 listopada 2018);
  - warsztaty scenopisarskie, przeprowadzone przez Jana Harlana - legendarnego producenta filmowego, który pracował m.in. ze Stanleyem Kubrickiem oraz Spielbergiem (20-22 czerwca 2023);
  - spotkanie z Bemave Kohate - najwybitniejszym żyjącym artystą w Burkina Faso, w którym przetrwały i wciąż są praktykowane najświetniejsze tradycje rytuałów w maskach i kultów opętania. W spotkaniu wzięli udział także dziennikarka, podróżniczka i fotografka Magda Podsiadły, ekspertka od masek w Burkina Faso oraz prof. Mirosław Kocur. Spotkanie odbyło się 19 maja 2023 roku na Scenie Studio wrocławskiej AST
  - warsztaty Leonie Voegelina i Andree Gubischa (wykładowców Ernst Busch Schule HfS w Berlinie) pn. „Wrażliwe lalki”. Podczas warsztatu uczestnicy samodzielnie wykonywali prostą lalkę, którą wyposażali w czujniki i podłączali do komputera Arduino. Ruchy lalki były przetwarzane bezpośrednio przez komputer, który konwertuje sygnały na przygotowane efekty graficzne i dźwiękowe. (jednodniowy warsztat w październiku 2022r.)
  - warsztaty Julii Bilińskiej i Natalii Shapovalovej, wykładowczyń Narodowego Uniwersytetu Artystycznego im. I. P. Kotliarevskiego w Charkowie, Wydziału Aktorstwa i Reżyserii Teatru Animacji. W październiku 2022 roku przeprowadziły dwudniowe warsztaty pn. Renowacja ruin
  - warsztaty z zespołowej pracy wokalne z Emmą Bonnici – aktorką, pieśniarką, nauczycielką, performerką (luty 2020).
- 5) Wielu wykładowców Wydziału Lalkarskiego kierunku *reżyserii* to twórcy realizujący spektakle i warsztaty zagraniczne. Wykorzystują zdobyte za granicą narzędzia, nabywają kompetencji językowych, nawiązują relacje z twórcami i instytucjami zagranicznymi, które przekładają się czasem na współpracę nawiązywaną pomiędzy AST a tymi instytucjami. Wśród wykładowców Wydziału Lalkarskiego, którzy w ostatnich latach realizują spektakle i warsztaty za granicą wymienić należy dr Joannę Gerigk, mgr. Konrada Dworakowskiego, dr hab. Tomasza Mana, mgr Agnieszkę Błaszczak, dr hab. Anetę Głuch-Klucznik, dr. hab. Ewelinę Ciszewską, mgr Agnieszkę Kulińską, dr Annę Guzik, mgr. Teo Dumskiego Chomiaka.

Ponadto w roku akademickim 2021/2022 zrealizowano dwa spektakle dyplomowe, reżyserowane przez wybitnych reżyserów z zagranicy:

- Duda Paiva zrealizował spektakl „Złe zabawy”; asystentką reżysera była studentka kierunku *reżyseria* imię i nazwisko osoby studiującej

- Bojana Lazić zrealizowała spektakl „Dobry człowiek z Sechuanu”; asystentką reżyserki była imię i nazwisko studentki z kierunku *reżyseria*

Praca nad każdym ze spektakli trwała dwa miesiące i realizowana była w całości w języku angielskim. Realizacje te, podobnie jak udział pedagogów w kursach języka angielskiego, miały miejsce w związku z realizacją na AST projektu „Kierunek Przyszłość” - w odpowiedzi na oczekiwania społeczności akademickiej i rynku”, realizowanego w ramach Działania 3.5 „Kompleksowe programy szkół wyższych” w Osi III PO WER

W 2023 roku Julia Bilińska, reżyserka i pedagożka teatru z Charkowa (Ukraina) gościła na Wydziale Lalkarskim w ramach programu pn. "Rezydencje artystyczne Instytutu Teatralnego dla twórczyń i twórców z Białorusi i Ukrainy" organizowany przez Instytut Teatralny im. Zbigniewa Raszewskiego.

Trzeba niestety też zaznaczyć, że lata 2020-2021 były znacznie uboższe w działania międzynarodowe niż planowaliśmy. Ze względu na pandemię COVID-19 zarówno nasza uczelnia jak i uczelnie partnerskie zawiesiły lub zmniejszyły zakres wyjazdów, przyjazdów czy festiwali międzynarodowych.

Studenci kierunku *reżyseria*, są zobowiązani do rozwijania swoich kompetencji językowych w zakresie jednego języka angielskiego. Lektoraty językowe uwzględniają słownictwo specjalistyczne charakterystyczne dla studiowanej dyscypliny.

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

AST Filia we Wrocławiu oferuje osobom studenckim różnorodne formy wsparcia w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym, zawodowym i wejściu na rynek pracy, a także nieustannie weryfikuje, rozwija i udoskonala oferowane przez siebie formy wsparcia. Korzystają z nich również studenci kierunku *reżyseria*. W procesie uczenia się studenci motywowani i inspirowani są przede wszystkim przez osoby prowadzące zajęcia, które bazują na swoim dużym dorobku artystycznym i zawodowym doświadczeniu.

Z uwagi na specyfikę kierunku artystycznego i małe grupy zajęciowe, proces kształcenia oraz podejście do studenta przybierają bardzo zindywidualizowany charakter. Jednocześnie, aby dostosować system wsparcia do potrzeb różnych grup studentów, wprowadzono do Regulaminu studiów zapisy dotyczące prawa do odbywania studiów według indywidualnej organizacji studiów. Przystępuje ono w szczególności osobom z niepełnosprawnościami, studentom wyjątkowo uzdolnionym, studiującym na dwóch kierunkach. Na szczególne wsparcie mogą liczyć również

studentki w ciąży i studenci będący rodzicami, którym zgodnie z Regulaminem studiów nie można odmówić zgody na urlop.

Efektom prac zrealizowanych w ramach projektu AST OTWARTA, współfinansowanego przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 i realizowanego w latach 2021-2023, jest wypracowany system wsparcia dla osób z niepełnosprawnościami, który rozpoczyna się już na etapie procesu rekrutacji. Zakres i formę dostosowania postępowania rekrutacyjnego ustala się indywidualnie na podstawie wniosku kandydata zawierającego oczekiwaną pomoc oraz rozmowy z Pełnomocnikiem Rektora ds. osób z niepełnosprawnościami. Wsparciem dla osób kandydujących na studia w AST jest też z pewnością przygotowany przez nas „Przewodnik dla osób ze szczególnymi potrzebami”, zawierający nie tylko informacje dotyczące rekrutacji, ale też form wsparcia, na które osoba z niepełnosprawnością może liczyć już jako osoba studiująca w AST. Wśród tych form wymienić można między innymi: zapewnienie dostępności zajęć dydaktycznych, zwiększenie dopuszczalnej liczby nieobecności na zajęciach, możliwość zmiany trybu uczestnictwa w zajęciach na eksternistyczny, możliwość udziału w zajęciach w formie zdalnej z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej, możliwość wyboru grupy zajęciowej, możliwość rejestracji zajęć w celu ich udostępnienia studentowi, przygotowanie materiałów dydaktycznych w alternatywnej formie zapisu, sporządzanie notatek z zajęć w alternatywnej dostępnej formie poprzez wykorzystanie dyktafonu czy wykonywanie zdjęć, zapewnienie dostępności procesu weryfikacji efektów uczenia się, zapewnienie odpowiedniego czasu na weryfikację efektów uczenia się, obecność podczas zaliczenia/egzaminu asystenta dydaktycznego lub asystenta osobistego, możliwość wykorzystania w czasie zaliczeń/egzaminów specjalistycznych narzędzi lub aplikacji.

Wdrożyliśmy stronę internetową Pełnomocnika ds. osób z niepełnosprawnościami <http://otwarta.ast.krakow.pl/> zawierającą podstawowe informacje dla osób z niepełnosprawnościami, w szczególności dotyczące rekrutacji na studia i dostosowań procesu kształcenia.

Projekty artystyczne realizowane przez studentów *reżyserii* są dla nich doskonałą okazją do sprawdzenia się w roli reżysera. Studencka aktywność artystyczna wspierana jest poprzez działające we wrocławskiej filii AST dział Teatru AST i promocji. Pracownicy działu doradzają studentom, na które festiwale powinni wysłać swoje produkcje, pomagają także na polu promocji i działań marketingowych. W latach 2020-2022 nasi studenci zrealizowali 23 spektakle: 11 przedstawień w Teatrze AST, 13 przedstawień w instytucjach zewnętrznych. W latach 2020-2022 odbyło się 21 pokazów spektakli studentów *reżyserii* na ogólnopolskich festiwalach, wśród nich 7 realizacji otrzymało nagrody na festiwalach i w konkursach. Przykładowe festiwale, w których brali

udział: Koszalińskie Konfrontacje Młodych m-Teatr, Festiwal Kultury Studenckiej Fama, Przegląd Piosenki Aktorskiej we Wrocławiu, Międzynarodowy Festiwal Teatru Lalek i Animacji Filmowych dla Dorosłych „Lalka też człowiek” w Warszawie, Ogólnopolski Festiwal Dramaturgii Współczesnej „Rzeczywistość przedstawiona” w Zabrze, Międzynarodowy Festiwal Teatrów i Kultury Awangardowej „Pestka” w Jeleniej Górze, Festiwal Miesiąc na Faktach w Instytucie Grotowskiego we Wrocławiu, Festiwal „Kontrapunkt” w Szczecinie. Studenci *reżyserii* to regularni beneficjenci programu FAST, laureatem 5 edycji programu Fundusz Aktywności Studenckiej został spektakl „dom” w reż. imię i nazwisko osoby studiującej. Od kilku lat nasi studenci są intensywnie obecni na krakowskim festiwalu Forum Młodej Reżyserii, np.: imię i nazwisko osoby studiującej ze spektaklami „Herstorie Różewicza” „Lilla Weneda. Rekonstrukcja”, imię i nazwisko osoby studiującej ze spektaklem „Ballady i romanse. Romantyczność”. Do repertuaru Teatru AST w ostatnich latach weszły między innymi następujące spektakle: „Herstorie Różewicza” w reż. imię i nazwisko osoby studiującej „Regał ostatnich tchnień” w reż. imię i nazwisko osoby studiującej, „Ptaki przedstawiają: Pan Maluśkiewicz” w reż. imię i nazwisko osoby studiującej, „Smutek & Melancholia” w reż. imię i nazwisko osoby studiującej, „Drapando, czyli Atak Zamszałego Starucha” w reż. imię i nazwisko osoby studiującej „Jak zostałem nacionalistą” w reż. imię i nazwisko osoby studiującej. Wprowadzenie do repertuaru Teatru AST prac studentów reżyserii umożliwia im konfrontację z publicznością, w efekcie cenną informację zwrotną, już na etapie studiów.

Osoby studenckie w AST mogą ubiegać się o pomoc materialną w formie następujących świadczeń:

- stypendium socjalnego - ma prawo otrzymywać student znajdujący się w trudnej sytuacji materialnej, którą musi odpowiednio udokumentować. W szczególnie uzasadnionych przypadkach student może ubiegać się o przyznanie stypendium socjalnego w zwiększonej wysokości, w szczególności z tytułu zamieszkania w domu studenckim lub innym obiekcie niż dom studencki, jeżeli codzienny dojazd z miejsca stałego zamieszkania do Uczelni uniemożliwiałby lub w znacznym stopniu utrudniał studiowanie. Student może otrzymać stypendium socjalne w zwiększonej wysokości również z tytułu zamieszkania z niepracującym małżonkiem lub dzieckiem studenta w domu studenckim lub w obiekcie innym niż dom studencki;
- stypendium dla osób niepełnosprawnych - dla osób posiadających aktualne orzeczenia o stopniu niepełnosprawności, które nie jest uzależnione od sytuacji materialnej studenta,
- zapomogi, która może być przyznana ze względu na znalezienie się w trudnej sytuacji życiowej (np. kradzież, pożar, powódź, ciężką chorobę studenta lub członka jego najbliższej rodziny, śmierć najbliższego członka rodziny).

Stypendia, które stanowią formę motywowania studentów do osiągnięcia lepszych wyników w nauce, działalności naukowej, artystycznej i sportowej to:

- stypendium rektora, które może otrzymać nie więcej niż 10% liczby studentów każdego kierunku studiów, a którzy na listach rankingowych uzyskali najwyższą liczbę punktów
- stypendium z Własnego Funduszu Stypendialnego; z własnego funduszu mogą być wypłacane stypendia za wyniki w nauce. Fundusz finansowany jest z wpłat osób fizycznych i osób prawnych.

Wszystkie świadczenia przyznawane są na wniosek studenta złożony wraz z wymaganymi załącznikami. O możliwości i terminach składania wniosków stypendialnych studenci informowani są drogą elektroniczną przez pracowników dziekanatu, a informacje o stypendiach, regulaminy i wnioski dostępne są również na stronie internetowej Uczelni. Szczegółowe zasady przyznawania pomocy materialnej określa Regulamin świadczeń dla studentów AST wydany Zarządzeniem nr 24/2019 Rektora AST z dnia 27 września 2019 roku (z późn.,. zmianami) oraz Regulamin Własnego Funduszu na stypendia za wyniki w nauce dla studentów Akademii Sztuk Teatralnych im. St. Wyspiańskiego w Krakowie wydany zarządzeniem nr 35/2019 Rektora AST z dnia 29 listopada 2019 roku.

Poza powyższymi świadczeniami, student za pośrednictwem uczelni ma prawo ubiegać się o Stypendium Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, które zdobywają również studenci kierunku *reżyseria*, np. imię i nazwisko osoby studiującej. AST pośredniczy również w składaniu wniosków studentów o Stypendium Artystyczne Prezydenta Wrocławia, w ostatnich latach laureatami tego stypendium zostawali studenci *reżyserii*: imiona i nazwiska osób studiujących. Uczelnia wskazuje studentom, gdzie mogą ubiegać się o dodatkowe nagrody i wsparcie, np. w konkursie Instytutu Teatralnego im. Zbigniewa Raszewskiego na najlepszą pracę magisterską z zakresu wiedzy o teatrze, widowisku i performensie. W roku 2022 Jury przyznało wyróżnienie absolwentce kierunku *reżyseria* imię i nazwisko osoby studiującej za pracę „Sprawczość sztuki społecznej na przykładzie kolędowania” powstałej pod kierunkiem prof. dr. hab. Mirosława Kocura.

W celu wsparcia studentów *reżyserii* podczas realizacji przedstawienia dyplomowego na ostatnim roku studiów powołano do życia „Fundusz na Start”, którego szczegółowy regulamin został wprowadzony zarządzeniem nr 4/2022 Rektora AST z dnia 31 stycznia 2022 roku. Środki funduszu pochodzą z subwencji uzupełniającej przyznanej decyzją Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 30 listopada 2021 roku. O jednokrotne dofinansowanie przedstawienia dyplomowego może ubiegać się student, który w chwili składania wniosku zaliczył wszystkie przedmioty, jakie powinien zaliczyć w poprzednich semestrach, oraz spektakl warsztatowy. Maksymalna kwota dofinansowania jednego przedstawienia dyplomowego wynosi 10 000 zł. Przyznane środki AST przekazuje na konto teatru lub instytucji, w której realizowane jest przedstawienie dyplomowe, z przeznaczeniem na pokrycie części kosztów realizacji przedstawienia. W latach 2022-2023 AST przekazało wsparcie finansowe trzem studentom realizującym swoje przedstawienia dyplomowe w teatrach: w Szczecinie, Łodzi i Bytomiu. Takie dodatkowe dofinansowanie to zachęta dla dyrekcji instytucji kultury do

podejmowania twórczego ryzyka: otwierania się na naszych studentów a możliwe, że i angażowania ich w kolejne projekty.

Informacje i materiały na temat wsparcia, w tym pomocy materialnej, przekazywane są osobom studenckim poprzez pocztę akademicką, publikacje na stronie internetowej AST, trafiają również na tablicę ogłoszeń w budynku AST. Rolę wirtualnej tablicy ogłoszeń przejął w tym roku utworzony na MS Teams zespół „Ważne dokumenty i formularze dla studentów AST”. W folderach pogrupowano i umieszczono najważniejsze dokumenty zawierające np.: regulacje ogólnouczelniane, regulacje procedowane przez dziekanat, przez sekretariat wrocławskiej filii AST, dział techniczny, dział Teatru AST i promocji.

Biorąc pod uwagę stosunkowo małą liczebność kierunku *reżyseria*, bardzo częstą formą przekazu informacji jest również forma ustna, podczas bezpośrednich spotkań z prodziekaną ds. reżyserii mgr Karoliną Maciejaszek oraz z pracownikami dziekanatu i sekretariatu uczelni. Pierwszy dzień roku akademickiego dla osób nowo przyjętych ma charakter dnia organizacyjnego. Studenci i studentki mają szansę spotkać się z władzami wydziału i pracownikami dziekanatu. Podczas spotkań osoby dołączające do naszej społeczności akademickiej mają okazję zapoznać się najważniejszymi zasadami funkcjonowania i studiowania w Akademii m.in. z zasadami poboru klucza czy systemem rezerwacji sal dydaktycznych, sposobie komunikowania z pedagogami i administracją uczelni, dowiedzieć, gdzie mogą zasięgnąć informacji i poszukać wsparcia, i gdzie znaleźć istotne dokumenty. W pierwszych dniach roku organizujemy także szkolenie biblioteczne oraz szkolenia z działem technicznym.

Niewątpliwie dużym wsparciem w procesie uczenia się jest zapewnienie studentom dostępu do sal dydaktycznych, które są dostosowane do specyfiki kształcenia na kierunku artystycznym, również po godzinie zakończenia zajęć oraz w dni wolne od nauki w celu rozwijania umiejętności nabytych podczas zajęć. System rezerwacji sal odbywa się w zespole na platformie Microsoft Teams i został opracowany i uregulowany zarządzeniem porządkowym Prorektora AST ds. Filii we Wrocławiu. W tworzeniu i modyfikacji regulaminu udostępniania sal dydaktycznych w budynku AST we Wrocławiu brali udział przedstawiciele samorządu studenckiego. Studenci kierunku *reżyseria* mają do dyspozycji salę 030 przeznaczoną wyłącznie na ich pracę własną. Specjalistyczne wyposażenia tej pracowni (konstrukcja zawierająca kolumny, ruchome wieże, kratownice i podesty) umożliwia dowolną pracę ze światłem, nagłośnieniem i elementami scenografii. Dodatkowo na potrzeby realizacji przedstawienia warsztatowego studenci IV roku *reżyserii* mają możliwość korzystania ze scen teatralnych. Sceny teatralne są im ponadto udostępniane również na wcześniejszych latach, jeśli ich prace egzaminacyjne trafiają do repertuaru AST lub wyjątkowo, ze względu na niestandardowy gabaryt elementów scenograficznych.

Uruchomiliśmy wypożyczalnię sprzętu specjalistycznego jako formę wsparcia studentów, którzy mają potrzeby skorzystania ze sprzętów takich jak: dyktafon, dyktafon/odtwarzacz MP3 i odtwarzacz książek mówionych, kamerę cyfrową, lupę cyfrową, lupę optyczną, notebook. Studenci na podstawie umowy użyczenia z AST mogą również bezpłatnie wypożyczyć notebooki na semestr lub dwa. Krótkoterminowo wypożyczamy też studentom laptopa z dostępem do programu Resolume, służącego do tworzenia projekcji i realizacji spektakli z ich udziałem oraz Ibooka o podobnych funkcjach. Z tych ostatnich korzystają głównie studenci *reżyserii*.

Na realizację potrzeb związanych z prowadzeniem procesu dydaktycznego przeznaczamy co roku część budżetu. W trakcie roku akademickiego realizowane są zakupy materiałów bądź wykonywane prace przez pracownię plastyczną lub dział techniczny po zgłoszeniu zapotrzebowania przez pedagoga. W AST od kilkunastu lat istnieje sformalizowana droga realizowania podobnych prac i zakupów.

Osoby studenckie włącza się również w działalność naukową podczas trwania studiów. W ostatnich latach nasi studenci brali udział w kilku projektach badawczych i konferencjach naukowych, takich jak:

- Konferencja naukowa „LALKA NOVA”, która miała miejsce w listopadzie 2021 oraz publikacja pokonferencyjna „IMPULSY. Mapowanie nowego teatru lalek.” W Konferencji studenci brali czynny udział zarówno jako prelegenci, artyści jak i organizatorzy,
- „Laboratorium światła”, którego celem było stworzenie przestrzeni na poszukiwania w zakresie światła w teatrze. Badania miały charakter eksperymentalny, a podstawowa wiedza na temat teatru cieni czy czarnego teatru poszerzona została o zastosowanie nowych, niestandardowych rozwiązań. W projekcie wzięła udział dwójka studentów kierunku *reżyseria*,
- Konferencja naukowa „LALKA NOVA 2. Percepcje”, w ramach której studenci mogli zgłaszać abstrakty swoich wystąpień lub propozycje performansów, brali czynny udział w pracach organizacyjnych i przygotowujących. Prelekcję „Performatywne place zabaw” wygłosił student *reżyserii* Filip Jaśkiewicz, a prelekcję "Sztuka w rękach AI (proces powstawania spektaklu na podstawie Arystotelesa)" wygłosili: imiona i nazwiska osób studiujących
- „Badania metod pracy ze studentami *reżyserii*, czyli jak uczyć skuteczniej?”, którego celem była analiza i poprawa metod pracy ze studentami *reżyserii*. Praca obejmowała zgromadzenie wiedzy merytorycznej na temat metodologii uczenia oraz nowych metod pracy ze studentem oraz organizację warsztatów dla wszystkich roczników studentów *reżyserii*, dotyczące zagadnień, o których w toku studiów mówi się w niewystarczający sposób.

- Międzynarodowa Konferencja naukowa REŻYSERIA TEATRU LALEK I FORMY PLASTYCZNEJ NAUCZANIE I PRAKTYKA (2018) - inicjatywa studentów *reżyserii* reprezentujących Koło Naukowe *KOLEKTYW RTL*.

Studenci AST mają możliwość prowadzenia działalności naukowej poprzez uczestnictwo w kołach naukowych i artystycznych. Zasady tworzenia i funkcjonowania tych kół określa regulamin wydany Zarządzeniem nr 46/2021 Rektora AST z dnia 18 listopada 2021 roku. Koło Naukowe powstaje inicjatywy studentów i jest zwykle fuzją obu kierunków, studentów oraz studentek z różnych roczników. Inicjatorzy Kół Naukowych wybierają temat oraz opiekuna artystycznego projektu. Uczelnia wspiera działalność kół zarówno pod względem merytorycznym jak i materialnie, m.in. poprzez przydzielanie opiekuna koła spośród pedagogów AST, umożliwienie korzystania z infrastruktury Uczelni, wsparcie w realizacji pokazu. Realizowane w ramach kół naukowych spektakle są przygotowaniem do indywidualnej pracy naukowo - badawczej, dają możliwość nabycia praktycznych umiejętności w autorskiej pracy artystycznej, zdarza się, że stają się częścią konferencji, publikacji, festiwali i przeglądów lub wchodzi sezonowo do repertuaru AST. Wśród zarejestrowanych kół są m.in:

- **„Antyгона. Konflikt Pokoleń”** (2020) – studentka: imię i nazwisko osoby studiującej, opieka: prof. dr hab. Arkadiusz Klucznik Cel: przy użyciu maski antycznej - stworzenie spektaklu opartego na "Antygonie" Sofoklesa poprzez współpracę studentów i wykładowców AST Wydziału Lalkarskiego, członkowie studenci: imiona i nazwiska studentów
- **„Praca nad monodramem”** (2020) - student: imię i nazwisko osoby studiującej, opiekunka: prof. dr hab. Jolanta Góralczyk /Cel: Głównym celem jest praca badawcza na tekstach Olgi Tokarczuk, poszerzenie wiedzy praktycznej nad monodramem, stworzenie realizacji teatralnej. Bardzo ważnym czynnikiem będzie kontynuacja pracy reżysera z aktorem, umiejętność adaptacji tekstu, dostosowania go do monodramu oraz wykonanie formy, lalek i scenografii. Członkowie: imiona i nazwiska studentów
- **„Jestem”** (2022) - studentka: imię i nazwisko osoby studiującej, opiekun: mgr Konrad Dworakowski. Celem koła jest umożliwienie prowadzenia prac badawczych i prezentacji ich wyników w spektaklu, który byłby zwieńczeniem wspólnej pracy. Członkowie: imiona i nazwiska studentów
- **Koło naukowe sztuki współczesnej** (2023) - zgłasza: imię i nazwisko osoby studiującej, opiekun: mgr Konrad Dworakowski. Cel: poszukiwanie współczesnych tekstów i konfrontowanie ich ze sceną. Członkowie: imiona i nazwiska osób studiujących oraz studenci AMuz i ASP we Wrocławiu.

- **Koło naukowe dramaturgii współczesnej**, założone z inicjatywy imię i nazwisko osoby studiującej 26.04.2021r., pod opieką dr. Gabriela Gietzkiego. imię i nazwisko osoby studiującej (student kierunku *reżyseria* , jako członek tego koła, zrealizował spektakl „Herstorie Różewicza”, który swoją premierę miał 04.12.2021r.

Od roku 2020 studenci doktoranci wrocławskich uczelni mogą ubiegać się o dofinansowanie projektów kół naukowych, organizacji i grup studenckich w ramach Funduszu Aktywności Studenckiej (FAST). Fundusz Aktywności Studenckiej jest programem miejskim, zainicjowanym przez Prezydenta Wrocławia i ma na celu wspieranie przedsiębiorczości akademickiej, zaangażowania w rozwój badań naukowych, innowacyjności i kreatywności studenckiej. Akademia wspiera swoich studentów w kwestiach formalnych, przy pozyskiwaniu i rozliczaniu środków z programu udostępniając przestrzeń na potrzeby realizacji projektów, Dofinansowanie z tych środków dla ich projektów wynosi od 5 000 zł do do 10 000zł.

Mogą z nich skorzystać również studenci niezrzeszeni w kołach naukowych, ale w grupach studenckich złożonych ze studentów różnych Uczelni. Tak dofinansowanie na realizację swojego spektaklu pt. Dom zdobył student *reżyserii* imię i nazwisko osoby studiującej będący założycielem i członkiem Grupy studenckiej badającej metody pracy nad performancem. Grupa działała pod opieką prof. Mirosława Kocura, a w jej skład wchodziła również studentka Akademii Sztuk Pięknych i siedmioro studentów aktorstwa teatru lalek.

Przedstawiciele studentów są stałymi członkami Senatu oraz Rady Uczelni. Na uczelni funkcjonuje Samorząd studencki, któremu obecnie przewodniczy studentka IV roku *reżyserii*. Organizacja ma zapewnione odpowiednie wsparcie finansowe i merytoryczne ze strony Uczelni: korzysta z Sali Senatu i wykorzystuje tę przestrzeń w celu organizowania spotkań, korzysta z drukarki i kserokopiarki w sekretariacie Uczelni, ma do dyspozycji skrzynkę mailową na serwerze Uczelni oraz tablicę ogłoszeniową w budynku. AST wspiera samorząd finansowo, w roku 2023 na potrzeby organizacji przyznano kwotę 3000 zł. Jesteśmy zwolennikami włączania Samorządu w decyzje dotyczące funkcjonowania uczelni, stąd ich udział chociażby w komisjach wybierających najemcę bufetu, konsultacjach dotyczących godzin otwarcia uczelni, zmian w systemie rezerwacji sal, projektowaniu systemu PCKlucza i wielu innych. Przedstawiciele samorządu są zapraszani do uczestnictwa w obradach kolegium dziekańskiego i kolegium prorektorskiego ich opinie są zawsze brane pod uwagę jako forma wartościowego feedback 'u. Samorząd studencki opiniuje także zmiany programowe na kierunku. Gdy dochodzi do jakiegokolwiek konfliktu interesów, konsultacje z samorządem są zwykle początkiem drogi jego rozwiązania.

Uczelnia wspiera również zagraniczną mobilność studentów dzięki realizacji działań w ramach programu Erasmus+. We wrocławskiej Filii AST mamy koordynatora do spraw związanych z tym projektem. W ostatnich latach z wyjazdów w ramach programu Erasmus+ skorzystali studenci *reżyserii*: imiona i nazwiska osób studiujących. Więcej o mobilności studentów w Kryterium 6.

Władze wydziału starają się zwiększać kompetencje osób studenckich zapewniając im udział w warsztatach z osobami środowiskowo cenionymi, m.in. z prof. Anną Seniuk (2020), prof. Janem Peszkiem (2021), dr Natalią Sakowicz (2022), Janem Harlanem, producentem filmów Stanleya Kubricka. Uczelnia wspiera studentów organizując dla nich warsztaty z udziałem dyrektorów teatrów. Warsztaty mają charakter spotkań-rozmów dotyczących zapotrzebowań współczesnego rynku, nabywanych umiejętności i kompetencji w zawodowej branży (2022).

Uczelnia zapewnia studentom udział w festiwalach o zasięgu ogólnopolskim i międzynarodowym. Studenci mają okazję nie tylko zaprezentować swoją pracę w programie festiwalu, ale również aktywnie uczestniczyć w festiwalowych wydarzeniach i warsztatach: np. w warsztatach dramaturgicznych (AST Kraków 2023) pozwalających na twórczą wymianę między studentami wrocławskiego kierunku a studentami reżyserii i dramaturgii WRD AST Kraków (w ramach obchodów jubileuszu "20 lat praktykowania dramaturgii"), czy w warsztatach w ramach międzynarodowej konferencji naukowej LALKA NOVA 2022 i 2023, oraz podczas festiwalu METAFORMY 2019, 2022).

Niewątpliwą wartością w pracy dydaktycznej i procesie twórczym jest możliwość czynnego uczestniczenia studentów w międzynarodowych konferencjach naukowych i towarzyszących im warsztatach, wśród nich m.in: Living Spaces, Living Things – Visions for a New Museum of Puppetry (Staatliche Kunstsammlungen Dresden 2020), czy kolejne edycje "LALKA NOVA. Nowe znaczenia lalki w teatrze i sztukach performatywnych", których organizatorem jest Wydział Lalkarski. To wydarzenie łączące formułę konferencji naukowej i przestrzeni prezentującej sztukę teatralną, performatywną i wizualną. I edycja (2021), uruchomiła gen innowacyjności na gruncie lalkarskim, poszerzyła konteksty i dała nową perspektywę w postrzeganiu sztuki lalkarskiej. Edycja w 2023 była rozwinięciem dialogu o współczesnej formie przez pryzmat różnych percepcji i ich relacyjności ze sztuką oraz technologiami. Obie edycje potwierdziły ogromne zainteresowanie tematem i zaowocowały udziałem studentów *reżyserii* (imiona i nazwiska studentów oraz pedagogów wydziału (dr Joanna Gerigk, dr Aleksandra Pejcz, dr Michał Kowalczyk, mgr Marta Streker, dr Paweł Palcat) w autorskich wystąpieniach w roli panelistów i performerów. Efektem konferencji jest publikacja naukowa „IMPULSY: mapowanie nowego teatru lalek” pod redakcją prof. Mirosława Kocura, z

esejami twórców i twórczyń, wykładowców i wykładowczyń oraz osób absolwentek naszego kierunku *reżyseria* (17.04.2023 premiera publikacji).

Warto dodać, że w radzie programowej konferencji oraz festiwalu zasiada co roku student kierunku *reżyseria* – mając realny wpływ na kształt programu konferencji o międzynarodowym zasięgu.

W minionym roku również student *reżyserii* przygotował w ramach konferencji panel dyskusyjny „Lalka Futura” dotyczący przyszłości teatru lalek/formy w świecie sztuki oraz metod nauczania we współczesnym szkolnictwie artystycznym. W panelu wzięli czynny udział głównie studenci; pedagodzy oraz zaproszeni goście byli jego słuchaczami i obserwatorami.

W ramach obu edycji konferencji LALKA NOVA oraz festiwalu METAFORMY odbyły się warsztaty adresowane do studentów i studentek obu kierunków m.in.:

- Warsztaty projektowania interaktywnego Arduino (w ramach współpracy z Centrum Technologii Audiowizualnych). Prowadzący: Dariusz Jackowski i Anita Jackowska – zastosowanie systemów generatywnych w muzyce i programowania audio.
- Warsztaty reżyserii światła: „Olśnienie – doznanie światła” (w ramach współpracy z Wrocławskim Teatrem Lalek) Prowadząca: Alicja Pietrucka – reżyserka i realizatorka światła.
- Warsztaty muzyki organicznej (w ramach partnerstwa z Teatrem Lalek Pleciuga) Prowadzący: Tomasz Lewandowski
- Warsztaty VR: „Littera Nova” (w ramach współpracy z Polsko Japońską Akademią Technik Komputerowych). Prowadząca: dr Monika Marek – wykładowczyni na Polsko-Japońskiej Akademii Technik Komputerowych w Warszawie i Akademii Sztuk Pięknych we Wrocławiu
- „Digitry – Teatr Lalek i Nowe Technologie” prowadząca: Agnieszka Błaszczak (AST Wrocław)
- „Głos – dubbing” - Prowadzący: Krzysztof Grębski (AST Wrocław)
- „Malowanie światłem” prowadzący: Teo Dumski (AST Wrocław), Sebastian Siepietowski (ASP Wrocław)

Wsparcie studentów *reżyserii* w wejściu na rynek pracy AST ma miejsce już na etapie konstruowania programu studiów. Nacisk jaki włożono w połączenie podstaw warsztatu reżysera (przedmioty typowe dla reżyserii dramatu: praca z aktorem, dramaturgia, scenografia) z dodatkowymi umiejętnościami wynikającymi ze specjalizacji w teatrze formy, przyniósł efekt w postaci poszerzenia spektrum możliwości przy wchodzeniu na rynek pracy. Dzięki temu absolwenci AST mogą liczyć na zatrudnienie zarówno w teatrach lalkowych jak i dramatycznych. Uwzględniając fakt, iż repertuary tzw. teatrów lalek w dużej mierze opierają się na propozycjach dla widzów dziecięcych i młodzieżowych, program studiów zawiera zajęcia rozwijające naszych studentów także pod kątem

tego zapotrzebowania: elementy psychologii dziecka, zagadnienia z literatury dla dzieci i młodzieży, teatr dla najmłodszych, arteterapia. Zaowocowało to między innymi tym, że nasi absolwenci spełniają się nie tylko w tworzeniu spektakli, ale także podejmują działalność pedagogiczno-teatralną, prowadzą warsztaty dla dzieci i młodzieży. W programie studiów mocno zaakcentowano również współczesne zapotrzebowanie teatralne na tzw. nowe media, studentom umożliwiono realizację nowych przedmiotów, np.: lalka przed kamerą, reżyseria światła, techniki multimedialne w sztuce. Częścią procesu nauczania na *reżyserii* są obowiązkowe asystentury teatralne i praktyki zawodowe. Daje to możliwość zdobycia praktycznego doświadczenia w instytucjach kultury i teatrach, które później stają się ich miejscami pracy. Praca na profesjonalnych scenach już podczas studiów odbywa się podczas realizacji zajęć z czytania performatywnego. Współpraca z wrocławskimi instytucjami kultury, przede wszystkim z teatrami: Wrocławskim Teatrem Współczesnym, Teatrem Układ Formalny, Wrocławskim Teatrem Lalek poprzez realizowanie czytań ma na celu wsparcie procesu wejścia na rynek pracy. W gronie pedagogów Wydziału Lalkarskiego znajdują się dyrektorzy teatrów: Teatru Lalki i Aktora w Opolu, Teatru Pinokio w Łodzi, Teatru Miejskiego w Gliwicach, Teatru Lalek Arlekin w Łodzi. Podczas zajęć z nimi studenci mają możliwość doświadczyć, jak wygląda praca w teatrze. Dużą wartością dla studentów *reżyserii* jest możliwość korzystania z efektów długoletniej współpracy międzyuczelnianej: naszej Uczelni z Akademią Sztuk Pięknych we Wrocławiu i Akademią Muzyczną we Wrocławiu. Prowadzi ona do tworzenia stałych ekip realizatorów, którzy potem razem działają w teatrze. Aby wspomóc studentów i przygotować do rozmów z dyrektorami instytucji kultury przeprowadziliśmy warsztaty, których częścią były spotkania z dyrektorami. Na warsztatach studenci konfrontowali się z dyrektorami: Michałem Derlatką z gdańskiego Teatru Miniatura i Jackiem Popławskim z Teatru Lalek Banialuka w Bielsku-Białej. Absolwentów reżyserii wspieramy też udostępniając im nieodpłatnie sale do zajęć, przestrzeń magazynową, wypożyczając elementy scenografii. To pomoc skierowana w szczególności do "świeżo upieczonych" reżyserów.

Obsługą administracyjną studentów zajmuje się dziekanat. Od poniedziałku do czwartku w godzinach 11:30-14:30 jest otwarty dla studentów, w pozostałym czasie obsługuje ich mailowo i telefonicznie. Kadra wspierająca proces kształcenia poszerza swoje kwalifikacje poprzez szkolenia i warsztaty. Przykładowo pracownicy administracji AST uczestniczyli w szkoleniu z przygotowywania dostępnych cyfrowo dokumentów, szkoleniu podnoszącym wiedzę i świadomość na temat niepełnosprawności, warsztacie z technik radzenia sobie ze stresem, warsztacie z technik radzenia sobie z agresją studenta i emocjami w trudnych sytuacjach administracji uczelnianej, warsztacie dla osób z dziekanatu w zakresie treningu kontroli stresu w trudnych sytuacjach ze studentami. Pracownicy dziekanatu uczestniczyli w szkoleniu z zakresu pomocy materialnej dla studentów, prowadzenia dokumentacji

toku studiów. Wzmocniliśmy również nasz zespół zatrudniając na pół etatu specjalistę ds. technologii wspierających. Obsługę administracyjną studentów wspiera również system Wirtualnej Uczelni. Biorąc pod uwagę stosunkowo niewielką liczbę studentów na kierunku *reżyseria* kontakt, który mają zarówno z władzami, jak i prowadzącymi zajęcia i pracownikami pionu administracyjnego, ma charakter bezpośredni. Ułatwia to swobodny przepływ informacji, a także wpływa pozytywnie na czas załatwiania spraw czy rozwiązywania ewentualnych problemów lub konfliktów.

Konflikty w grupie są rozwiązywane na bieżąco przez pedagoga prowadzącego, opiekuna roku lub przez prodziekana lub dziekana po formalnym lub nieformalnym zgłoszeniu. Osoba zgłaszająca ma prawo zachować anonimowość, a zgłoszenie nie może powodować wobec niej negatywnych konsekwencji. W wypadkach rażących Rzecznik ds. Etyki po zbadaniu sprawy może wystąpić z rekomendacją do Rektora o uruchomienie procedury wyjaśniającej lub dyscyplinarnej. W uczelni może zostać powołana Komisja ds. Etyki powołana przez Rektora.

W celu zagwarantowania jak największego poziomu bezpieczeństwa studenci pierwszego roku biorą udział w obowiązkowym szkoleniach w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy oraz szkoleniu obsługi sprzętu audio, które mają za zadanie zminimalizować ryzyko wystąpienia na uczelni niebezpiecznych dla zdrowia i życia zdarzeń. Od osób zakwalifikowanych do przyjęcia na studia wymagane jest zaświadczenie od lekarza medycyny pracy w którym określono czynniki ryzyka. Niektórzy studenci są kierowani na badania do lekarza medycyny pracy również podczas trwania studiów, np. w celu wykonania badań wysokościowych. W trosce o szeroko rozumiane bezpieczeństwo studentów w listopadzie 2023 r. zorganizowane zostały obowiązkowe szkolenia antynarkotykowe dla wykładowców i studentów Filii AST we Wrocławiu, prowadzone przez podkom. Huberta Bracika z Wydziału Prewencji Komendy Wojewódzkiej Policji w Krakowie. Na polecenie Rektora AST zorganizowany został e-learningowy kurs z zakresu prewencji terrorystycznej na platformie elearningowej Centrum Prewencji Terrorystycznej Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego dla wszystkich pracowników AST w celu podniesienia poziomu bezpieczeństwa i ich świadomości. Wychodząc naprzeciw dynamicznym zmianom kulturowym i świadomościowym w życiu społecznym i kulturowym, władze wydziału starają się wyposażyć młodych ludzi w kompetencje ułatwiające im funkcjonowanie w grupie i w zawodzie. Przykładem takiego działania było zorganizowanie warsztatów antydyskryminacyjnych i antymobbingowych dla studentów i pedagogów w lutym 2020 r. i we wrześniu 2021 r., które poprowadziła znakomita specjalistka w tym zakresie pani Monika Klonowska. Od 2020 r. zarówno osoby studenckie jak i pedagodzy mają możliwość skorzystania z wiedzy i kompetencji Rzeczników ds. Etyki. Obowiązujący całą społeczność akademicką Kodeks Etyki pozwalają rozstrzygać naruszenia, działania dyskryminujące, mobbingujące i inne kwestie sporne.

Kontakty do wszystkich rzeczników podane są na stronie uczelni, wraz z załączonym ww. Kodeksem.

Działanie Rzeczników ds. Etyki reguluje Regulamin funkcjonowania Rzeczników ds. Etyki (Zarządzenie nr 38/2021 Rektora AST z dnia 30 września 2021). Spotkania osób studenckich z Rzecznikami ds. Etyki są organizowane cyklicznie, co najmniej raz w roku akademickim.

W 2022 r. pedagodzy mgr Hubert Sulima i mgr Karolina Maciejaszek zorganizowali wraz z grupą osób studenckich z kierunku reżyseria (imiona i nazwiska osób studiujących) akcję "Safe Space". W ogólnodostępnych przestrzeniach uczelni (foyer) odbyło się wspólne czytanie Kodeksu Etyki, do którego zapraszani byli studenci i pedagodzy obydwu wydziałów, któremu towarzyszył szereg działań o charakterze performatywnym uświadamiających istnienie zapisów i narzędzi, których mogą używać studenci w trosce o swój komfort funkcjonowania w AST. Grupa organizująca akcję zadbała o to, by przestrzeń foyer służyła też nieskrępowanej ekspresji studentów i rozwijania postulatów dotyczących bezpiecznej i inspirującej twórczo uczelni, zachęcając osoby studiujące do własnych dopisków na powieszonych w przestrzeni plakatach.

W trosce o dobrostan psychiczny tak studentów jak i pedagogów przeprowadzone zostały:

- **warsztaty coachingowo - psychologiczne** dla nauczycieli akademickich prowadzone przez Monikę Klonowską (maj i wrzesień 2023). Dla osób pełniących kierownicze funkcje uczelnia zorganizowała osobne trzydniowe warsztaty w Krakowie (25-27.11 i 9-11.12.2022) poszerzone o aspekt sprawowania władzy i wynikających z tego faktu obowiązków i odpowiedzialności.
- **Warsztaty z feedbacku** /w trybie online/ prowadzone przez Monikę Klonowską. Potrzeba rzetelnej informacji zwrotnej i umiejętnego komunikowania się w procesie twórczym wygenerowała potrzebę szkolenia z feedbacku. 05.05.2023 roku odbyły się warsztaty adresowane do pedagogów i pedagożek.
- **GRANICE W TEATRZE / warsztaty przeciw przemocy i nadużyciom w polskich teatrach i szkołach artystycznych** (ok. 80h warsztatów, spotkania i panele dyskusyjne). Międzynarodowa Konferencja "Granice w Teatrze" to projekt partnerski podnoszący świadomość praw człowieka, standardy stosowania prawa i równego traktowania w polskim szkolnictwie teatralnym i w teatrze stworzony przez Polski Ośrodek Międzynarodowego Instytutu Teatralnego ITI, we współpracy z Akademią Teatralną im. A. Zelwerowicza w Warszawie, Helsińską Fundacją Praw Człowieka, wrocławską Fundacją na Rzecz Równości. Wydarzenie współorganizowane przez Wydział Lalkarski i na terenie wrocławskiej siedziby w dniach 15-16.05.2021 r. było odpowiedzią na coraz częściej raportowane i nagłaśniane przypadki nadużyć w środowisku teatralnym w Polsce. Bezpośrednimi odbiorcami wydarzenia byli studenci uczelni artystycznych, nauczyciele akademicy, pracownicy innych działów uczelni, dyrektorzy i pracownicy teatrów. Wśród prowadzących warsztaty byli psychoterapeuci i pedagodzy oraz przedstawiciele organizacji

branżowych, wśród nich m.in.: Niamh Dowling, Jagoda Szelc, Monika Klonowska, Ula Kijak, Małgorzata Wdowik, Ewelina Śliwińska- Kur i Mateusz Kur, Kazimierz Ździebło, Magdalena Jochna- Latoś i Julianna Bloodgood. Diego Pileggi, Kate Lush, Marzena Kopczyńska- Ulrich. Wykładom i panelom towarzyszyły spotkania m.in z Rzecznikiem Praw Obywatelskich, Rzecznikami Praw Studenckich, Przedstawicielkami Forum Studentów Uczelni Artystycznej, Grupy Antymobbingowej AST, Stowarzyszenia Dyrektorów Teatrów, Koordynatorką Pogotowia Prawnego Kultury Niepodległej i członkinią Sieci Obywatelskiej Watchdog Polska

W AST prowadzone są nieodpłatne konsultacje psychologiczne będące formą doraźnego wsparcia i pomocy dla studentów doświadczających trudności i kryzysów w codziennym funkcjonowaniu w obszarach takich jak: emocje, relacje, funkcjonowanie w grupie rówieśniczej, kryzysy twórcze i wątpliwości w obszarze tożsamości. Zadaniem konsultacji jest pomoc w nazwaniu i doprecyzowaniu obszarów problemowych, zwiększenie świadomości w zakresie mechanizmów funkcjonowania będących źródłem trudności bądź cierpienia, w razie potrzeby przekierowanie do specjalisty (psychoterapeuty bądź psychiatry). Psycholog jest zobowiązany do dochowania tajemnicy (chyba, że istnieje obawa o zdrowie lub życie konsultowanej osoby), funkcjonuje w oparciu o kodeks etyczny zawodu psychologa i psychoterapeuty. Psycholog prowadzący posiada uprawnienia do wykonywania zawodu psychologa i psychoterapeuty (dyplom ukończenia szkoły, certyfikat psychoterapeuty EAGT), podlega regularnej superwizji. Konsultacje odbywają się w formie stacjonarnej lub doraźnie w przypadku braku możliwości dopasowania się studentów do wyznaczonej pory proponowane są konsultacje w trybie online. W celu umówienia spotkania nie ma potrzeby angażowania administracji Uczelni, studenci umawiają wizyty poprzez bezpośredni kontakt mailowy na dedykowany adres e - mail.

Aby rozwijać metody wsparcia i dostosowywać je do potrzeb studentów uczelnia stara się pozyskać wiedzę na temat jakości oferowanego wsparcia od interesariuszy, w tym studentów. W przypadku stosunkowo małej liczby studentów kierunku *reżyseria* najlepszą metodą uzyskania tych informacji są rozmowy bezpośrednie ze studentami oraz spotkania władz wrocławskiej Filii AST z przedstawicielem samorządu studenckiego. Przykładowo na spotkaniu w styczniu 2023 r. zainicjowanym przez studentów wyjaśniono powód i intencje zmiany systemu oceniania, studenci mieli możliwość oceny tych modyfikacji, jak również wnieśli postulaty dotyczące potrzeb dalszych zmian. Studenci mają możliwość semestralnej oceny pracy pedagoga poprzez ankietowanie. Ankiety przeprowadzane są anonimowo, poprzez system Wirtualnej Uczelni. Wyniki ankiet są analizowane przez dziekana, w przypadku wykrycia ewentualnego naruszenia, dziekan interweniuje, rozmawia z pedagogiem,

ewentualnie z grupą, jeśli grupa wyraża taką gotowość i zgłasza sprawę Rzecznikom ds. Etyki, których zadaniem jest rzetelne zbadanie sprawy i ewentualne podjęcie dalszych kroków. Jego postępowanie ma charakter poufny. Zarówno dziekani jak i prodziekani Wydziału Lalkarskiego mają wyznaczone godziny konsultacji dla osób studiujących i wykładowców. Poza tymi godzinami władze wydziału również są dostępne i gotowe, aby rozmawiać stacjonarnie lub w trybie online.

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Uczelnia wykorzystuje szerokie spectrum kanałów informacyjnych: strona internetowa, portale społecznościowe, mailing, tablice informacyjne na terenie AST, różnorodne wydarzenia uczelniane.

Na stronie internetowej Akademii dla każdego z ośrodków – Kraków, Wrocław, Bytom – w sposób widoczny zostały wyodrębnione zakładki Kandydaci oraz Studenci. W pierwszej z nich osoby zainteresowane podjęciem studiów we Wrocławiu znajdują treści uchwał Senatu AST w sprawie warunków i trybu postępowania rekrutacyjnego, harmonogram egzaminów wstępnych, bieżące komunikaty, szczegółowe informacje na temat przygotowania materiałów egzaminacyjnych, informacje o funkcjonowaniu poradni dla kandydatów. W zakładce Kandydaci znajduje się także oferta studiów podyplomowych na Wydziale Lalkarskim.

W zakładce Studenci znajdują się plany i programy studiów, sylabusy do poszczególnych przedmiotów, Regulamin studiów, informacje dotyczące pomocy materialnej, organizacja roku akademickiego oraz Kodeks etyki. Informacje dotyczące możliwości realizacji części studiów w uczelniach partnerskich w ramach Programu Erasmus+ znajdują się w zakładce Uczelnia.

Zarządzenia Rektora oraz uchwały Senatu AST publikowane są dodatkowo w Biuletynie Informacji Publicznej.

W zakładce Aktualności prezentowane są informacje o aktualnych wydarzeniach w AST, projektach artystycznych, repertuarze Teatru AST, programach skierowanych do studentów, aktualności związane z osiągnięciami pedagogów i studentów. W tej części strony pojawiają się także informacje o rozpoczynającej się rekrutacji na studia.

W efekcie zakończonego już projektu AST OTWARTA powstała specjalna strona internetowa dedykowana osobom z niepełnosprawnościami: otwarta.ast. Przedstawia ona w sposób przejrzysty i czytelny zasady rekrutacji na poszczególne kierunki studiów w AST i przebieg egzaminów wstępnych, informacje o możliwości dostosowania postępowania rekrutacyjnego do potrzeb kandydatów ze szczególnymi potrzebami, przewodnik dla osób ze szczególnymi potrzebami, kontakty do pełnomocniczek ds. osób z niepełnosprawnościami.

Strona internetowa AST jest dostosowana do obowiązujących standardów dostępności WCAG. Dodatkowo nad tym, by publikowane treści były dostępne cyfrowo, czuwa koordynator ds. technologii wspierających, do którego zadań należy bieżące wsparcie redaktorów stron internetowych, przygotowywanie instrukcji i szkoleń do nich skierowanych oraz nadzór nad publikowanymi treściami. W Akademii obowiązuje również przystępna instrukcja tworzenia dokumentów dostępnych cyfrowo, zgodnie z którą wszystkie dokumenty wytwarzane w AST muszą spełniać podstawowe wymogi dostępności.

Popularnym kanałem komunikacji stały się media społecznościowe, pozwalające na budowanie i utrzymywanie relacji z kandydatami, studentami, pracownikami czy absolwentami Uczelni. AST działa aktywnie na Facebook-u, Instagramie czy YouTube. Kierunek *reżyseria* jako jedyny we Wrocławiu posiada swoją odrębną stronę na Facebook-u – Reżyseria AST Wrocław - prowadzoną przez prodziekankę ds. reżyserii. Na stronie pojawiają się informacje o projektach artystycznych realizowanych przez studentów zarówno tych uczelnianych jak i pozauczelnianych, pokazach, premierach, warsztatach z ich udziałem, nagrodach i wyróżnieniach. Stronę współtworzą studenci *reżyserii*, przekazując materiały i zdjęcia dokumentujące dany projekt.

Najsukuteczniejszą i najszybszą formą komunikacji ze studentami i pedagogami pozostaje akademicki system pocztowy. Drogą mailową przekazywane są informacje dotyczące zmian w harmonogramach zajęć, warsztatach dla studentów, terminach składania wniosków stypendialnych, wytyczne dotyczące procesu dyplomowania oraz bieżące komunikaty władz wydziału i dziekanatu.

Spływające do AST wiadomości o wakatach w teatrach, konferencjach czy castingach przekazywane są na uczelnianą skrzynkę pocztową Samorządu studenckiego.

Uczelnia podejmuje systematyczne działania doskonalące anglojęzyczną wersję strony internetowej. Reagujemy na bieżąco na uwagi i wnioski studentów przekazywane pracownikom administracji w sprawie dostępu do informacji. W ubiegłym roku akademickim na prośbę przewodniczącej Samorządu studenckiego Senat AST uchwalił jednolitą wersję Regulaminu studiów, która zastąpiła na dotychczasowy regulamin z kilkoma uchwałami zmieniającymi go.

Informacje o ofercie studiów i programie studiów poza komunikacją internetową prezentowane są podczas ogólnouczelnianych wydarzeń jak Dni Otwarte, w trakcie których pracownicy dziekanatu współorganizują ze studentami stanowisko informacyjne dla osób zainteresowanych kształceniem w AST. W czasie Dnia Otwartego prezentowane są pokazy egzaminacyjne i efekty prac semestralnych naszych studentów. Udział w wydarzeniach jest bezpłatny i dostępny dla wszystkich mieszkańców Wrocławia oraz przyjezdnych gości. Corocznym zwyczajem i ważnym elementem przygotowań do postępowania rekrutacyjnego są spotkania w ramach Poradni dla kandydatów na studia. Podczas

konsultacji prowadzonych przez pedagogów AST można dowiedzieć się o przebiegu egzaminu wstępnego, wymaganiach stawianych kandydatom oraz skorzystać z porad dotyczących przygotowania pisemnej pracy wymaganej podczas postępowania rekrutacyjnego. Na kierunku *reżyseria* konsultacje prowadzone są w formule on-line. Konsultacji udziela prodziekanka ds. reżyserii.

Pracownicy dziekanatu udzielają odpowiedzi na pytania kandydatów na studia kierowane telefonicznie lub drogą elektroniczną przez cały rok kalendarzowy, nie tylko przed rekrutacją.

Od wielu lat AST bierze czynny udział w organizowanym rokrocznie przez środowisko akademickie Wrocławia Dolnośląskim Festiwalu Nauki, dzięki któremu oferta dydaktyczna AST prezentowana jest szerokiemu gronu odbiorców w różnym wieku. W ramach tego festiwalu pokazywane są spektakle, etiudy, prace zaliczeniowe i egzaminacyjne studentów, jak również prowadzone przez naszych pedagogów wykłady i warsztaty.

AST w sposób ciągły prowadzi monitoring treści znajdujących się na stronie internetowej. Wyznaczeni są redaktorzy poszczególnych podzakładek. Z zakresu ich obowiązków wynika wprost odpowiedzialność za rzetelność, aktualność i kompleksowość wprowadzanych przez nich treści. Struktura strony internetowej pozwala na identyfikację każdego z autorów. Wyrzutowych kontroli dokonują Sekretarz Rektora oraz Koordynator ds. technologii wspierających (w zakresie dostępności cyfrowej). W zidentyfikowaniu braków pomagają też osoby studiujące i pracujące w uczelni - zgłaszając, co w ich odczuciu wymagałoby uzupełnienia - również w zakresie informacji o AST, które pojawiają się na innych stronach internetowych.

Redaktorzy strony internetowej dysponują instrukcjami dot. tworzenia dostępnych cyfrowo treści oraz tutorialami do edycji strony www. Materiały te znajdują się na stronie: <http://www.ast.krakow.pl/pomoc-it/>. Zdecydowana większość redaktorów strony przeszła 2-dniowe szkolenie z zakresu tworzenia i edycji dokumentów dostępnych. Zidentyfikowane błędy w działaniu strony www redaktorzy zgłaszają pracownikom działu IT w Krakowie.

Najnowszą, realizowaną w 2024 roku, inicjatywą jest powołanie do życia „Biblioteki Naukowej AST” w formie podstrony, gdzie umieszczane będą fragmenty najciekawszych i najbardziej wartościowych prac doktorskich, referatów habilitacyjnych, prac magisterskich, relacje z konferencji oraz informacje na temat realizowanych w AST projektów badawczych.

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Zgodnie z zapisem Statutu AST, dziekan wydziału sprawuje nadzór nad jakością kształcenia, monitoruje procesy naukowe i badawcze, jest członkiem komisji do spraw oceny kadry, odpowiada za

rozwój naukowy swoich pracowników i dokonuje opinii rekomendującej dokonania kandydatów do uzyskania stopnia doktora w dziedzinie sztuki. W porozumieniu z kolegium dziekańskim przygotowuje propozycje kandydatów do odznaczeń i medali i przedstawia je rektorowi wraz z merytorycznym uzasadnieniem. Przynajmniej raz w semestrze dziekanka zwołuje radę pedagogiczną, powołuje komisje egzaminacyjne, nadzoruje prawidłowy przebieg sesji na wydziale. Ponadto dziekanka lub prodziekanka, w ramach swoich obowiązków dokonuje hospitacji zajęć dydaktycznych, współpracuje z Samorządem studenckim, odpowiada za przygotowanie programu studiów. Zmiany programowe konsultowane są z członkami kolegium dziekańskiego, z pedagogami kierunku, także z Samorządem studenckim. Ich opinie i pisemne uzasadnienie wobec wprowadzanych zmian stanowią merytoryczne uzupełnienie do przygotowanych przez wydział uchwał dla Senatu Akademii.

Realizacja programu studiów monitorowana jest na bieżąco: na omówieniach egzaminów i podczas rad pedagogicznych – na *reżyserii* zwykle odbywają się dwie w semestrze: w połowie semestru i tuż przed sesją. Na bieżąco dokonywana jest również ewaluacja i potencjalne korekty związane z potrzebami i możliwościami osób studenckich. Istotną informację zwrotną dają również przeprowadzane hospitacje zajęć, które może przeprowadzać również upoważniona prodziekanka kierunku. Zdarza się, że sami studenci zgłaszają potrzebę korekty w programie lub sposobie prowadzenia przedmiotu. Te głosy są szczególnie ważne dla władz wydziału. Pełnione przez prodziekankę i dziekankę dyżury są okazją do spotkań i rozmów z osobami studiującymi na obu kierunkach. Dostępność władz wydziału zdecydowanie wykracza poza ustalone dyżury. Prodziekanka ds. reżyserii nieustannie monitoruje proces kształcenia, prowadzi indywidualne rozmowy z pedagogami i osobami studenckimi. Jeśli tylko jest taka potrzeba, interweniuje. Ta stała, bieżąca wymiana informacji jest źródłem wiedzy na temat funkcjonowania kierunku i doraźnych potrzeb studentów - pozwala szybko reagować i wprowadzać zmiany.

Niezwykle istotne i wartościowe są spotkania przedstawicieli Samorządu studenckiego z władzami Akademii. Studenci są zapraszani na posiedzenia kolegium dziekańskiego i prorektorskiego, ale również sami inicjują chęć spotkania z władzami. Zgłaszają wówczas swoje wnioski i zapotrzebowania, odnoszą się do wprowadzanych zmian lub proszą o ich uzasadnienie. Spotkania są protokolowane, a na kolejnych odbywa się weryfikacją zgłoszonych wcześniej potrzeb.

Ważnym elementem zapewnienia jakości kształcenia jest realizowany systematycznie proces ankietyzacji. Ankietyzacja przeprowadzana jest z wykorzystaniem kwestionariuszy, wypełnianych przez studentów w celu poznania ich opinii na temat pedagogów i prowadzonych przez nich zajęć pod kątem spełniania kryteriów, będących warunkiem jakości kształcenia podczas procesu dydaktycznego. Ocena zajęć dokonywana jest według następujących kryteriów:

- czy zajęcia przyczyniły się do zdobycia wiedzy i/lub umiejętności praktycznych;

- czy zajęcia przebiegały w otwartej i przyjaznej atmosferze (z wzajemnym poszanowaniem zasad godności osobistej);
- czy pedagog jasno określił cel zajęć i ich program;
- czy pedagog jasno przedstawił cel zajęć i określił ich program;
- czy pedagog jasno sprecyzował swoje wymagania i kryteria oceny studenta;
- czy pedagog zrealizował zajęcia w ilości określonej programem studiów i harmonogramem;
- czy praca asystenta (jeżeli był) wpływała korzystnie na jakość zajęć.

W ocenie zajęć studenci dysponują pięciopunktową skalą ocen, w której „1” oznacza niski poziom spełnienia danego kryterium oceny jakości kształcenia, a „5” oznacza ocenę najwyższą. We wrocławskiej Filii AST ankiety przeprowadzane są w formie elektronicznej poprzez Wirtualną Uczelnię.

Dbłość o wysoką jakość kształcenia jest priorytetowym zadaniem władz tak Wydziału Lalkarskiego, jak i władz Akademii. W celu jej utrzymania wprowadzano w życie zarówno regulacje formalne (organy i osoby odpowiedzialne) oraz odpowiednie procedury i zasady postępowania. Wewnętrzny system zachowania jakości jest procesem wieloetapowym, opartym na wieloletnim doświadczeniu funkcjonowania jednostki, odwołującym się do najlepszych tradycji i praktyk. Weryfikacja osiągniętych przez studentów efektów uczenia się opiera się przede wszystkim na następujących elementach:

- **pracy komisji egzaminacyjnych**, do których powoływani są pedagodzy wykładający na różnych latach, o różnorodnym doświadczeniu i kompetencjach, co pozwala zachować transparentność, poznać potencjał twórczy osoby studiującej, z którą pedagodzy będą mieli zajęcia w następnych latach. System egzaminacyjny regulowany jest rytmem organizacji roku akademickiego (podzielony na sesje zimową i letnią);
- **posiedzeniach rad pedagogicznych** – (zwoływanych minimum dwukrotnie w semestrze) - zawsze przed każdą sesją w obrębie danego kierunku – stanowiących okazję do wymiany spostrzeżeń, uwag, wskazaniu stron pozytywnych i momentów wymagających korekty, a także ustaleniu strategii naprawczych (np. dodatkowe konsultacje, wprowadzenie nowych metod pedagogicznych, etc.); wnikliwej analizie poddaje się osiągnięcia studentów w perspektywie indywidualnej, lecz także grupowej;
- **omówieniach** zaliczeń, etapowych prac, egzaminów przez pedagoga w ramach prowadzenia przedmiotu;
- **otwartych omówieniach egzaminów** wobec osób studenckich przez komisję egzaminacyjną; ma charakter rozmowy, analizowania idei i przekazu wypowiedzi, zasadności zastosowanych narzędzi, przyjętej konwencji, użytego języka teatralnego;
- **hospitacjach zajęć** dokonywanych przez dziekankę i prodziekankę;

- **indywidualnych rozmowach** z pedagogami na temat postępów osób studenckich;
- **konsultacjach z przedstawicielami studentów** (dyżury dziekanek);
- **spotkaniach przedstawicieli Samorządu studenckiego z władzami AST**, dają skuteczny i wartościowy feedback dotyczący programu studiów i planowanych zmian, wprowadzanych korekt lub potrzeby skorygowania tego, co obowiązujące;
- **publicznych pokazach prac studentów** – semestralnych, warsztatowych, etapowych na terenie AST podczas festiwali, konferencji lub w teatrach instytucjonalnych, np. przy okazji czytań performatywnych, czy premier autorskich projektów w ramach kół naukowych czy funduszu FAST - stanowiących praktyczną weryfikację osiągniętych umiejętności. Stwarzanie takich możliwości dla studentów władze Wydziału Lalkarskiego uznają za priorytetowe;
- **pracy dziekanki i prodziekanki**, jako osób bezpośrednio odpowiedzialnych za jakość kształcenia w jednostce we wszystkich jego aspektach, polegającej również na nieustannym analizowaniu i badaniu obecnego programu studiów, monitorowaniu skuteczności zmian, wyciąganiu wniosków i ewentualnych korekt;
- **systemie oceny osiągnięć pedagoga** przez międzywydziałową bądź Senacką Komisję do spraw oceny kadry pedagogicznej – ocena dokonywana jest corocznie na podstawie kwestionariusza samooceny pedagoga;
- **ankietach** - studencki formularz oceny pracy pedagoga stanowi podstawę do wdrażania rozwiązań sprzyjających poprawie jakości kształcenia. Informacja zwrotna ze strony studentów umożliwia identyfikację mocnych i słabych stron procesu dydaktycznego oraz jest wykorzystywana do sprawniejszego zarządzania procesem kształcenia. Rozmowy dziekanki z pedagogami pozwalają na szybkie reagowanie w wypadku ewentualnych nieprawidłowości;
- **spotkaniach władz wydziału z interesariuszami zewnętrznymi** – np. dyrektorami teatrów przy okazji premier, festiwali oraz zapraszanie ich na wewnętrzne spotkania poświęcone sylwetce absolwenta kierunku; są cenną wskazówką dotyczącą jakości kształcenia i wartościowym feedbackiem, który może przełożyć się na korekty w programie studiów; spotkania studentów z dyrektorami instytucji oraz uznanymi reżyserami (z inicjatywy pedagogów: dr Joanny Gerigk, mgra Michała Opalińskiego);
- **możliwości weryfikacji nabytych umiejętności i poznanych metod pracy w praktyce w trakcie studiów** – przykładem są prowadzone dla obu kierunków wydziału (*aktorstwa teatru lalek* i *reżyserii*) zajęcia z przedmiotu „Arteterapia” - skuteczność metod wypracowanych podczas zajęć studenci weryfikują pracując z zaproszoną grupą osób z niepełnosprawnościami, osób zagrożonych wykluczeniem społecznym lub odwiedzając lokalną społeczność obciążoną takim

zagrożeniem. Spotkania i konfrontacja narzędzi w praktyce pozwala nieustannie modyfikować i udoskonalać program w celu osiągnięcia najlepszych efektów.

Struktura – ramy organizacyjne systemu doskonalenia jakości

rektor

prorektorzy

kolegium rektorskie

komisja ds. zapewnienia jakości kształcenia

dziekani

kolegia dziekańskie

Celami funkcjonowania systemu doskonalenia jakości w Akademii są:

- wykreowanie polityki zapewniającej doskonalenie jakości kształcenia w AST oraz tworzenie kultury jakości kształcenia na zasadzie dialogu, wykorzystania dotychczasowych osiągnięć, poszanowania tradycji, w zgodzie ze Statutem AST oraz Kodeksem etyki;
- pełnienie funkcji opiniującej, doradczej i rekomendacyjnej wobec Dziekanów i Rektora;
- opracowanie procedur i wprowadzenie systemu zapewnienia jakości, który ma na celu:
  - weryfikować wiedzę i umiejętności absolwenta;
  - oceniać i weryfikować programy studiów oraz stosowane metody dydaktyczne;
  - mierzyć efekty kształcenia;
  - badać łączność badań naukowych z nauczaniem;
  - opracowanie systemu ewaluacji dokonań kadry pedagogicznej;
  - badać klarowność systemu oceny kryteriów rekrutacyjnych;
  - nadzorować system monitorowania losów absolwentów, badać pozycję absolwentów na rynku pracy;
  - analiza raportów Polskiej Komisji Akredytacyjnej sporządzonych po przeprowadzonych ocenach programowych na innych kierunkach/wydziałach.

Dzięki wypracowanym w AST formom weryfikacji efektów uczenia się, systematycznej weryfikacji tych efektów na wszystkich etapach, absolwenci i absolwentki kierunku *reżyseria* o specjalności *reżyseria teatru lalek* posiadają kompetencje pozwalające doskonale odnaleźć się na rynku pracy. Są to artystki i artyści współczesnego teatru lalek - teatru interdyscyplinarnego, łączącego klasyczną animację z działaniami w planie żywym, sztukami wizualnymi, plastyką ruchu scenicznego i śpiewem. Program studiów zawiera również przedmioty takie jak elementy psychologii dziecka, zagadnienia z literatury dla dzieci i młodzieży, teatr dla najmłodszych czy arteterapia. Dzięki temu nasi absolwenci

spełniają się nie tylko jako twórcy spektakli, ale także podejmują działalność pedagogiczno-teatralną, prowadzą warsztaty dla dzieci i młodzieży. Studenci AST Wydziału Łalkarskiego kierunku *reżyseria* o specjalności *reżyseria teatru lalek* otrzymują profesjonalne przygotowanie w każdej z tych dziedzin. Dzięki monitorowaniu losów absolwentów, możliwa jest systematyczna weryfikacja uzyskiwanych na kierunku *reżyseria* efektów uczenia się. Monitorowanie to ma często nieformalny charakter ze względu na małą liczbę studentów i naturalne utrzymywanie kontaktów w środowisku.

Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów

Analiza SWOT programu studiów na ocenianym kierunku i jego realizacji, z uwzględnieniem szczegółowych kryteriów oceny programowej

	POZYTYWNE	NEGATYWNE
Czynniki wewnętrzne	<p>Mocne strony</p> <ul style="list-style-type: none"> • kadra pedagogiczna, składająca się z doświadczonych i cenionych reżyserów, aktorów, dramaturgów, kompozytorów i scenografów; • silna relacja i stała współpraca z kierunkiem aktorstwo teatru lalek, w tym wspólne zajęcia; • realizowany od 2002 program integracyjny uczelni artystycznych Wrocławia (finansowany ze środków Gminy Wrocław lub MKiDN); • infrastruktura zapewniająca warunki do nauki i praktyki teatralnej oraz dostęp specjalistów (w szczególności plastyków teatralnych); • program studiów uwzględniający współczesne spojrzenie na teatr formy, podążający za zmianami i potrzebami, ale pielęgnujący tradycję teatru lalek. 	<p>Słabe strony</p> <ul style="list-style-type: none"> • ograniczone dostępność aktorów - studentów aktorstwa teatru lalek do realizacji dodatkowych projektów, ze względu na ich dużą zajętość; • niewystarczająca powierzchnia magazynowa; • niedofinansowanie (dotyczy całej Akademii) – brak możliwości zatrudnienia specjalistów, którzy mogliby prowadzić wzbogacające program studiów warsztaty, seminaria i zajęcia; • pogarszająca się kondycja psychiczna studentów.
Czynniki zewnętrzne	<p>Szanse</p> <ul style="list-style-type: none"> • aktywna współpraca z interesariuszami zewnętrznymi generuje kolejne możliwości; • pogłębienie współpracy z wydziałami AST (możliwość wspólnych realizacji); • różnorodne możliwości zatrudnienia dla absolwentów, nowe zawody, dla których kształcimy, np. pedagogika teatralna; • rosnące zainteresowanie kierunkiem wśród kandydatów na studia. 	<p>Zagrożenia</p> <ul style="list-style-type: none"> • ograniczone środki finansowe w teatrach lalek: zarobki, finansowanie produkcji artystycznych, technologia sceny; • mała świadomość społeczna dotycząca atutów i atrakcyjności teatru lalek.

(Pieczęć uczelni)

.....

(podpis Dziekana/Kierownika jednostki)

.....

(podpis Rektora)

Kraków, dnia 13.03.2024

(miejscowość)

Część III. Załączniki

Załącznik nr 1. Zestawienia dotyczące ocenianego kierunku studiów

Tabela 1. Liczba studentów ocenianego kierunku³

Poziom studiów	Rok studiów	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
		Dane sprzed 3 lat – rok akademicki 2020/2021	Bieżący rok akademicki 2023/2024	Dane sprzed 3 lat	Bieżący rok akademicki
I stopnia	I				
	II				
	III				
	IV				
II stopnia	I				
	II				
jednolite studia magisterskie	I	3	4		
	II	0	4		
	III	2	2		
	IV	4	3		
	V	9	3		
	VI	-	-		
Razem:		18	16		

³ Należy podać liczbę studentów ocenianego kierunku, z podziałem na poziomy, lata i formy studiów (z uwzględnieniem tylko tych poziomów i form studiów, które są prowadzone na ocenianym kierunku).

Tabela 2. Liczba absolwentów ocenianego kierunku w ostatnich trzech latach poprzedzających rok przeprowadzenia oceny

Poziom studiów	Rok ukończenia	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
		Liczba studentów, którzy rozpoczęli cykl kształcenia kończący się w danym roku	Liczba absolwentów w danym roku	Liczba studentów, którzy rozpoczęli cykl kształcenia kończący się w danym roku	Liczba absolwentów w danym roku
I stopnia	...				
	...				
	...				
II stopnia	...				
	...				
	...				
jednolite studia magisterskie	2021	4	7		
	2022	4	3		
	2023	4	1		
Razem:		12	11		

Tabela 3. Wskaźniki dotyczące programu studiów na ocenianym kierunku studiów, poziomie i profilu określone w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz. U. poz. 1861 z późn. zm.)⁴

Nazwa wskaźnika	Liczba punktów ECTS/Liczba godzin
Liczba semestrów i punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na ocenianym kierunku na danym poziomie	10 semestrów; dla cyklu 2020-2025 i kolejnych - 320 pkt ECTS dla cyklu 2023-2028 - 316 pkt. ECTS
łącna liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	3750
łącna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	194
łącna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	307
łącna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	52
łącna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru	94
łącna liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym (jeżeli program studiów przewiduje praktyki)	6
Wymiar praktyk zawodowych (jeżeli program studiów przewiduje praktyki)	1 miesiąc/160 godzin
W przypadku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego.	60

⁴ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie.

W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość:

1. łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach stacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach stacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

2. łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach niestacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach niestacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

1./nie dotyczy

2./ nie dotyczy

Zajęcia z pomocniczym wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość są realizowane w razie pandemii COVID-19, za zgodą dziekana lub innych nieprzewidzianych zdarzeń lub

Tabela 4. Zajęcia lub grupy zajęć związane z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów⁵

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć stacjonarne/niestacjonarne	Liczba punktów ECTS
Propedeutyka reżyserii teatru lalek	ćwiczenia	90	6
Reżyseria form animowanych	ćwiczenia	90	6
Propedeutyka reżyserii	ćwiczenia	60	4
Reżyserska analiza tekstu	ćwiczenia	60	4
Dramaturgia	ćwiczenia	90	6
Elementarne zadania aktorskie w planie lalkowym	ćwiczenia/warsztaty	120	6
Budowa lalek	ćwiczenia	105	1
Klasyczne techniki teatru lalek (kukła/jawajka)	ćwiczenia	45	2
Reżyseria teatru lalek	ćwiczenia	90	10
Adaptacja i scenariusz	ćwiczenia	60	4
Scenografia teatru lalek	ćwiczenia	60	4
Technika i technologia sceny	ćwiczenia	30	2
Klasyczne techniki teatru lalek	ćwiczenia	90	4
Praca z aktorem w technikach klasycznych teatru lalek	ćwiczenia	90	4
Współczesne techniki teatru lalek	konwersatorium	90	4
Praca z kompozytorem	ćwiczenia	60	2

⁵ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie.

Performance w sztuce	ćwiczenia	120	8
Technologia lalki i maski	ćwiczenia	90	2
Budowa lalek	ćwiczenia	90	2
Reżyseria teatru lalek – kompozycja spektaklu	ćwiczenia/warsztaty	90	10
Reżyseria teatru formy	ćwiczenia	150	10
Dramaturgia spektaklu	ćwiczenia	45	3
Czytanie performatywne	ćwiczenia	45	3
Gra aktorska w masce	ćwiczenia	45	2
Plastyka teatralna	ćwiczenia	60	4
Scenografia	ćwiczenia	60	4
Praca ze scenografem	ćwiczenia	60	4
Sceny współczesne	ćwiczenia	90	6
Interpretacja piosenki	ćwiczenia	90	6
Sceny klasyczne	ćwiczenia	90	6
Praca z aktorem (asystentura)	ćwiczenia/warsztaty	90	6
Narracja wizualna	ćwiczenia	60	4
Lalka przed kamerą	ćwiczenia	90	4
Lalka hybrydowa	konwersatorium	90	4
Lalka stolikowa	Ćwiczenia/konwersatorium/ warsztaty	90	4
Gra aktorska kukłą	ćwiczenia	90	4
Gra aktorska pacynką	ćwiczenia	90	4
Gra aktorska jaważką	ćwiczenia	90	4

Gra aktorska marionetką	ćwiczenia	90	4
Interpretacja wiersza	wykład/ćwiczenia/ warsztaty	90	4
Interpretacja prozy	wykład/ćwiczenia	90	4
Plastyka ruchu scenicznego	ćwiczenia	60	4
Impostacja głosu	ćwiczenia	60	4
Taniec	ćwiczenia	60	4
Dubbing i praca przed kamerą	ćwiczenia	60	4
Przedstawienie warsztatowe	ćwiczenia	240	32
Asystentura w teatrze	warsztat	210	8
Teatr dla najmłodszych	ćwiczenia/konwersatorium	60	4
Improwizacja – podstawy	ćwiczenia	60	4
Reżyseria światła	ćwiczenia/warsztaty	60	4
Warsztat dramaturga	ćwiczenia	60	4
Analiza tekstów literackich	ćwiczenia	60	4
Przedstawienie dyplomowe	ćwiczenia	450	40
Praktyka zawodowa	ćwiczenia	160	6
Razem:		4915	307

Tabela 5. Zajęcia lub grupy zajęć służące zdobywaniu przez studentów kompetencji inżynierskich/
Zajęcia lub grupy zajęć przygotowujące studentów do wykonywania zawodu nauczyciela⁶

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć stacjonarne/niestacjonarne	Liczba punktów ECTS	Stopień/tytuł, imię i nazwisko nauczyciela akademickiego lub innej osoby prowadzącej zajęcia
Razem:				

⁶ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie, w przypadku, gdy absolwenci ocenianego kierunku uzyskują tytuł zawodowy inżyniera/magistra inżyniera lub w przypadku studiów uwzględniających przygotowanie do wykonywania zawodu nauczyciela.

Tabela 6. Informacja o programach studiów/zajęciach lub grupach zajęć prowadzonych w językach obcych⁷

Nazwa programu/zajęć/grupy zajęć	Forma realizacji	Semestr	Forma studiów	Język wykładowy	Liczba studentów (w tym niebędących obywatelami polskimi)

⁷ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie. Jeżeli wszystkie zajęcia prowadzone są w języku obcym należy w tabeli zamieścić jedynie taką informację.